

**T.C.
MALTEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI**

**YÖNETİCİLERE GÖRE SINIF
ÖĞRETMENLERİNİN SINIF YÖNETME BECERİLERİ**

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
HAYATİ AKDENİZ**

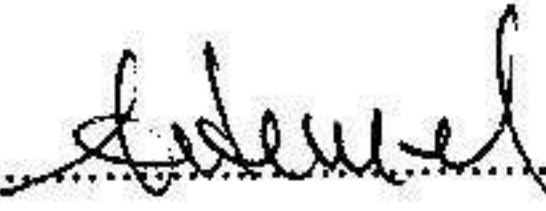
**Danışman Öğretim Üyesi :
Prof. Dr. MÜNEVVER ÇETİN**

İstanbul, Kasım 2008

T.C. Maltepe Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü'ne,

25.05.2009 tarihinde tezinin savunmasını yapan Hayati AKDENİZ'e ait "Yönetici Algılarına Göre Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerileri" Başlıklı Çalışma, Jürimiz Tarafından Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi ve Denetimi Yüksek Lisans Tezi Olarak Kabul Edilmiştir.

Prof. Dr. Münevver ÇETİN
(Başkan)
(Danışman)

Yrd. Doç. Dr. Ali TEMEL
(Üye)

Dr. Mustafa FARSAKOĞLU
(Üye)

ÖNSÖZ

Bu çalışmada ilköğretim okullarında yönetici olarak görev yapan okul müdürlerinin gözlemlerinden yola çıkarak sınıf öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerilerini belirlemek için İstanbul ili Pendik ilçesindeki 15 ilköğretim okul yöneticisi ve 254 sınıf öğretmeni adına anket uygulanmıştır.

Bu araştırma sürecinde, fikir ve eleştirileri ile destek olan danışmanım Sayın Prof. Dr. Münevver ÇETİN'e , yönlendirmeleriyle destek olan Sayın Doç.Dr.Ali TEMEL'e, bütün çalışmam boyunca desteğini ve hoşgörüsünü esirgemeyen eşim Nuray Nilgün AKDENİZ'e, bu süreç içinde zamanımı ve ilgimi esirgemek zorunda kaldığım oğlum Kerem AKDENİZ'e teşekkür ederim.

Mayıs 2009
Hayati AKDENİZ

ÖZET

Bu araştırmanın temel amacı; İstanbul ili Pendik ilçe merkezindeki ilköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerine ilişkin ilköğretim okulları yönetici görüşlerini belirlemek ve bu bulgular ışığında öneriler getirmektir.

Bu amacı gerçekleştirmek için Pendik ilçesinde görev yapan 15 ilköğretim okulu yöneticisi , 254 sınıf öğretmeni üzerinde anket uygulaması yapılmıştır.

Araştırmanın ilk aşamasında anket ile toplanan süreksiz değişkenlere ilişkin frekans ve yüzdeler bulunmuştur.Daha sonraki aşamada anket ile toplanan süreksiz bağımsız değişkenlere göre araştırmanın sürekli bağımlı değişkeni olan Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam Alt Boyutları Puanları ortalamalarının farklılıklarını saptamak için ilişkisiz(bağımsız) Grup “t” Testi, man-whitney “U” testi, Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA), LSD testi, Tamhane testi ve Kruskal – Wallis hipotez testleri kullanılmıştır. Araştırmanın tüm istatistiksel analizleri SPSS for WİNDOWS programı ile gerçekleştirilmiştir.

Araştırma bulgularına göre, sınıf yönetimi becerilerinin uygulama düzeyine ilişkin yönetici algılarının yaş, mesleki kıdem ve sınıf mevcudu değişkenine göre farklılık gösterdiğini; cinsiyet, öğretim düzeyi ve bitirdikleri okul değişkenine göre farklılık göstermediğini ortaya koymaktadır.

Araştırma bulgularının; sınıf öğretmenlerine, etkili ve verimli öğretim-öğrenme süreci sağlamaları ve sınıf yönetimini oluşturan boyutlara ilişkin yeterliliklerini arttırmaları yolunda yardımcı olacağı umulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sınıf Öğretmenleri , İlköretim Okulu Yöneticileri, Sınıf Yönetimi Becerileri

ABSTRACT

The main aim of this research is to detect the opinions of primary education directors, who works in the primary education schools in Pendik İstanbul, about class direction and to offer some ideas according to data obtained with this research.

To reach this aim, a survey has been made with 254 primary education teachers who work in 15 different primary education schools in Pendik.

As the first step, the percentages and periodicity, which belongs to impermanent variations, have been obtained by surveys. After this, hypothesis tests (such as independent Group “t” Test, Man-Whitney “U” test, Oneway Variance test called as ANOVA, LSD test, whole section test and Kruskal-Wallis hypothesis test) have been used in order to analyze “The Difference of Avareges Class Management Skills Scale’s total base dimensions points” which is the permanent dependent variation of the survey according to the impermanent independent variations that are collected with survey. The statistical analyses of this research have been done with the help of SPSS for Windows programme.

By the help of date obtained by this research, management perception, which belongs to the application of class management skills, differs due to age, experience and total number of students in class and do not differ due to gender, education level and graduation level.

This research data is expected to help teachers about providing an impressive teaching& learning duration and developing the skills of class management.

Key words are: Class Teachers, Directors of Primary Education Schools, Class Management Skills.

İÇİNDEKİLER

	SAYFA NO
ÖNSÖZ.....	i
ÖZET.....	ii
ABSTRACT	iii
İÇİNDEKİLER	iv
TABLolar LİSTESİ	xv

BÖLÜM I

1.GİRİŞ.....	1
1.1. TEMEL SİSTEM OKUL.....	1
1.2. OKULDA SINIF YÖNETİMİ.....	2
1.2.1. Sınıf Yönetiminin Tanımı.....	3
1.2.2. Sınıf Yönetiminin içeriği.....	6
1.2.3. Sınıf Yönetimi Modelleri.....	6
1.2.3.1. Tepkisel Model	7
1.2.3.2. Önlemsel Model	7
1.2.3.3. Gelişimsel Model	8
1.2.3.4. Bütünsel Model	8
1.3. SINIF YÖNETİMİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER.....	9
1.3.1. Sınıf Dışı Etmenler.....	9
1.3.1.1. Aile.....	9
1.3.1.2. Çevre.....	10
1.3.1.3. Okul.....	11
1.3.2. Sınıf İçi Etmenler.....	11
1.3.2.1. Sınıfın Yapısı ve Ortamı	11
1.3.2.2. Eğitim Programı	13
1.3.2.3. Öğretim Yöntemleri.....	14
1.3.2.4. Öğrenci Özellikleri.....	17
1.3.2.5. Öğretmen Davranışı ve Özellikleri	17

1.4. SINIF YÖNETİMİNİN BOYUTLARI.....	19
1.4.1. Sınıfta Fiziksel Düzen.....	19
1.4.1.1. Sınıfta Fiziksel Ortamın Değişkenleri... ..	20
1.4.1.1.1. Sınıfın Büyüklüğü ve Öğrenci Sayısı.....	20
1.4.1.1.2. Isı, Işık, Nem.....	21
1.4.1.1.3. Renk ve Görünüm	22
1.4.1.1.4. Gürültü	23
1.4.1.1.5. Temizlik	23
1.4.1.1.6. Yerleşim Düzeni	24
1.4.2. Sınıfta Plan-Program Etkinlikleri.....	26
1.4.3. Sınıfta Zaman Yönetimi.....	27
1.4.4. Sınıf İçi İlişkilerin Düzenlenmesi	29
1.4.4.1. Öğretmen-Öğrenci İletişimi.....	29
1.4.4.2. Öğrenci-Öğrenci İletişimi.....	30
1.4.5. Sınıfta Davranış Düzenlemesi.....	31
1.5. SINIFTA DİSİPLİN VE ÖĞRENCİ DAVRANIŞLARININ YÖNETİMİ.....	33
1.5.1. Sınıfta Disiplin ve Önemi.....	33
1.5.2. Öğrenci Davranışlarını Etkileyen Etmenler.....	34
1.5.3. Sınıfta Öğrencilerin İstenmedik Davranışları.....	35
1.5.4. İstenmeyen Davranışlara Neden Olan Etmenler.....	37
1.5.5. İstenmeyen Davranışların Önlenmesinde Öğretmenin Rolü.....	39
1.6. PROBLEM	41
1.6.1. Amaç	43
1.6.2.Önem	43
1.6.3. Sayıtlılar	44
1.6.4. Sınırlılıklar	44
1.6.5. Tanımlar ve Kısaltmalar	44
1.7. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	45
1.7.1. Yurtiçinde Yapılan Araştırmalar	45
1.7.2. Yurtdışında Yapılan Araştırmalar	47
1.7.3. Değerlendirme	48

BÖLÜM II

2.YÖNTEM	49
2.1. Araştırmanın Modeli	49
2.2. Evren ve Örneklem	50
2.3. Veri Toplama Araçları	51
2.4. Veri Çözümleme Yöntemleri	52

BÖLÜM III

3. BULGULAR VE YORUM	53
3.1. Anket İle Toplanan Verilere İlişkin Bulgular ve Yorum.....	53
3.1.1 Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Cinsiyet Değişkenine Ait Frekans ve Yüzdeler Dağılımı ile İlgili Bulgular.....	53
3.1.2. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaşlarına İlişkin Frekans ve Yüzdeler Dağılımı ile İlgili Bulgular.....	53
3.1.3 Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Kıdem Yılı Değişkenine Ait Frekans ve Yüzdeler Dağılımı ile İlgili Bulgular.....	54
3.1.4 Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıflarındaki Öğrenci Sayıları Değişkenine Ait Frekans ve Yüzdeler Dağılımı ile İlgili Bulgular.....	54
3.1.5 Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıflarının Öğrenim Düzeyi Değişkenine Ait Frekans ve Yüzdeler Dağılımı ile İlgili Bulgular.....	55
3.1.6 Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Mezun Oldukları Kurum Değişkenine Ait Frekans ve Yüzdeler Dağılımı ile İlgili Bulgular.....	55
3.2. Araştırmanın Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam ve Alt Boyutları Değişkenine Bağlı Olarak Gerçekleştirilen Hipotez Testlerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar.....	56
3.2.1. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam ve Alt Boyutları Puanlarının Tanımlayıcı İstatistik Sonuçları ile İlgili Bulgular.....	56
3.2.2. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Cinsiyet Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam ve Alt Boyut Puanları İçin Yapılan İlişkisiz Grup”t” Testi Sonuçları ile İlgili Bulgular.....	58
3.2.3. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Fiziki Koşullar” Alt Boyutu Puanlarının Tanımlayıcı İstatistik Değerleri ile İlgili Bulgular	58

3.2.4. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Fiziki Koşullar” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) Sonuçları ile İlgili Bulgular	59
3.2.5. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Fiziki Koşullar” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Tamhane Testi Sonuçları ile İlgili Bulgular	60
3.2.6. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Zamanı Verimli Kullanma” Alt Boyutu Puanlarının Tanımlayıcı İstatistik Değerleri ile İlgili Bulgular	61
3.2.7. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Zamanı Verimli Kullanma” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA)Sonuçları ile İlgili Bulgular.....	61
3.2.8. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Zamanı Verimli Kullanma” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Tamhane Testi Sonuçları ile İlgili Bulgular	62
3.2.9. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sunum” Alt Boyutu Puanlarının Tanımlayıcı İstatistik Değerleri ile İlgili Bulgular	63
3.2.10. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sunum” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) Sonuçları ile İlgili Bulgular	63
3.2.11. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sunum” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Tamhane Testi Sonuçları ile İlgili Bulgular	64
3.2.12. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sınıf Katılımı” Alt Boyutu Puanlarının Tanımlayıcı İstatistik Değerleri ile İlgili Bulgular	65
3.2.13. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sınıf Katılımı” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) Sonuçları ile İlgili Bulgular....	65

3.2.14. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Soru Sorma” Alt Boyutu Puanlarının Tanımlayıcı İstatistik Değerleri ile İlgili Bulgular	66
3.2.15. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Soru Sorma” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) Sonuçları ile İlgili Bulgular	67
3.2.16. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Soru Sorma” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan LSD Testi Sonuçları.....	68
3.2.17. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Psikolojik Etmenler” Alt Boyutu Puanlarının Tanımlayıcı İstatistik Değerleri ile İlgili Bulgular	68
3.2.18. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Psikolojik Etmenler” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) Sonuçları ile İlgili Bulgular.....	69
3.2.19. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam Puanlarının Tanımlayıcı İstatistik Değerleri ile İlgili Bulgular.....	69
3.2.20. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam Puanları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) Sonuçları ile İlgili Bulgular	70
3.2.21. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam Puanları İçin Yapılan Tamhane Testi Sonuçları ile İlgili Bulgular	71
3.2.22. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Kıdem Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Fiziki Koşullar” Alt Boyutu Puanlarının Tanımlayıcı İstatistik Değerleri ile İlgili Bulgular	71
3.2.23. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Kıdem Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Fiziki Koşullar” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) Sonuçları ile İlgili Bulgular.....	72

3.2.24. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Kıdem Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Zamanı Verimli Kullanma” Alt Boyutu Puanlarının Tanımlayıcı İstatistik Değerleri ile İlgili Bulgular.....	73
3.2.25. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Kıdem Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Zamanı Verimli Kullanma” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) Sonuçları ile İlgili Bulgular.....	73
3.2.26. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Kıdem Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sunum” Alt Boyutu Puanlarının Tanımlayıcı İstatistik Değerleri ile İlgili Bulgular	74
3.2.27. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Kıdem Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sunum” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) Sonuçları ile İlgili Bulgular	75
3.2.28. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Kıdem Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sunum” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Tamhane Testi Sonuçları ile İlgili Bulgular.....	76
3.2.29. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Kıdem Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sınıf Katılımı” Alt Boyutu Puanlarının Tanımlayıcı İstatistik Değerleri ile İlgili Bulgular	76
3.2.30. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Kıdem Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sınıf Katılımı” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) Sonuçları ile İlgili Bulgular	77
3.2.31. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Kıdem Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Soru Sorma” Alt Boyutu Puanlarının Tanımlayıcı İstatistik Değerleri ile İlgili Bulgular	77
3.2.32. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Kıdem Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Soru Sorma” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) Sonuçları ile İlgili Bulgular	78
3.2.33. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Kıdem Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Psikolojik Etmenler” Alt Boyutu Puanlarının Tanımlayıcı İstatistik Değerleri ile İlgili Bulgular	79

3.2.34. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Kıdem Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Psikolojik Etmenler” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) Sonuçları ile İlgili Bulgular.....	79
3.2.35. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Kıdem Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam Puanlarının Tanımlayıcı İstatistik Değerleri ile İlgili Bulgular	80
3.2.36. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Kıdem Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam Puanları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) Sonuçları ile İlgili Bulgular	81
3.2.37. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Mevcudu Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Fiziki Koşullar” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Non-Parametrik Kruskal-Wallis Testi Sonuçları ile İlgili Bulgular.....	82
3.2.38. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Mevcudu Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Fiziki Koşullar” Alt Boyutu Puanları İçin İkili Gruplar İçin Yapılan Non-Parametrik Mann-Whitney “U” Testi Sonuçları ile İlgili Bulgular	83
3.2.39. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Mevcudu Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Zamanı Verimli Kullanma” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Non-Parametrik Kruskal-Wallis Testi Sonuçları ile İlgili Bulgular	84
3.2.40. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Mevcudu Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Zamanı Verimli Kullanma” Alt Boyutu Puanları İçin İkili Gruplar İçin Yapılan Non-Parametrik Mann-Whitney “U” Testi Sonuçları ile İlgili Bulgular	85
3.2.41. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Mevcudu Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sunum” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Non-Parametrik Kruskal-Wallis Testi Sonuçları ile İlgili Bulgular	86
3.2.42. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Mevcudu Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sunum” Alt Boyutu Puanları İçin İkili Gruplar İçin Yapılan Non-Parametrik Mann-Whitney “U” Testi Sonuçları ile İlgili Bulgular	87

3.2.43. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Mevcudu Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sınıf Katılımı” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Non-Parametrik Kruskal-Wallis Testi Sonuçları ile İlgili Bulgular	88
3.2.44. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Mevcudu Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sınıf Katılımı” Alt Boyutu Puanları İçin İkili Gruplar İçin Yapılan Non-Parametrik Mann-Whitney “U” Testi Sonuçları ile İlgili Bulgular	89
3.2.45. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Mevcudu Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Soru Sorma” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Non-Parametrik Kruskal-Wallis Testi Sonuçları ile İlgili Bulgular	90
3.2.46. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Mevcudu Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Psikolojik Etmenler” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Non-Parametrik Kruskal-Wallis Testi Sonuçları ile İlgili Bulgular	90
3.2.47. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Mevcudu Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam Puanları İçin Yapılan Non-Parametrik Kruskal-Wallis Testi Sonuçları ile İlgili Bulgular	91
3.2.48. Araştırma Grubunu Oluşturan Öğretmenlerin Sınıf Mevcudu Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam Puanları İçin İkili Gruplar İçin Yapılan Non-Parametrik Mann-Whitney “U” Testi Sonuçları ile İlgili Bulgular.....	92
3.2.49. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Öğretim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Fiziki Koşullar” Alt Boyutu Puanlarının Tanımlayıcı İstatistik Değerler ile İlgili Bulgular	93
3.2.50. Araştırma Grubunu Oluşturan Öğretmenlerin Sınıf Öğretim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Fiziki Koşullar” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) Sonuçları ile İlgili Bulgular	94
3.2.51. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Öğretim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Zamanı Verimli	

Kullanma” Alt Boyutu Puanlarının Tanımlayıcı İstatistik Değerleri ile İlgili Bulgular.....	94
3.2.52. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Öğretim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği“Zamanı Verimli Kullanma” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) Sonuçları ile İlgili Bulgular	95
3.2.53. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Öğretim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sunum” Alt Boyutu Puanlarının Tanımlayıcı İstatistik Değerleri ile İlgili Bulgular	96
3.2.54. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Öğretim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sunum” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) Sonuçları ile İlgili Bulgular.....	97
3.2.55. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Öğretim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sınıf Katılımı” Alt Boyutu Puanlarının Tanımlayıcı İstatistik Değerleri ile İlgili Bulgular.....	97
3.2.56. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Öğretim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sınıf Katılımı” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları ile İlgili Bulgular	98
3.2.57. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Öğretim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Soru Sorma” Alt Boyutu Puanlarının Tanımlayıcı İstatistik Değerleri ile İlgili Bulgular.....	99
3.2.58. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Öğretim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Soru Sorma” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) Sonuçları ile İlgili Bulgular	99
3.2.59. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Öğretim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Psikolojik Etmenler” Alt Boyutu Puanlarının Tanımlayıcı İstatistik Değerleri ile İlgili Bulgular.....	100

3.2.60. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Öğretim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Psikolojik Etmenler” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) Sonuçları ile İlgili Bulgular	100
3.2.61. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Öğretim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam Puanlarının Tanımlayıcı İstatistik Değerleri ile İlgili Bulgular	101
3.2.62. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Öğretim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam Puanları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) Sonuçları ile İlgili Bulgular	102
3.2.63. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Eğitim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Fiziki Koşullar” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Non-Parametrik Kruskal-Wallis Testi Sonuçları ile İlgili Bulgular	102
3.2.64. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Eğitim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Zamanı Verimli Kullanma” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Non-Parametrik Kruskal-Wallis Testi Sonuçları ile İlgili Bulgular	103
3.2.65. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Eğitim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sunum” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Non-Parametrik Kruskal-Wallis Testi Sonuçları ile İlgili Bulgular	104
3.2.66. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Eğitim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sınıf Katılımı” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Non-Parametrik Kruskal-Wallis Testi Sonuçları ile İlgili Bulgular.....	105
3.2.67. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Eğitim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Soru Sorma” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Non-Parametrik Kruskal-Wallis Testi Sonuçları ile İlgili Bulgular	106
3.2.68. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Eğitim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Psikolojik Etmenler” Alt Boyutu	

Puanları İçin Yapılan Non-Parametrik Kruskal-Wallis Testi Sonuçları ile İlgili Bulgular	107
3.2.69. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Eğitim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam Puanları İçin Yapılan Non-Parametrik Kruskal-Wallis Testi Sonuçları ile İlgili Bulgular	109

BÖLÜM IV

4. SONUÇ ve ÖNERİLER	110
4.1. Sonuç.....	110
4.2. Uygulayıcıya Öneriler	114
4.3. Araştırmacılara Öneriler	115
KAYNAKÇA.....	116
EKLER	
Ek 1. Anket (Demografik Özellikler)	120
Ek 2. Anket onayı	121
Ek 3. Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği.....	123

TABLolar LİSTESİ

SAYFA NO

Tablo 3.1.1. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Cinsiyet Değişkenine Ait Frekans ve Yüzelik Dağılım.....	53
Tablo 3.1.2. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaşlarına İlişkin Frekans ve Yüzelik Dağılım.....	53
Tablo 3.1.3 Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Kıdem Yılı Değişkenine Ait Frekans ve Yüzelik Dağılım.....	54
Tablo 3.1.4. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıflarındaki Öğrenci Sayıları Değişkenine Ait Frekans ve Yüzelik Dağılım.....	54
Tablo 3.1.5. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıflarının Öğrenim Düzeyi Değişkenine Ait Frekans ve Yüzelik Dağılım.....	55
Tablo 3.1.6 Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Mezun Oldukları Kurum Değişkenine Ait Frekans ve Yüzelik Dağılım.....	55
Tablo 3.2.1. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam ve Alt Boyutları Puanlarının Tanımlayıcı İstatistik Sonuçları	56
Tablo 3.2.2. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Cinsiyet Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam ve Alt Boyut Puanları İçin Yapılan İlişkisiz Grup”t” Testi Sonuçları.....	58
Tablo 3.2.3. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Fiziki Koşullar” Alt Boyutu Puanlarının Tanımlayıcı İstatistik Değerleri	58
Tablo 3.2.4. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Fiziki Koşullar” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) Sonuçları	59
Tablo 3.2.5. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Fiziki Koşullar” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Tamhane Testi Sonuçları.....	60
Tablo 3.2.6. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Zamanı Verimli Kullanma” Alt Boyutu. Puanlarının. Tanımlayıcı İstatistik Değerleri.....	61

Tablo 3.2.7. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Zamanı Verimli Kullanma” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) Sonuçları	61
Tablo 3.2.8. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Zamanı Verimli Kullanma” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Tamhane Testi Sonuçları.....	62
Tablo 3.2.9. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sunum” Alt Boyutu Puanlarının Tanımlayıcı İstatistik Değerleri.....	63
Tablo 3.2.10. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sunum” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) Sonuçları	63
Tablo 3.2.11. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sunum” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Tamhane Testi Sonuçları.....	64
Tablo 3.2.12. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sınıf Katılımı” Alt Boyutu Puanlarının Tanımlayıcı İstatistik Değerleri	65
Tablo 3.2.13. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sınıf Katılımı” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) Sonuçları	65
Tablo 3.2.14. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Soru Sorma” Alt Boyutu Puanlarının Tanımlayıcı İstatistik Değerleri	66
Tablo 3.2.15. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Soru Sorma” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) Sonuçları	67
Tablo 3.2.16. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Soru Sorma” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan LSD Testi Sonuçları.....	68
Tablo 3.2.17. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Psikolojik Etmenler” Alt Boyutu Puanlarının Tanımlayıcı İstatistik Değerleri	68

Tablo 3.2.18. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Psikolojik Etmenler” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) Sonuçları	69
Tablo 3.2.19. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam Puanlarının Tanımlayıcı İstatistik Değerleri	69
Tablo 3.2.20. Araştırma Grubunu Oluşturan Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam Puanları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) Sonuçları	70
Tablo 3.2.21. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam Puanları İçin Yapılan Tamhane Testi Sonuçları.....	71
Tablo 3.2.22. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Kıdem Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Fiziki Koşullar” Alt Boyutu Puanlarının Tanımlayıcı İstatistik Değerleri	71
Tablo 3.2.23. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Kıdem Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Fiziki Koşullar” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) Sonuçları	72
Tablo 3.2.24. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Kıdem Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Zamanı Verimli Kullanma” Alt Boyutu Puanlarının Tanımlayıcı İstatistik Değerleri.....	73
Tablo 3.2.25. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Kıdem Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Zamanı Verimli Kullanma” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) Sonuçları.....	73
Tablo 3.2.26. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Kıdem Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sunum” Alt Boyutu Puanlarının Tanımlayıcı İstatistik Değerleri	74
3.2.27. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Kıdem Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sunum” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) Sonuçları.....	75
Tablo 3.2.28. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Kıdem Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sunum” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Tamhane Test Sonuçları	76
Tablo 3.2.29. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Kıdem Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sınıf Katılımı” Alt Boyutu Puanlarının Tanımlayıcı İstatistik Değerleri.....	76

Tablo 3.2.30. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Kıdem Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sınıf Katılımı” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) Sonuçları	77
Tablo 3.2.31. Araştırma Grubunu Oluşturan Öğretmenlerin Kıdem Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Soru Sorma” Alt Boyutu Puanlarının Tanımlayıcı İstatistik Değerleri	77
Tablo 3.2.32. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Kıdem Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Soru Sorma” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) Sonuçları	78
Tablo 3.2.33. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Kıdem Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Psikolojik Etmenler” Alt Boyutu Puanlarının Tanımlayıcı İstatistik Değerleri	79
Tablo 3.2.34. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Kıdem Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Psikolojik Etmenler” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) Sonuçları	79
Tablo 3.2.35. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Kıdem Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam Puanlarının Tanımlayıcı İstatistik Değerleri.....	80
Tablo 3.2.36. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Kıdem Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam Puanları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) Sonuçları	81
Tablo 3.2.37. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Mevcudu Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Fiziki Koşullar” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Non-Parametrik Kruskal-Wallis Testi Sonuçları.....	82
Tablo 3.2.38. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Mevcudu Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Fiziki Koşullar” Alt Boyutu Puanları İçin İkili Gruplar İçin Yapılan Non-Parametrik Mann-Whitney “U” Testi Sonuçları.....	83
Tablo 3.2.39. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Mevcudu Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Zamanı Verimli Kullanma” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Non-Parametrik Kruskal-Wallis Testi Sonuçları.....	84
Tablo 3.2.40. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Mevcudu Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Zamanı Verimli Kullanma” Alt Boyutu Puanları İçin İkili Gruplar İçin Yapılan Non-Parametrik Mann-Whitney “U” Testi Sonuçları	85

Tablo 3.2.41. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Mevcudu Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sunum” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Non-Parametrik Kruskal-Wallis Testi Sonuçları.....	86
Tablo 3.2.42. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Mevcudu Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sunum” Alt Boyutu Puanları İçin İkili Gruplar İçin Yapılan Non-Parametrik Mann-Whitney “U” Testi Sonuçları.....	87
Tablo 3.2.43. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Mevcudu Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sınıf Katılımı” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Non-Parametrik Kruskal-Wallis Testi Sonuçları.....	88
Tablo 3.2.44. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Mevcudu Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sınıf Katılımı” Alt Boyutu Puanları İçin İkili Gruplar İçin Yapılan Non-Parametrik Mann-Whitney “U” Testi Sonuçları.....	89
Tablo 3.2.45. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Mevcudu Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Soru Sorma” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Non-Parametrik Kruskal-Wallis Testi Sonuçları	90
Tablo 3.2.46. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Mevcudu Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Psikolojik Etmenler” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Non-Parametrik Kruskal-Wallis Testi Sonuçları.....	90
Tablo 3.2.47. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Mevcudu Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam Puanları İçin Yapılan Non-Parametrik Kruskal-Wallis Testi Sonuçları.....	91
Tablo 3.2.48. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Mevcudu Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam Puanları İçin İkili Gruplar İçin Yapılan Non-Parametrik Mann-Whitney “U” Testi Sonuçları.....	92
Tablo 3.2.49. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Öğretim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Fiziki Koşullar” Alt Boyutu Puanlarının Tanımlayıcı İstatistik Değerleri.....	93
Tablo 3.2.50. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Öğretim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Fiziki Koşullar” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) Sonuçları.....	94
Tablo 3.2.51. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Öğretim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Zamanı Verimli Kullanma” Alt Boyutu Puanlarının Tanımlayıcı İstatistik Değerleri.....	94

Tablo 3.2.52. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Öğretim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Zamanı Verimli Kullanma” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) Sonuçları	95
Tablo 3.2.53. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Öğretim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sunum” Alt Boyutu Puanlarının Tanımlayıcı İstatistik Değerleri	96
Tablo 3.2.54. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Öğretim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sunum” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) Sonuçları	97
Tablo 3.2.55. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Öğretim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sınıf Katılımı” Alt Boyutu Puanlarının Tanımlayıcı İstatistik Değerleri.....	97
Tablo 3.2.56. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Öğretim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sınıf Katılımı” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) Sonuçları.....	98
Tablo 3.2.57. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Öğretim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Soru Sorma” Alt Boyutu Puanlarının Tanımlayıcı İstatistik Değerleri.....	99
Tablo 3.2.58. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Öğretim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Soru Sorma” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) Sonuçları.....	99
Tablo 3.2.59. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Öğretim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Psikolojik Etmenler” Alt Boyutu Puanlarının Tanımlayıcı İstatistik Değerleri	100
Tablo 3.2.60. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Öğretim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Psikolojik Etmenler” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) Sonuçları	101
Tablo 3.2.61. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Öğretim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam Puanlarının Tanımlayıcı İstatistik Değerleri	102
Tablo 3.2.62. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Öğretim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam Puanları İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) Sonuçları	101

Tablo 3.2.63. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Eğitim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Fiziki Koşullar” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Non-Parametrik Kruskal-Wallis Testi Sonuçları.....	103
Tablo 3.2.64. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Eğitim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Zamanı Verimli Kullanma” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Non-Parametrik Kruskal-Wallis Testi Sonuçları.....	104
Tablo 3.2.65. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Eğitim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sunum” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Non-Parametrik Kruskal-Wallis Testi Sonuçları.....	105
Tablo 3.2.66. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Eğitim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sınıf Katılımı” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Non-Parametrik Kruskal-Wallis Testi Sonuçları.....	106
Tablo 3.2.67. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Eğitim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Soru Sorma” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Non-Parametrik Kruskal-Wallis Testi Sonuçları.....	107
Tablo 3.2.68. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Eğitim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Psikolojik Etmenler” Alt Boyutu Puanları İçin Yapılan Non-Parametrik Kruskal-Wallis Testi Sonuçları.....	108
Tablo 3.2.69. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Eğitim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam Puanları İçin Yapılan Non-Parametrik Kruskal-Wallis Testi Sonuçları.....	109

BÖLÜM I

1.GİRİŞ

Bu bölümde okul, sınıf yönetimi, sınıf yönetimini etkileyen faktörler, sınıf yönetiminin boyutları ve sınıfta disiplin ve öğrenci davranışlarının yönetimi üzerinde durulacaktır

1.1. TEMEL SİSTEM OKUL

“Okul, öğrencilerine, önceden tasarlanmış eğitsel amaçlara ulaşmak için gereken davranışı(bilgi, beceri, tutum) planlı bir sürede kazandıran örgüttür. Öğrenmenin yaşam boyu olmasına karşılık okul, hedefleri, süresi, yönetimi belli, planlı bir öğretim yapar. Böyle bir öğretim nerede yapılıyorsa orası bir okuldur” (Başaran, 2006: 139).

Okul, eğitim sistemi içinde temel sayılabilecek bir birimdir. Bir sosyal sistemin bütün özelliklerini okulda görebiliriz. Sosyal bir sistem olarak okul, öğrenciyi toplumdaki alırdan alır ve yetiştirerek tekrar topluma sunar. Okul, girdileri çevreden alır. Okulun asıl girdisi öğrencidir. İlköğretim çağında öğrenci, çevrenin sosyal, ekonomik, kültürel etkilerini okula getirir. Okulun öğrenci dışındaki önemli girdileri; öğretmen, yönetici, uzman, memur, hizmetli gibi destek iş görenlerdir. Okulun bilgi, eğitim teknolojisi türünde girdileri de vardır. Bunların dışında enerji, araç-gereç gibi eğitim hizmetlerinin üretimi için gerekli olan girdileri de sayabiliriz. Okulun işlevi, öğrenci girdisini, diğer girdilerin etki ve katkısıyla amaçlar doğrultusunda değiştirmek ya da dönüştürmektir (Çelik, 2005:30). Milli Eğitim sisteminin genel yapısı, 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu ile tespit edilmiştir. Sistemin genel yapısını okullar oluşturur. Kendisine gösterilen belli bir yaş çağındaki insanların tamamına okulun kapısını açmak ve bunlara nitelikli eğitim vermek okulun örgütsel amacını oluşturur.

“İlköğretim, Türk Eğitim Sisteminin temel taşıdır. Her Türk çocuğuna iyi bir vatandaş olmak için gerekli temel bilgi, beceri, tutum ve alışkanlıkları kazandırmak, onun milli ahlak anlayışına uygun olarak yetiştirmek ilgi, istidat ve kabiliyetleri yönünde yetiştirerek çocuğu hayata ve öğrenime hazırlamak ilköğretimin görevidir” (Fidan ve Erden, 1993:212).

İyi yönetici, iyi öğretmen ve iyi bir öğrenme-öğretme ortamı, eğitimin temel koşulları olarak görülür. Okulun sahip olduğu-olabileceği kaynakların eğitsel amaçlar için kullanımı, eğitim yönetiminin kalitesine bağlıdır. Bu kalite, eğitim yönetimi sıra dizininin (hiyerarşi) her basamağında yer almalıdır. Bu basamaklardan biri de sınıf yönetimidir (Başar,2003:5).

1.2. OKULDA SINIF YÖNETİMİ

Yönetim, önceden tespit edilmiş ve belirlenmiş bir amacın gerçekleştirilmesi için eldeki kaynakları daha verimli, daha ekonomik ve daha iyi bir biçimde kullanılması anlamına gelmektedir (Tortop ve ark., 2005:17).Yönetim amaçları gerçekleştirmek için bireylerin işbirliği yapmalarıdır (Gözübüyük, 2006:3).

Sınıf açısından yönetim, sınıfta bulunan insan kaynağı öğrenciler ile madde kaynağı olan tüm araç ve gereçleri sınıfın amaçlarına ulaşmak doğrultusunda harekete geçirmek olarak ifade edilebilir. Öğretmen etkinliğiyle ilgili yapılan çoğu araştırmada öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin, öğretimin başarısını belirlemede en önemli faktör olduğu dikkati çekmektedir. Dolayısıyla sınıf yönetimi becerilerinde önemli ölçüde yetersizlik gösteren bir öğretmenin, fazla başarılı olması beklenmemelidir (Celep, 2003:1).

Bir öğretmenin mesleğini sevmesi ve haz alması öğretmenlik mesleği ile ilgili sahip olduğu bilgi, beceri ve yeterliklerle yakından ilişkilidir. Öğretmenin Milli Eğitimin amaçlarını gerçekleştirmek doğrultusunda istenilen özellik ve yeterlikte bireyler yetiştirmesi, toplumsal beklentilere cevap verebilmesi, onun öğrenme-öğretme süreçlerini tasarlama, uygulama, değerlendirme ve yönetme yeterliklerine sahip olması ile mümkündür (Tutkun, 2007:237).Aksi halde, öğretmenin sınıf yönetimi becerilerinde yetersiz olması, öğretmenin mesleğine yönelik tutumunu da olumsuz yönde etkileyecektir.

Sınıf yönetiminin amacı, öğrencilerin uygun öğrenme etkinlikleri ile öğretmenin hedeflerine ulaşmasını sağlamaktır. Öğretmenin sınıf içi öğretimi düzenlemede karşılaştıkları en önemli güçlüklerden birisi farklı nitelikteki öğrencilerin aynı anda ve aynı koşullarda öğrenmesini sağlamaktır. Her ne kadar öğrenciler arasındaki öğrenme farklılıkları, öğretmenleri, öğretimi bireyselleştirme

yolları aramaya yöneltse de sınıfta çok yönlü öğrenme öğretme ortamları hazırlamak kolay değildir. Bu nedenle öğretmenlerin verimli ve başarılı sınıf ortamı yaratabilmelerinde sınıf yönetimi becerilerini geliştirmek, öğretmenin temel yeterlikleri arasında kabul edilmektedir (Ünal ve Ada, 2003:29). Buradan hareketle, öğretmenin etkililiğinde etkili sınıf yönetiminin olduğu söylenebilir (Okutan, 2008:5).

Öğrenmenin kalıcı kılınabilmesi ve davranışa dönüştürülebilmesi, nitelikli bir öğrenme-öğretme sürecini zorunlu kılar. Bunun gerçekleşeceği etkinliklerin oluşturulup sürdürülmesi, geliştirilmesi öğretmenlerde sınıf yönetimi becerilerinin bulunmasını gerektirir (Başar,2001:2).Sınıf yönetimi becerilerinden yoksun öğretmenlerin nitelikli bir öğrenme, öğretme sürecini gerçekleştirmelerini düşünmek güçtür.

1.2.1. Sınıf Yönetiminin Tanımı

Sınıf ortamı öğrencilerle öğretmenin bire bir etkileşim içinde oldukları yerdir. Eğitimin hedefleri doğrultusunda öğrenci davranışının oluşması burada başlar. Eğitim için gerekli birinci kaynaklar olan öğrenci, öğretmen, program, kaynaklar sınıf içindedir. Bütün bu kaynakları en iyi şekilde değerlendirmek durumunda olan sınıfın yöneticisi olan öğretmendir (Başar, 2002:4).Sınıf yöneticisi olarak öğretmenlere belirtilen sorumluluklarını yerine getirebilmeleri için yetki ve sorumluluklar verilmiştir. Ancak öğretmenlerin sınıf yönetiminde başarılı olabilmeleri sınıf yönetimi konusunda bilgi ve becerilerine, bu bağlamda öğretmenlerin, davranış bilimleri, yönetim bilimleri alanlarında iyi yetişmiş olmaları bağlıdır (Ünal ve Ada, 2003:31).

Sınıf yönetimiyle ilgili farklı tanımlamalar yapmak olasıdır:

“Sınıf yönetimi sınıfta hedefler doğrultusunda öğretim ve öğrenmenin meydana gelmesi için, öğretmenin öğrenme çevresi ve öğrenci davranışlarını düzenlemesi, kontrol etmesi ve değiştirilmesiyle ilgili teknik ve etkinlikler bütünü olarak tanımlanabilir” (Erden, 2005:19).

“Sınıf yönetimi, sınıftaki madde ve insan kaynaklarının amaçlara hizmet edecek biçimde kullanılması bilgi ve becerisi anlamına gelmektedir” (Okutan,2008:9).

“Sınıf yönetimi sınıf kurallarının belirlenmesi, uygun bir sınıf düzeninin sağlanması, öğretimin ve zamanın etkili bir şekilde yönetilmesi ve öğrenci davranışlarının denetlenerek olumlu bir öğrenme ikliminin geliştirilmesi sürecidir.Sınıf yönetimi konusunda bilimsel araştırmalar yaparak öğretmenin sınıf yönetimi becerilerini geliştirmeyi amaçlayan bilim dalı , sınıf yönetimi olarak tanımlanabilir” (Çelik,2005:2).

“Sınıf yönetimi, eğitim programı ve planı, öğretim yöntemi, eğitim etkinliği, teknoloji, zaman, mekan, öğretici ve öğrenci arasında etkili bir eşgüdümleme gerçekleştirerek, öğrenmeye elverişli bir ortam ve düzenin sağlanması ve sürdürülmesi olarak tanımlanabilir” (Sarıtaş, 2005:44).

“Sınıf yönetimi, sınıf içi etkinlikleri öğrenme odaklı olarak etkili bir biçimde düzenleyip sürdürme ve öğrenci davranışlarına rehberlik etme sürecidir.Başka bir ifade ile sınıf yönetimi, sınıfta pozitif bir öğrenme iklimi oluşturma, öğrencilerin kendilerini özgürce ifade edebilmelerine ve potansiyellerine ve potansiyellerini ortaya koyabilmelerine fırsat sağlama sürecidir” (Turan,2007:2-3).

“Eğitimin amaçlarına ulaşabilmesi için sınıftaki kaynakların, insanların ve zamanın etkili ve verimli şekilde yönetilmesine sınıf yönetimi adı verilir” (Ilgar,2005:163).

“Sınıf yönetimi; öğrenme için uygun ortamın sağlanması ve sürdürülmesidir. Öğretmen ve öğrencilerin çalışma engellerinin ortadan kaldırılması, öğretim zamanının uygun kullanılması, öğrencilerin etkinliklere katılımının sağlanması, sınıftaki kaynakların, insanların ve zamanın yönetilmesidir” (Erdoğan,2007:11).

“Sınıf yönetimi, sınıfın amacını gerçekleştirmek için sınıfta bulunan öğretim kaynakları ile öğrencileri eşgüdümleyerek eyleme geçirme sürecidir” (Celep,2004:1).

Tanımlar incelendiğinde sınıf yönetiminin kendine has özellikleri olduğu görülür. Gündüz (2004:25)’ e göre sınıf yönetimin bu özellikleri şöyle sıralayabiliriz:

- Sınıf yönetimi okul yönetimi içinde bir alandır. Sınıf yönetimini okul yönetiminden soyutlamak ve ayrı düşünmek doğru değildir. Okulda uygulanan yönetim biçimi, okulun iklimi sınıf yönetimini etkiler. Okul yöneticisinin benimsediği disiplin kuralları, okul disiplin politikası, sınıf kurallarını ve düzen anlayışını etkiler.
- Öğretmenin yönetim yaklaşımı, sınıf yönetimini etkiler. Öğretmenin eğitim felsefesi, yönetim anlayışı, kişiliği sınıfı nasıl yöneteceğini etkiler. Bir öğretmen demokratik bir yönetim biçimi uygularken, başka bir öğretmen otokratik sınıf yönetim biçimini uygulayabilir. İlki etkilemeyi, liderlik davranışlarını ön plana çıkartırken; diğeri yetkisini, yöneticiliği ön plana çıkarabilir.
- Sınıf yönetimi, öğretim ve sınıf düzeni temelleri üzerine kurulur. Öğretmen sınıfını amaçlarına ulaştırabilmek için bu iki alanda yeterliklerini kullanmaktadır. Öğretmenin etkili öğretimi gerçekleştirebilmesi uygun bir sınıf düzeni sağlaması ile olanaklıdır.
- Toplumsal kültür, sınıf yönetimini etkiler. Sınıf yönetimi uygulamaları ve yaklaşımları ülkelerin kültürlerine göre farklılaşmaktadır. Katı kuralların hâkim olduğu bir toplumda demokratik bir sınıf yönetimi anlayışının uygulanması zordur. Bu tür bir uygulama okul içinde olduğu kadar okul dışından tepkilere de neden olabilir.
- Sınıf yönetim biçimi, öğrencilerin ihtiyaçlarına, gelişim özelliklerine, sınıfın düzeyine göre farklılık göstermektedir. Ana sınıfı öğrencisinin özellikleri, ihtiyaçları ile ortaöğretim öğrencisinin özellik ve ihtiyaçları farklılık gösterir. Buna göre bu iki düzeyde uygulanacak sınıf yönetim biçimleri de farklılık gösterecektir.
- Her ortamda geçerli olabilecek tek ve en etkili bir sınıf yönetim yaklaşımı yoktur. Sınıf yönetimi pek çok iç ve dış faktörden etkilenmektedir. Bunlar; aile, toplumsal kültür, ülkenin eğitim politikası, kitle iletişim araçları gibi dış faktörler yanında sınıfın fiziksel ortamı, öğrencilerin istek, beklenti ve özellikleri, sınıf kuralları gibi iç faktörlerdir. Bu faktörlerin her biri öğretmenin sınıf yönetimini etkiler. Bu nedenle duruma göre en uygun sınıf yönetim biçiminin belirlenmesi öğretmene düşmektedir.

1.2.2. Sınıf Yönetiminin İçeriği

Jones ve Jones, sınıf yönetiminin beş alan içerdiğini ifade etmekte ve bu alanları şöyle sıralamaktadır:

Birinci Alan: Sınıf yönetimi, tamamen öğrencilerin o anki kişisel ve psikolojik gereksinimlerine dayanmalıdır. Öğretmenler önce öğrencilerin gereksinimlerini ve bu gereksinimlerin ilişkili olduğu davranışları anlamalı, daha sonra sınıfta adım adım öğrencilerin gereksinimlerini karşılamak için iyi bir sınıf yönetimi oluşturmalıdır.

İkinci Alan: Sınıf yönetimi, olumlu öğretmen, öğrenci ilişkileri ve sınıf ortamını destekleyici koşulların varlığına bağlıdır. İstendik öğrenci davranışlarının oluşması, bireylerin öğrenmelerini temel alan ve psikolojik gereksinimlerini karşılayan sınıf ortamının varlığına bağlıdır.

Üçüncü Alan: Sınıf yönetimi, tek tek öğrencilerin bireysel ve grup olarak sınıfın akademik gereksinimlerini karşılayacak ve öğrenmeyi kolaylaştıracak öğretim yöntemlerini uygulamayı içerir.

Dördüncü Alan: Sınıf yönetimi, güvenli bir sınıf ortamının oluşturulmasına yardım eden davranış standartları, oluşturmaya ve geliştirmeye açık sınıf örgütünün oluşmasına olanak sağlayan öğretimsel yöntemleri kullanmaya öğrencileri katan çeşitli grup yöntemlerini ve örgütlemelerini içerir. Öğretmenlerin öğretim ve örgütleme becerileri ile öğrenci başarıları arasında yüksek bir ilişki bulunmaktadır. İyi örgütlenen ve etkili öğretim yöntemlerinin biçimlendirdiği olumlu sınıf ortamı, davranış sorunlarını azaltma ve öğrenci başarısını arttırmayı getirecektir (Jones ve Jones, 2001:25-26, Akt: Korkmaz,2007:23).

1.2.3. Sınıf Yönetimi Modelleri

Toplumsal gelişmelere bağlı olarak eğitim alanında gözlenen gelişmelerin sonucunda sınıf yönetimi alanında da farklı yaklaşımların ortaya çıktığı gözlemlenmektedir. Geleneksel, tepkisel, önlemsel, gelişimsel ve bütünsel yaklaşım olmak üzere ele alınan bu yaklaşımlar incelendiğinde; baskıcılıktan demokratikliğe,

şekil yönelimlilikten amaç yönelimliliğe, öğretmen merkezlilikten öğrenci merkezliliğe doğru bir gelişim gösterdiği görülmektedir. Öğretmenin öğrencileriyle sağlıklı ilişkiler kurabilmesi ve istenmeyen davranışları önlemesi adına sınıf yönetimi modelleri olarak da adlandırılan bu yaklaşımları bilmesi ve gerektiği şekilde uygulayabilmesi gerekir (Ağaoğlu, 2007:16).

1.2.3.1. Tepkisel Model

Tepkisel model, istenmeyen bir davranışa tepki olan sınıf yönetimi modelidir; amacı, istenmeyen durum veya davranışın değiştirilmesidir. Sınıf yönetiminin klasik modeli olduğu söylenebilir. İşleyişi, istenmeyen davranışın sonuçlarına tepki şeklindedir. Düzeni sağlamaya yönelik ödül ceza türü etkinlikleri içerir. Bu modele sık başvurmak zorunda kalan öğretmenin, sınıf yönetimi becerilerinin yüksek olmadığı, diğer üç modeli gereğince kullanmadığı söylenebilir. Modelin zayıf yönlerinden birisi de her tepkinin bir karşı tepki doğurur olmasıdır (Başar, 2002:7). İstenmeyen davranışları önleme ve düzen sağlamada sağlıklı bir model olmadığı söylenebilir.

1.2.3.2. Önlemsel Modeli

Bu model ileride meydana gelebilecek istenmeyen davranışlara yönelik önlemlerin alınmasına dayalı bir modeldir. Önlemsel model, istenmeyen davranışların ortaya çıkmasını önleyecek belli düzenlemeler gerektirir. Bu model göre sınıf kültürel sosyalleşme sürecinin yaşandığı bir yerdir. Model istenmeyen davranışların ortaya çıkmasını önleyecek belli düzenlemeler gerektirir. Önlemsel modele göre önemli olan sorunun tespit edilmesi değil sorun ortaya çıkmadan önce önlenmesidir. Model, bireyden çok gruba yöneliktir (Çelik, 2005:9).

Öğrencilerin ders dışı davranışlarını önlemek için ilgi çekici bir plan yapmak, öğrencilerin gecikme nedenlerini ortadan kaldıracak önlemler almak, ailesi ilgisiz olduğundan başarısı düşük olabilecek bir öğrenci için başarısızlığını beklemeden ailesiyle görüşmek, bu modelin kullanımına ilişkin örneklerden sayılabilir (Başar, 2004:9).

1.2.3.3.Gelişimsel Model

Bu modele göre öğrenci davranışlarının değiştirilmesinde, düzenlenmesinde gelişimsel psikolojinin bulgu ve açıklamaları temel ilkeler olarak dikkate alınır ve uygulanır. Öğrenci merkezli çağdaş yaklaşıma sahip olması, insan ilişkilerinde ve yönetimde önemli olan empati becerisine yer vermesi bakımından eğitimbilimi ilkelerine uygun bir model olarak tanımlanabilir (Yaka, 2006:41-42).

Gelişimsel model dört basamaktan oluşur. İlk basamak onuncu yaşa kadar olan süreyi kapsar ve çocuklar, nasıl öğrenci olunacağını öğrenirler. On-on iki yaşını kapsayan ikinci basamakta öğrenciler, sınıf düzenine uymaya gayret eder, öğretmeni üzmemek istemezler. On iki- on beş yaşlarını kapsayan ilköğretimin ikinci devresinde öğrencilerin kendini gösterme eğilimleri artar. Birbirlerini koruyup, destekleyerek akranlarının beğenisini kazanma, öğretmeni zor durumda bırakma, bağımsız davranma, güç gösterisi eğilimi gösterebilirler. Dördüncü basamak lise yıllarını kapsar. Zihinsel gelişimi ve sosyalleşme süreci hızlıdır. Kimlikleri, davranışları şekillenmeye başlar, sınıfta nasıl davranmaları gerektiği konusunda kendilerini sorgularlar. Bu yüzden yönetim sorunları azalır. Öğretmen öğrencilerin gelişim özelliklerini, sınıf yönetimi açısından dikkate almak zorundadır (Saritaş, 2005:49-50).

1.2.3.4. Bütünsel Model

Bu sınıf yönetimi modeli ilk üç modelin bir sentezi olarak görülebilir. Bu modelde önlemsel sınıf yönetimine yer verme, bireye olduğu kadar gruba da yönelme ve istenmeyen davranışları ortadan kaldırma eğilimi vardır. Bütünsel sınıf yönetimi modelinde öğrencilerin gelişimsel özellikleri de dikkate alınır. Bu model sistem modeli olarak da tanımlanabilir. Model, sınıfın iç ve dış çevresini bir bütün olarak görür (Çelik, 2005:10). Bu modele sınıf yönetiminin sistem modeli de denilebilir. Sistem iç ve dış çevreden girdiler alarak, etkilenecek, belirlenen hedefleri gerçekleştirecek şekilde işleyerek, toplumsal beklenti ve ihtiyaçlara uygun bireyler geliştirmeye çalışır (Ünal ve Ada:2003:38).

1.3. SINIF YÖNETİMİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER

Okul toplumun beklentileri doğrultusunda eğitim yapılan bir kurumdur. Kurum içindeki bireylerin statüleri, rolleri ve bu rollerin gerektirdiği davranışlar vardır. Bu rol ve sorumluluklar kanun ve yönetmeliklerle belirlenmiştir. Dolayısıyla öğrencilerin de okulda ve sınıfta kendilerinden beklenen şekilde davranış göstermeleri beklenir.

Eğitimin temel amacı, bireyde istendik yönde davranış değişikliği oluşturmaktır. Ancak, öğrenci davranışlarının oluşumuna etki eden ya da bunu belirleyen sınıf dışı ve sınıf içi birçok etmen vardır. Bu etmenleri; aile, sosyal çevre, okul, sınıfın yapısı ve ortamı, eğitim programı ve öğretim yöntemleri, öğrenci özellikleri, öğretmen davranışı ve özellikleri olarak sayabiliriz (Akar, 2007:89).

1.3.1. Sınıf Dışı Etmenler

Sınıf dışı etmenleri genel olarak üç grupta toplayabiliriz. Bunlar aile, sosyal çevre ve okuldur.

1.3.1.1. Aile

Aile çocuğun doğuştan üyesi olduğu en küçük toplumsal kurumdur. Çocuk ilk toplumsal davranışları aile bireyleriyle etkileşerek, taklit ederek öğrenir. Onları gözlemler, taklit eder öğrenir. Başka bir ifadeyle çocuğun toplumsallaşması ailede başlar (Fidan ve Erden, 1993:70).

Aile çocuğun ilk davranışlarını öğrendiği kurumdur. Ailenin ait olduğu kültürün özellikleri, anne babanın eğitim durumu, ailenin sosyoekonomik durumu, aile üyelerinin çocuğa verdiği değer, çocukla ilgilenme düzeyleri, ailedeki çocuk sayısı, eğitime verdiği önem gibi birçok etmen çocuğun okuldaki davranışlarını etkiler (Erden, 2005:47).

Öğretmenle sağlıklı iyi ilişkiler ailelerin çocuklarının bu durumdan olumlu yönde etkilendikleri bilinmektedir. Aile ile okul arasındaki ilişkilerin iyi olması önemlidir. Ancak ülkemizde bu durumun istenilen seviyede olduğunu söylemek

güçtür. Aileler okula para yardımı istemek ya da öğrencilerinin yaramazlıkları hakkında uyarılmak için çağırıldıklarını düşünmektedirler (Celep, 2002: 93).

Okul-aile ilişkilerinde uyum ve başarı, öğrencinin eğitimine olumlu etkiler yapmaktadır. Dolayısıyla aile ilişkiler büyük bir özen içinde yürütülmelidir. Öğretmen, aile ile kurulan ilişkide büyük bir öneme sahiptir. Öğretmen-öğrenci ilişkilerinde olduğu gibi, öğretmen-aile ilişkilerinde de içtenlik ve nezaket egemen olmalıdır. Aile ile öğretmenin farklı eğitim anlayışlarından sorunlar kaynaklanabilir, ancak bu sorunların giderilmesi zaman sürecinde tarafların birbirlerini tanımalarına, yakınlaşmalarına bağlıdır. Böyle bir durumda öğretmen, anlayışlı olmalı; ancak aileden beklentilerini açık ve anlaşılır bir dille anlatmayı sürdürmelidir. İnsanların birbirlerini anlamaları için tanımaları yeterli değildir. Anlamak, daha yakın bir sosyal ilişkiyi ve empatik bir iletişimi gerektirir. Öğretmen, aile ilişkilerinde başarısızlığa yer vermemelidir, aile ile sağlıklı ilişkiler içinde olmalıdır. Aile ile ilişkilerde başarısızlık, öğrencinin eğitimi açısından olumsuz sonuçlara neden olabilir (Aydın, 2007:46).

1.3.1.2. Çevre

Öğrencilerin eğitiminde aile ve yakın çevrenin önemli bir rolü vardır. Okulun halkla olan ilişkisini sadece okul-veli ilişkisi olarak tanımlamak doğru değildir. Çünkü veliler dışında okulla doğrudan veya dolaylı olarak ilgili olan birçok ekonomik, sosyal, kültürel ve siyasal kurum mevcuttur. Okul açısından halkla ilişkilerin amaçlarından birisi, okulun toplumsal çevresinde yer alan kişi, grup ve sivil toplum kuruluşlarının gücünü okulun amaçları doğrultusunda harekete geçirmek olmalıdır. Bu yolla okul ve çevre arasında yakınlaşma sağlanabilir (Sarıtaş, 2007:148).

Sınıf yöneticisi olarak öğretmenin rolü, çevrenin olumlu etkilerinden yararlanıp olumsuz etkilerini önlemektir. Bunun için öğretmen çevreyi her yönüyle tanımalıdır. Okul, çevreye yapabileceği ve çevreden alabileceği katkıları bilmeli, planlamalı ve eyleme geçirmelidir (Başar, 2002:12).

Okulda etkili bir öğretme-öğrenme ortamının sağlanabilmeki için, okul-çevre ilişkilerinin geliştirilmesi gereklidir. Okul yöneticisi ve öğretmen çevreyle yakın

ilişki içinde olmalıdır. Okul çevre ilişkilerinin olumlu olduğu durumlarda, toplumsal kurum ve gruplar, okul için gerekli olan her türlü kaynağın sağlanmasında istekli davranırlar. Bu nedenle okul ile çevre arasında sağlıklı bir iletişim kurulması yönünde çalışılmalı, çatışma yaratacak durumlardan kaçınılması yönünde çaba sarfedilmelidir (Çalık, 2004:8).

1.3.1.3. Okul

Okul toplumdaki bireylerin eğitilmesi işlevini üstlenen kurumların ortak adıdır.Okullar formal eğitim veren kurumlardır.Okullarda bir grup öğrenciye toplumun ve bireyin ihtiyaçlarına göre önceden hazırlanan programlar doğrultusunda öğretim faaliyetleri sunularak, öğrencilerde istendik davranış değişikliği oluşturulmaya çalışılır (Fidan ve Erden, 1993:72).

Okul önceden belirlenmiş hedefler doğrultusunda büyük bir toplumsal sorumluluk yüklenmiştir. Öğrenciyi çok yönlü toplumsal hayata ilişkin rollere hazırlar. Söz konusu roller için gerekli bilgi, beceri, tutum, tavır ve alışkanlıkları kazandırmanın yanında, kişiliklerinin gelişmesi yönünde fırsatlar yaratır. Toplum okuldan, her açıdan dengeli bireyler yetiştirmeyi beklemektedir. Okulun bu toplumsal beklentilere cevap verebildiğinin ölçütü okulun ürünü olan öğrencilerin nitelikleridir. Okul, toplumsal beklentiler doğrultusunda öğrenciye çağdaş nitelikler kazandırabilirse etkili olabilir. Bu nedenle okulda öğrenciye yönelik her davranış ve etkinliğin amaca uygun, planlı, kurallı, ilkeli ve düzenli olması zorunludur (Sarıtaş, 2005: 54).

1.3.2.Sınıf İçi Etmenler

Öğrenci davranışlarını etkileyen sınıf içi etmenler, sınıfın yapısı ve ortamı, eğitim programı ve öğretim yöntemleri, öğrenci özellikleri, öğretmen davranışı ve özellikleri olarak sıralanabilir.

1.3.2.1. Sınıfın Yapısı ve Ortamı

Sınıf en basit anlamda öğretimin gerçekleştiği en çekirdek merkezdir.Okul çatısı altında yer alan sınıflar, öğrenci ve öğretmenin yüz yüze ilişkiler içinde olduğu, öğretme ve öğrenme durumlarının gerçekleştiği ortamlar olarak ifade edilebilir.Bu

kısa tanım aslında sınıfın kendi içinde incelenmesi gereken pek çok nitelik taşıdığını anlatmaktadır (Çakmak, 2005:24).

Araştırmalar, öğrenci başarısının sınıftaki öğrenme ortamından oldukça etkilendiğini ortaya koymaktadır. Öğrenme sürecinde her öğrenci kendi sürecini yaşamakta, öğrenciler öğretmenden olduğu kadar birbirlerinden de etkilenmektedir. Sınıfın ortamı öğrenmemizi; eğitime, okula, hayata ilişkin bakışımızı etkilemektedir. Bu süreçte bir öğrenciyi içinde bulunduğu ortamdan soyutlamak mümkün değildir. Bu açıklamalardan yola çıkarak sınıf ortamını; sınıfı oluşturan fiziksel düzenlemeler, psikolojik durumlar ve öğrencilerin duyuş ve değerlendirmelerini etkileyen sosyal ve kültürel öğelerin etkileşiminin bir ürünü olarak ifade edebiliriz (Özden, 2007:3).

Öğretim amaçlarının gerçekleşmesinde fiziksel ortam önemli etkiye sahiptir. Fiziksel ortam öğrencinin ihtiyaçlarına cevap verebildiği düzeyde öğrenci öğrenmeye motive olur. Bu bağlamda eğitim-öğretim etkinliklerinin başarılı olmasında sınıfın mekan olarak özellikleri sistemin diğer parçaları ile uyumlu olmasını gerektirmektedir. Sınıfın fizik ortamının özelliklerinden öğrenci ve öğretmenler etkilenir. Fiziksel ortama ilişkin her değişken eğitime destek olabildiği gibi engelde olabilir. Öğretim ortamı eğitim sürecinin bütününden bağımsız olarak düşünülemez. Bu nedenle fiziksel ortamdaki tüm düzenlemelerin sınıftaki öğretimi kolaylaştırıcı nitelikte olmasına dikkat edilmelidir (Ünal ve Ada, 2003: 93).

Sınıfın sosyal ortamı da öğrenci davranışları açısından önemlidir. Sınıfta bulunan öğrenciler, toplumun değişik kesimlerinden gelmiş, değişik ortamlarda sosyalleşme süreci içinde yer almış, değişik eğitim yaşantılarına ve giriş davranışlarına sahip olabilirler. Öğretmen öğrencilerinin bireysel farklılıklarının bilincinde olmalıdır. Bu öğrenciler, toplumda olduğu kadar sınıf içinde de yeni bir sosyalleşme süreci ile karşı karşıyadır. Bu süreçte öğrenciler, sınıfta geçerli olan kuralları öğrenir ve sınıf toplumunun bir üyesi haline gelirler. Böylece bir sınıf kültürü ortaya çıkar. Sınıf kültürü, okul kültürünün alt bir alanı olarak bir sınıfı oluşturan öğrenciler arasında geçerli olan değerleri, normları, sembolleri ifade eder. Öğretmene düşen görev, öğrencilerde istendik davranışlar oluşturmak ve bunları ödüllendirmek, istenmeyen davranışları ise ortadan kaldırmaya olmalıdır. (Akar, 2007:97).

Sınıftaki öğrenci davranışlarını etkileyen bir diğer etmen de sınıftaki psikolojik ortamdır. Sınıftaki öğrencinin mutlu olması, sürece etkin katılımı ile sağlanır. Şu halde öğretmen öğrencilerini, kendi varoluşsal gerçekliği içinde algılayabilmelidir. Öğrencinin kendi varoluşsal gereklerini yaşayabilmesi için, empatik bir iletişim örüntüsü oluşturulmalıdır. Sorumluluk alan, paylaşan, tartışan, eğlenen, öğrenen kısaca yaşayan öğrenci tipini yaratmak için canlı bir sınıf ortamı oluşturulmalıdır. Böylece oluşan bağlılık ve sevgi ilişkisi, öğrencinin başarı ve güdülenmesini olumlu yönde etkileyecek, katılımcı, sağlıklı bir sınıf ortamı da sağlayacaktır (Aydın,2007:39-40).

1.3.2.2. Eğitim Programı

“Belli bir öğrenim çağında ya da belli bir alanda yetiştirilecek öğrencilerin, önceden belirlenmiş eğitim amaçlarına erişebilmeleri için planlı eğitsel etkinliklerin tümüne eğitim programı denir” (Başaran, 2006:331).

Eğitim programı okulun tüm etkinliklerinin odak noktasıdır. Okulun eğitim programı, anlamlı hedeflerin gerçekleştirilmesi için kasıtlı olarak planlanmış öğrenme deneyimlerinin bütünüdür (Aydın, 2005:189).Sınıfının yöneticisi konumunda olan öğretmende programı etkili biçimde uygulamakla görevlendirilmiştir. Ancak öğretmenin öğretim programını kolayca uygulayabilmesi için mutlaka öğretim programında belli özelliklerin bulunması gerekmektedir.

Ekici (2007:73-74)’e göre iyi bir öğretim programında bulunması gereken özellikler şunlardır:

- “İşlevsel olmalıdır.
- Esnek olmalıdır.
- Uygulayıcılara yardımcı olmalıdır.
- Uygulanabilir olmalıdır.
- Amaçlara yönelik olmalıdır.
- Ekonomik olmalıdır.
- Günün koşullarına uygun olmalıdır.
- Toplumun ve bireyin ihtiyaçlarına cevap verebilecek nitelikte olmalıdır.”

1.3.2.3. Öğretim Yöntemleri

Öğretmen dersten önce mutlaka kendini derse hazır hissetmelidir. Sınıfa girmeye hazırlanan öğretmen, öğrenmeyi gerçekten etkinleştirmek için öğreteceği konu hakkında yeterince bilgi sahibi olmalıdır. Öğretmen dersini anlatacağı öğrenci grubunu iyi tanımalı ve ona göre bir ders planı hazırlamalıdır. Konuyu anlatırken kullanacağı araç ve gereçleri belirlemeli ve bunları dersten önce sağlamalıdır. Dersinde kullanacağı yöntem ve teknikleri belirlemelidir (Ercan, 1997:17-18).

Sınıf yönetimi, derste kullanılan yöntemle yakından ilişkilidir. Her öğretim yönteminin kendine özgü farklılıkları vardır. Bu yüzden sınıfın iyi yönetilebilmesi için sınıfta kullanılan öğretim yöntemlerini de uygulayabilme yeterliliğine sahip olunmalıdır (Erdoğan, 2007:48). Öğretmenin bireysel özellikleri, ders verirken kullandığı öğretim stratejileri, yöntem ve teknikleri sınıf yönetimini etkilemektedir (Demirel, 2000:202). Bundan dolayı öğretim yöntemlerinden bazıları ana hatlarıyla tanıtılacaktır.

Anlatım Yöntemi: Anlatım, öğretim merkezli ve geleneksel bir yöntemdir. Dolayısıyla bu yöntemde öğretmen etkin, öğrenci edilgen konumdadır. Öğretmen ağırlıklı olarak sözlü anlatım ile öğrencilerini bilgilendirmeye çalıştığı bu yöntem, her derste kullanılabilir (Aydın, 2007:68).

Anlatım yönteminde öğrenci derse etkin bir şekilde katılmadığı için sıkılabilir. Anlatım yöntemi diğer yöntemlerle beraber kullanıldığı zaman etkili olabilir. Ayrıca öğretmen. Anlatımın kısa ve ilgi çekici olmasına dikkat etmelidir.

Soru-Cevap Yöntemi: Soru-cevap ağırlıklı olarak öğrencilere düşünme, konuşma ve derse katılma alışkanlıkları kazandırmak amacıyla kullanılabilir bir yöntemdir. Bu yöntemde, konunun niteliğine göre, önceden öğretmen tarafından belirlenen sorular öğrencilere yöneltilebileceği gibi, dersin akışı içinde öğrenme düzeylerini test etmek amacıyla spontane olarak da kullanılabilir. Ayrıca sorular, öğrenciden öğretmene veya öğrenciden öğrenciye olarak da kullanılabilir. Yöntemin en önemli yanı, konunun özelliğine uygun nitelikte soruların seçilmesidir (Aydın, 2007:69-70). Ancak öğretmen doğru cevapları anında pekiştirirken yanlışları

düzeltilmeli ve öğretimi başka tekniklerle pekiştirmelidir.Öğretim başka tekniklerle desteklenmezse, öğrenme etkili ve kalıcı olmaz.

Tartışma Yöntemi: İki ya da daha çok kişinin belli bir konuda kendi düşüncelerini sergileyerek fikir alışverişinde bulunmalarıdır. Bu yöntemde öğrencilerin derse aktif katılımı söz konusudur. Bu yöntemde konunun dağılmaması için öğretmenin tartışmayı büyük bir ustalıkla yönetmesi gerekir.Zira konu başka yerlere çekilebilir ve zaman kaybına neden olabilir.

Gösteri Yöntemi: Gösteri bir ürünün, sürecin ya da fikrin önemli noktalarını vurgulayarak görsel ve işitsel olarak açıklanmasıdır. Gösteri, kazandırılmak istenen bilişsel ya da devinsel becerinin uzmanı ya da öğretmen tarafından gerçekleştirilir. Gösteri, gerçek gerçek koşullar altında ve gerçek araç kullanılarak yapılmaya çalışılmalıdır.Ancak bu mümkün değilse, gösteri sırasında modeller, hareketli ve hareketsiz resimler ve diğer öğretim araçlarından yararlanılabilir (Fidan ve Erden, 2001:186).Gösterinin başarılı bir şekilde gerçekleşmesi için öğretmenin gerekli planlamayı önceden yapması Öte yandan, gösteri sonunda kazandırılmak istene davranışlar ve öğrencilerin sürece katılımı belirlenmelidir.

Rol Yapma Yöntemi: Ders esnasında her hangi bir ön hazırlık yapmadan veya hazırlıklı olarak rol yapma(dramatizasyon) esasına dayalı öğrenmeler pekiştirilebilir. Ayrıca öğretmen birçok konuyu dramatizasyon yöntemi ile kendisi de anlatabilir.

Bu yöntemde konunun biçimi kadar, rollerin öğrenci özelliklerine göre dengeli bir şekilde dağılması da önemlidir.Öğrencilerin oynayacağı karaktere ilişkin rolün, aşırı şekilde yapılandırılmasından özenle kaçınılmalıdır.Çünkü böyle bir durum, öğrencinin doğaçlama yeteneğinin ve yaratıcılığının gelişmesini olumsuz yönde etkiler.Ayrıca her öğrenciye olanaklar ölçüsünde uygun rol verilmeli ve bazı öğrencilerin duruma egemen olma çabalarının önüne geçilmelidir (Aydın, 2007:73).

Örnek Olay Yöntemi: Örnek olay inceleme, örnek problem çözme ya da örnek olay isimleriyle tanınan ve anılan isimleriyle belli bir noktaya ağırlık verilerek uygulanan bir öğretme tekniğidir.Bu teknik sosyal ilişkilerle ilgili durumu, bir problemi, bir olayı inceleme, olayın nedenlerini ortaya çıkararak, çözüm yolları

önerilmek istendiğinde olayı kişiselleştirmeden genel bir hava içinde ve problem merkeze alınarak tartışılması amacıyla uygulanır.Bu tenikle öğrencinin gerçek hayatta karşılaşılan problemlere ilişkin çözüm yolları üretmesi ve yaşantı deneyimleri kazanması sağlanır (Erdoğan, 1997:38).

Proje Yöntemi: Bir öğrenme ünitesinin öğretmenin rehberliği altında öğrenciler tarafından düzenlenmesi ve yürütülmesi esasına dayalıdır.Bu yöntem öğrencileri araştırmaya yöneltir.Çeşitli kaynaklardan belli bir konuyla ilgili derinlemesine bilgi edinmesini sağlar.Öğrenci neyi nasıl öğreneceğine kendisi karar verir (Fidan ve Erden,1993:187).Sorun çözme yöntemi ile ilişkilidir.Sorun çözme yönteminin bir sorunu anlama, tanımlama ve varsayımsal bir çözüm biçimi tasarlayarak, yeterli kanıtlar elde etme çabasında bulunmasına karşılık; proje yöntemi, herhangi bir konuda bilgi, araç, gereç ve benzeri şeyleri bir araya getirerek, bunlardan bir şey yapmayı bir düşün ya da nesne üretmeyi amaçlayan, bireysel ya da küme çalışması biçiminde olan, planlı ve amaçlı bir çalışmadır.Bu yöntemde öğrenci etkin durumdadır.Öğretmen öğrenciye sadece rehberlik eder (Binbaşıoğlu, 2003:82).

Problem Çözme Yöntemi: Problem çözme, öğrenme yaşantılarının amaçlarına ulaşmak için etkili ve yararlı olan davranışları çeşitli olasılıklar içinde arayıp bulma yöntemidir.Bu nedenle problem çözme yöntemi, yaratıcı ve bilimsel düşünme yeteneğini gerektirir.Öğrenciler ileride karşılaşılabilecekleri problemleri bilimsel metotla nasıl çözebileceklerini öğrenirler.Bu yöntem, güçlüğü hissetmek, problemi tanımak ve sınıflandırmak, güçlüğü problem şeklinde ifade etmek, gözlenebilir doğruları belirleyerek hipotez geliştirmek, uygulamak ve değerlendirmek şeklinde özetlenebilecek altı aşamalı bir süreci gerektirir. (Aydın, 2007:78).

Problem çözme sırasında, öğrencinin gerekli çözüm yolları aramasına, gerekli bilgileri toplamasına, değerlendirmesine ve sonuca varmasına yardımcı olunmalıdır.Ayrıca öğretmen , öğrencilerin zihinsel ve psikolojik gelişimine uygun problemler seçmelidir.

1.3.2.4. Öğrenci Özellikleri

Sınıf yönetimi, öğrencilerin özellikleri ile de ilişkilidir. Öğrencilerin gelişim durumu, yaşı, kültürel özellikleri, başarı ve ruhsal durumu gibi özellikleri sınıf yönetimini etkiler (Erdoğan, 2007:29).

Öğrenciler arasında sosyal, ekonomik ve psikolojik yönlerden çok çeşitli farklılıklar (ailenin köy ya da kent kökenli olması, gelir düzeyi, çocuk sayısı, ailenin eğitimi vs.) vardır. Bütün bu farklılıkların bir sonucu olan farklı kişilik özellikleriyle sınıfa gelen öğrencilerin davranışlarında, olaylara bakış açılarında, kendilerini ifade etme biçimlerinde çeşitli farklılıkların olması doğaldır. Bu farklılıkların büyük çoğunluğu öğrencilerin kendi tercihleri değildir. Bu türden farklılıklar hiçbir zaman utanılacak bir durum olmadığı gibi övünç kaynağı olarak da görülmemelidir. Öğretmenler, bütün bu farklılıkları bir zenginlik olarak görmeli ve eğitimin genel amaçları doğrultusunda öğrencilere ortak değerler kazandırma yönünde çaba göstermelidirler (Dönmez, 2007:19).

Etkili sınıf yönetimi için öğretmen, eğitim ortamının düzenlenmesinin yanı sıra program içeriklerinin ve amaçlarının belirlenmesinde de öğrenci beklenti ve görüşlerine uygun davranmalıdır. Bu durum, öğretim yöntemleri ve eğitim etkinliklerinin değerlendirilmesi için de geçerlidir (Aydın, 2006:40).

1.3.2.5. Öğretmen Davranışı ve Özellikleri

Sınıfta öğretimi etkileyen en önemli etken öğretmendir. Öğretmen, sınıfının önderi olarak, öğrencilerini başarıya ulaştırmada önemli kişidir. Öğretmen, yeri geldiğinde, öğrencisinin gözünde ana babadan tanıdığı kişilerden daha üstün tutulur. Böyle bir öğretmenin, öğrenci üzerindeki eğitsel etkisi de derindir. Öğrencinin öğretmenlerini örnek alma olasılığı çok yüksektir (Başaran, 2006:383). Öğretmen sınıf içi etkinlikler sırasında model oluşturarak, öğrencilerin tutumlarını, değerlerini farkında olmadan etkileyebilir.

Özellikle öğrenciler tarafından sevilen, sayılan öğretmenlerin öğrenci üzerinde çok olumlu etkileri vardır. Öğretmenlerden olumlu uyarımlar alan, öğretmeni tarafından sevildiğini fark eden, öğretmenin kendisini başarılı bulduğuna inanan öğrenciler olumlu davranışlarını arttırırlar ve daha başarılı olurlar. Benzer biçimde

öğretmenin kendisinden hoşlanmadığını ve başarı beklemediğini düşünen öğrenciler daha çok sınıf ortamını bozucu davranışlarda bulunurlar (Erden 1998, 72–73).

Öğretmenin sınıf içi öğrenci davranışlarının başarıyla yönetebilmesi öncelikle, insan davranışlarını iyi tanımasıyla mümkündür (Baloğlu 2002, 21). Etkili öğretmenlerin sınıf içi davranışları değerlendirildiğinde, sınıf yönetimi açısından liderlik özellikleri gösterdiği, duygusal yönden ise öğrencilere yakın duran, onların sınıf içi ve sınıf dışı sorunlarına eğilen bir yol izlediği söylenebilir. Sınıfın yöneticisi olarak öğretmen, öğrencileriyle etkileşim içinde bulunarak ve öğrenmeye uygun sınıf atmosferini hazırlayarak öğretim yöntemlerine uygun öğretmen davranışlarını gösterebilir. Sınıf yönetimi uygulamalarının hazırlayıcısı ve yönlendiricisi olarak öğretmen davranışları, öğrenme hedeflerine ulaşmada önemli bir etkidir. Bu nedenle öğrenci gereksinimleri çerçevesinde öğretmen, gerektiğinde bir lider, gerektiğinde bir arkadaş olabilmelidir (Can, 2005:156).

Okullarda yapılan eğitim öğretim etkinliklerinde başarılı olabilmek için öğrencilerin gelişim ve öğrenme biçimindeki farklılıkların ve bunları etkileyen faktörlerin iyi bilinmesi ve öğrencilerin bu yönlerden iyi tanınması gerekir. Bu nedenle, her öğretmenin öğrencilerin gelişim ve öğrenme özelliklerini, bunları etkileyen faktörleri tanıması konularında gereken yeterliklere sahip olması ve uygulamada bunları göstermesi gerekir (Tekışık, 2004:2).

Aydın (2006:26)'a göre ideal bir öğretmen modelini tanımlayan özellikler şunlardır:

- “Öğretmen, önyargılardan uzak, eleştiriye açık ve karşıt düşüncelere saygılıdır.
- Öğretmen, duygusal ve düşünsel açıdan tutarlı ve sağlıklı bir kişilik örüntüsüne sahiptir.
- Öğretmen, kendisi, toplumu ve dünya ile barışık insanlardır.
- Öğretmen, sürekli öğrenen, öğrendiklerini paylaşan ve yaşama etkin bir biçimde katılan insanlardır.
- Öğretmen, siyasal örgütler ve baskı gruplarının etkilerinden uzaktır.
- Öğretmen, insanı, doğayı ve yaşamı sever.

- Öğretmen, insan ilişkilerinde başarılı, bilimsel gelişmelere ve sanatsal etkinliklere duyarlıdır.
- Öğretmen, kolektif çalışmaya yatkın, üretken, güdüleyici ve bilgilidir.
- Düşünme ve gözlemlerinde nesnel, yargılarında yanılabilirliğini kabul ederek esnek ve akılcı davranır.
- Demokratik yaşamın ilkelerine ve insan haklarına saygılıdır.”

Öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği nitelikleri taşımayan bir öğretmenin etkili sınıf yönetimi davranışları göstermesi beklenemez. Öğretmen, konu alanı ve mesleğiyle ilgili gerekli yeterliliğe sahip olduğuna önce kendisi inanmalıdır. Öğretmenin kendisi hakkında sahip olduğu yeterlilik duygusuyla sınıf içi süreçlere ilişkin sahip olduğu bilgi ve becerilerin, öğrencilerin sınıf içi öğrenmelerinin başarısında en önemli etmen olduğu söylenebilir (Turan, 2007:3).

1.4. SINIF YÖNETİMİNİN BOYUTLARI

Başar, sınıf yönetimi etkinliklerini beş boyutta ele almaktadır (Başar, 2002:4-5). Bunlar:

- Fiziksel Düzen
- Plan-Program etkinlikleri
- Zaman Düzeni
- Sınıf İçi İlişkilerin Düzenlenmesi
- Davranış Düzenlenmesi

1.4.1. Sınıfta Fiziksel Düzen

Okulun ve sınıfların fiziksel koşulları ve fiziksel düzenlemeler, eğitimin kalitesi üzerinde önemli bir etkiye sahiptir. Olumlu bir öğrenme-öğretme ortamının oluşturulması için gerekli olan fiziki koşulların, eğitimin amacına uygun olarak düzenlenmesi gerekmektedir. Eğitimin amacı, istenilen davranış değişikliği oluşturmaktır. İstenilen davranışlar da ancak bu davranışlara uygun ortamların hazırlanması yoluyla kazandırılabilir (Çalık, 2005:153).

Fiziksel ortam, eğitim etkinlikleri için ayrılan mekanın özelliklerini belirtir. Sıra, masa, dolap, vb. araçlarla, boş alanlar, mekanın ısı, ışık, ve renk düzeni

gibi bir dizi etken, ortamın fiziksel değişkenlerini oluşturur.Öğretmen-öğrenci ilişkileri, geniş ölçüde bu fiziksel değişkenler tarafından etkilenir.Eğitim türü ve düzeyi, dersin amacı gibi değişkenlere göre yapılandırılmış sınıf ortamı, öğrencilerin güdülenmesini kolaylaştırır..Her durumda eldeki olanaklar ölçüsünde düzenlenebilecek en uygun sınıf ortamının sağlanması amaçlanmalıdır.Fiziksel ortam öğretmen ve öğrencinin ihtiyaçlarına cevap verebilecek nitelikte olmalıdır. Fiziksel ortamın uygunluğu, etkili öğrenme-öğretme sürecinin ayrılmaz bir parçasıdır (Aydın, 2007:56). Bu nedenle fiziksel ortamdaki tüm düzenlemelerin sınıftaki öğretimi kolaylaştırıcı nitelikte olmasına özen gösterilmelidir.

Ağaoğlu (2007:13)'na göre etkili bir öğretimin gerçekleştirilebilmesi için iyi bir sınıf ortamının fiziksel özellikleri şunlardır:

- “Yeterince aydınlık.
- Dinlendirici renklerle boyalı.
- Yeterli bir biçimde havalandırılmalı.
- Gerekli araç-gereçler ile donatılı.
- Yazı tahtası, sıra, masa ve sandalye gibi araç gereçler öğrencilerin fiziksel özelliklerine uygun.
- Araç-gereçler öğretimi aksatmayacak şekilde düzenli.”

1.4.1.1. Sınıfta Fiziksel Ortamın Değişkenleri

Fiziksel ortamın değişkenleri olarak, sınıfın büyüklüğü ve öğrenci sayısı, sınıfın renk ve görünümü, ısı, ışık,nem, gürültü, temizlik ve yerleşim düzeni sayılabilir.

1.4.1.1.1. Sınıfın Büyüklüğü ve Öğrenci Sayısı

Öğretim ortamını etkileyen değişkenlerden biri de öğrenci sayısıdır. Sınıf içi öğrenci sayısı sınıfın düzeyine, kullanılan öğretim yöntem ve tekniğine, derse göre değişmektedir .Dolayısıyla bu konuda net bir rakam vermek mümkün değildir. (İmer 2001, 157).

Işık (2007:32)'a göre sınıflar, küçük, normal ve kalabalık sınıflar olarak üç gruba ayrılabilir. Bunlar:

- Küçük sınıflar, 20'den az öğrenciye sahip olan sınıflardır. Bu sınıflar, öğretmenle öğrencinin birebir çalışmasını gerektiren dersler için idealdir.
- Normal sınıflar, 20-30 arası öğrenciye sahip olan sınıflardır. Bu tür sınıflar, öğretmenin kolayca yönetebileceği ve pek çok öğretim yöntemini sorunsuzca kullanabileceği sınıflardır. Bu sınıflar öğrencinin daha yakından tanınmasına imkan verir.
- Kalabalık sınıflar ise 30'dan fazla öğrenciye sahip olan sınıflardır. Kalabalık sınıflarda sınıfı yönetmek öğretmen için zorlaşabilir. Öğretmen için öğrenciyi tanımak ve sorunlarıyla ilgilenmek, öğretmen için mümkün olmayabilir.

Kalabalık sınıflarda öğretmen dersin ve konunun özelliklerine göre uygun çalışma teknikleri geliştirerek, öğrencinin derse katılımını sağlamalıdır. Bu durumda küme çalışmaları yoluyla işbirlikçi öğrenme tekniklerinden yararlanmak mümkündür. Kalabalık sınıf ortamında öğrencinin dikkatinin kolay dağılabileceği unutulmamalı, dolayısıyla öğretimin öğrenci merkezli olmasına özen göstermelidir (Aydın, 2007: 36).

Türkiye ve diğer ülkelerde, eğitimle ilgili politika ve uygulamalar, sınıflardaki öğrenci sayısını azaltmayı destekler yöndedir. Kalabalık sınıflar öğretmenin sınıfta katılımcı, öğrenci merkezli öğretim yapmasını engeller niteliktedir. Sonuç olarak küçük sınıflar, daha fazla tercih edilmektedir. Küçük sınıflarda bire bir iletişim ve her bir öğrenciyi tanıma imkanı daha fazla olduğu için sınıf öğretmenlerinin tercihi küçük sınıflardan yanadır (Işık, 2007:32).

1.4.1.1.2. Isı, Işık, Nem

Sınıf ortamında öğretmen ve öğrencinin kendilerini rahat hissetmesinde ışık kaynağı ve düzeyi önemlidir. Binanın mimarisi, sınıfın ışık kaynağından azami derecede istifade edebilmesine imkân tanınmalıdır. Doğal ışık kaynağının yeterli olmadığı durumlarda güneş ışığına en yakın aydınlatma tercih edilmelidir. Işık düzeyi öğrencilerin gözlerini yormayacak düzeyde ayarlanabilmelidir (Özden 2005, 55).

Işık, insan psikolojisi üzerinde etkili olan bir faktördür. Sınıfta eğitim etkinliklerinin etkili ve rahat bir şekilde gerçekleşmesi için yeterli ışık, ışığın geliş

yönü, ışığın rengi, yansımaları gibi özellikler dikkate alınmalıdır. Aşırı ya da yetersiz ışık, ışığın yönü, yansımaları ve rengi ilgiyi dağıtır, gözü yorar, zihnin gevşemesine ya da aşırı duyarlı hale gelmesine neden olur. Ayrıca öğretmen ve öğrencinin işini güçleştirir, hareketlerini azaltır. Sınıfta mümkün oldukça doğal ışık kaynaklarından yararlanılmalıdır (Tutkun 2005, 183–184).

İnsan içinde bulunduğu ortamın sıcaklığından önemli ölçüde etkilenir. Bu nedenle sınıfın fazla soğuk ya da sıcak olması öğrencilerin derse olan ilgilerini olumsuz yönde etkiler. İdeal sınıf ısısının 19 C-21,5 C olduğu kabul edilmektedir. Öğretmen hava şartlarını göz önüne alarak sınıfta uygun sıcaklık ortamını sağlamalıdır (Ünal ve Ada, 2003:95).

Isı ile birlikte nem oranı da öğrenmeyi etkileyen önemli bir etkidir. Sınıf içi nemin %30–60 dolayında olması, bilgisayar laboratuvarında ise % 50 olması gerekmektedir. Ayrıca sınıfın havasının temiz olması da sağlanmalıdır. Araç-gereçlerin çok olduğu öğretim-öğrenme ortamlarında soğutma olmalıdır. Sınıf içi ısısının yüksek ya da düşük olması, bir takım fiziksel rahatsızlıkların, ilginin ve dikkatin dağılmasına yol açmaktadır. Özellikle nemin fazla olduğu aylarda sınıf ortamı sık sık havalandırılmalıdır. (İmer, 2001:168).

1.4.1.1.3. Renk ve Görünüm

Renk de insan psikolojisini etkileyen bir unsurdur. Her rengin kendine özgü bir anlamı ve etkisi vardır (Aydın, 2007:63). “Mavi ve yeşil, insanlarda rahatlık hissini oluşturur. Kırmızı ve turuncu, uyarıcı renklere aittir. Sınıflar için renk belirlemede öğrencilerin özellikleri göz önünde bulundurulmalıdır. İlköğretim sınıfları için açık pembe ve tonları; ortaöğretim sınıfları için ise açık mavi ve tonları uygun olabilir. Sınıf tavanlarının ise beyaz olması gerekir” (Işık, 2007:32-33).

Sınıfın genel görünümü de olumlu bir sınıf ortamı yaratmada etkili bir unsurdur. Sınıfın temiz, iyi korunmuş, derse uygun kaynaklara sahip, rahat, aydınlık, temiz, gürültüsüz ve havadar olması sınıfta öğrencilerin derse karşı daha olumlu beklentiler içinde olmasında rol oynamaktadır (Çakmak, 2005.31).

1.4.1.1.4. Gürültü

Sınıfta öğrenme-öğretme sürecinin gerçekleşmesinin en önemli engeli gürültüdür. Özellikle kalabalık sınıflarda görülmektedir. Gürültü genellikle derse olan ilginin azalması, öğretmenin sesinin duyulamaması, dikkatin dağılması öğretilenlerin ihtiyacı karşılamaması vb. nedenlerle oluşmakta ve sınıfın düzenini bozmaktadır. Gürültü, sınıfta söylenenlerin duyulmasını güçleştirir ve yanlış anlamalara neden olur. Gürültü özellikle zihinsel işlemler gerektiren etkinliklerin bulunduğu ortamlarda çok daha rahatsız edici bir hal alır. Öğretmenin gürültüyü önlemek için sesini yükseltmesi gürültüyü daha da arttırır. Bunun için öğretmen soru sorarak dikkat çekmeli, arkadaşları ile konuşarak gürültü yaptığının farkında olduğunu gösterici bir davranışta bulunmalı ya da bir süre uyardıktan sessiz kalmalıdır. Sınıf içinde gürültüyü azaltmanın temel yolu, sınıf kurallarının gürültüyü içerecek şekilde kavratılmasıdır (Ünal ve Ada, 2003:96). Ancak ilköğretimin ilk kademesinde gürültünün tam anlamıyla sağlanması mümkün değildir. Belli bir oranda gürültü her zaman olacaktır.

Bir çok araştırmacı gürültünün dikkat dağıtıcı bir faktör olduğunu ve azaltılması gerektiğini savunmuştur. Ancak Weinstein'in araştırması, günümüze kadar yapılan araştırmalardan gürültünün dikkat dağıtıcı olduğuna ilişkin kesin sonuçlar çıkarmanın mümkün olmadığını göstermiştir. Belli sınıflarda yapılan araştırmalarda, öğrencilerin tahmin edilebilir gürültülere kendilerini alıştırdıkları görülmüştür. Sık olmayan ve ne zaman geleceği belli olmayan gürültülerin, öğrencilerin daha fazla dikkatini dağıttığı saptanmıştır. Öğretmen gürültünün öğrenme-öğretme ortamına yaptığı olumsuzları en alt düzeye indirmek için tedbirler almalıdır (Özyürek, 2001: 99).

1.4.1.1.5. Temizlik

Uygar bir sınıf ortamı, sağlık kurallarına ve insan onuruna uygun olmalıdır. Öğrenciye ilköğretim birinci sınıftan itibaren bu alışkanlığı vermek gerekir. Temizlik alışkanlığı kazanmak, öğrencilerin bireyselleşme sürecinin en önemli aşamalarından birini oluşturur. Bedensel temizliğin önemini kavrayan öğrenci, aynı duyarlılığı çevresi için de gösterecektir (Aydın, 2007:64). Sınıflar, toplu yaşamın gerçekleştiği yerlerdir. Bu özelliği nedeniyle, öğrencilerin ve öğretmenlerin sağlık

açısından risk taşıdığı alanlardır. Çünkü en iyimser koşullarda 25–30 öğrencinin bulunduğu ortamlarda olumsuz sağlık koşullarının etkisi daha çabuk görülebilmektedir. Bu nedenle sınıfın fiziki ortamının devamlı olarak temiz tutulması, sınıfların havalandırılması ve bu etkinliklerin sürekliliğinin sağlanması önemlidir. Öğretmen bu konuda öğrencilerine sorumluluklar verebilir. Öğrenciler zaman içerisinde öğretmenlerinin kendilerinden neler beklediğini kavrar ve ona göre hareket ederler (Tabancalı, 2005:69).

Sınıfın temizliği öğrencilerin ailede kazandıkları temizlik alışkanlığıyla yakından ilgilidir. Ailede temel temizlik alışkanlıklarını kazanan öğrenciler, bu alışkanlığı sınıf ortamında da devam ettirirler. Tırnaklarını düzenli olarak kesen ve en az haftada bir kez banyo yapan bir öğrenci, aile ortamında temizlik alışkanlıklarını kazanmış demektir. Bu alışkanlığın kazanılmasında ailenin rolü büyüktür (Çelik, 2005:89).

1.4.1.1.6. Yerleşim Düzeni

Başarılı bir yerleşim düzeni, sınıf içi etkileşimi ve öğretimi olumlu yönde etkiler, kaynaklara ulaşmayı kolaylaştırır. Öğrencilerin sınıf içindeki oturma biçimi, sıra ve masaların yerleşim durumu öğretmen-öğrenci etkileşiminde önemli bir faktördür. Ayrıca sınıf ortamının rasyonel kullanımı ve sınıf trafiğinin düzenlenmesinde de yerleşim biçimi önemli bir etkidir (Aydın, 2007: 57).

Sıraların düzeni sınıf içi etkileşim kolaylaştırıcı şekilde olmalıdır. Sınıf düzeni öğrencinin öğrenme-öğretme faaliyetleriyle etkileşime verimli bir şekilde katılmasını sağlayacak nitelikte olmalıdır. Sınıf oturma düzeninin izin vermediği durumda öğretmen bir kısım öğrencinin sınıftaki davranışlarını izleme onları etkin bir şekilde derse katılmaya davet etme konusunda yetersiz kalacaktır (Öztürk, 2005: 156).

Yerleşim düzeni tasarlanırken, bireysel özellikleri dikkate alınmalıdır. Sınıf içi yerleşimi düzenlemede, öncelikle öğrencilerin birbirlerini, öğretmeni ve araç-gereçleri rahatça görebilecek ve işitebilecek şekilde oturmaları sağlanmalıdır. İkinci olarak da ders araç-gereçleri, sınıf içinde öğrencinin görebileceği ve gerektiğinde kullanılabileceği şekilde dağıtılmalıdır. Böylelikle öğretmenin sınıfı daha kolay

kontrolü, öğrencilerin derse katılmama gibi istenmeyen davranışları önlemeleri daha kolay ve etkili olur (Tutkun, 2007: 251-252).

Sınıf yerleşim düzeni biçimleri dört grupta toplanabilir:

- Sıralı Yerleşim Düzeni
- Küme Yerleşim Düzeni
- Bireysel Yerleşim Düzeni
- Yuvarlak Masa Düzeni

Sıralı Yerleşim Düzeni: En çok aşına olduğumuz, öğrencilerin arka arkaya oturduğu, öğrencilerin ancak önündekinin ensesini gördüğü oturma düzenidir. Genellikle kalabalık sınıflarda hakim olan yerleşim düzenidir. Öğretmen merkezli bir eğitim düzenidir. Sınıf içindeki etkileşim çoğunlukla öğretmenden öğrencilere tek yönlüdür. Öğrenciler arası etkileşim çok sınırlıdır (Özden, 2007:48). Bu düzen daha çok dinleme, not alma etkinlikleri için uygundur. Öğrenci iletişimini, katılımını sınırlayarak dikkati öğretmene çeker, öğrencilerin yüzleri aynı yöne dönüktür, ön sıralara doğru gidildikçe öğrencilerin aralarındaki haberleşim azalır, ders dışı, bozucu davranış eğilimleri ortaya çıkar. Dolayısıyla sınıf ustaca düzenlenmiş olmalıdır (Ünal ve Ada, 2003:108).

Bireysel Yerleşim Düzeni: Öğrencilerin sıralara veya masalara bağımlı olmadan, kendi başlarına kullanabildikleri tek kişilik masa ve sandalyelerle sağlanabilen oturma düzenidir. Bu oturma düzeninde öğretmen ve öğrenciler değişik şekillerde bir araya gelebilirler. Öğrencilerin birbirlerini görmeleri ve öğretmeninde bulunmak istediği yerde bulunması gerekir. Kendisi çemberin ortasında yer alabileceği gibi hilal şeklindeki düzenlemenin içinde de yer alabilir. Bireysel öğrenmeyi öne çıkaran bir yerleşim düzenidir. Özellikle 20-25 kişilik sınıflarda uygulanması mümkün bir yerleşim düzenidir (Özden, 2007:50).

Çok Gruplu Yerleşim Düzeni: Sınıf ortamında, birden fazla çalışma grupları oluşturularak, gerçekleştirilen sınıf yerleşim düzenidir. Öğrencilerin ve dersin özelliklerine göre sınıfta değişik gruplar oluşturulabilir. Çok gruplu yerleşim düzeni, öğrencilerin işbirliği yapmalarına, yardımlaşmalarına ve liderlik özelliklerini geliştirmelerine olanak sağlar. Laboratuvar çalışmaları için uygun bir yerleşim

düzenidir. Kalabalık olmayan sınıflarda uygulanabilecek olan bu düzende öğretmen ve öğrencilerin etkileşimine kolaylık sağlamaktadır (Çelik, 2005:95).

Tek Grup Düzeni: Sınıfın tamamı bir grup olarak ele alınır. Öğrencilerin tümüne söz alma, dinleme, konuşma, tartışma, vücut diliyle iletişim, herkesi her an görebilme fırsatı verir. Öğrenciler birbirlerinin yüzlerini görür, ilgi dağılmaz, farklı eylemlere yönelenler hemen belli olur, gereksinimler hemen fark edilir. Etkileşimin kolay olduğu öğrenme ortamını olumlu etkileyen bir yerleşim düzenidir (Ünal ve Ada, 2003:108-109).

1.3.2. Sınıfta Plan-Program Etkinlikleri,

Sınıf yönetimiyle ilgili çalışmaların ikinci boyutunu oluşturan plan-program etkinlikleri, öğretmenin etkin bir öğretim lideri olarak sınıfta eğitim-öğretim çalışmalarını sürdürebilmesine olanak tanır. Öğretmenin plan-program etkinliklerini gerçekleştirebilmesi için öncelikle amaçları temel alarak yıllık, ünite ve günlük planlarını hazırlaması beklenir. Öğretimin temelini plan-program etkinlikleri oluşturur (Ağaoğlu, 2007:13). Amaçlar esas alınarak, yıllık, ünite, günlük planların yapılması, kaynakların belirlenip dağılımının sağlanması, iş ve işlem süreçlerinin belirlenmesi, araç sağlama, yöntem seçme, öğrenci özelliklerini belirleme, gelişimlerini izleme ve değerlendirme, öğrenci katılımını düzenleme, bu grupta ele alınabilir. Plan-program etkinlikleri ele alınırken öğrenci durumları ve çevre faktörleri göz önüne alınmalıdır (Başar, 2004:7).

Öğretim etkinliklerinin planlanmasının temel amacı, ders için ayrılan sınırlı zaman içinde sınıftaki öğretim etkinliklerini daha verimli ve etkili hale getirmektir. Öğrencilere sağlanacak uygun öğrenme fırsatları, ancak özenle yapılmış bir planlama sonunda gerçekleşir. Önceden saptanmış hedeflere ulaşmak için hangi öğretim etkinliklerinin seçileceğini, bilginin öğrencilere nasıl sunulacağını, hangi araç-gereçlerin kullanılacağını ve başarının nasıl değerlendirileceği plan-program etkinlikleriyle belirlenir (Çalık, 2005: 157-158).

Aydın (2007:88-89)'a göre başarılı bir planlama, eğitim etkinliklerinin verimliliğini ve etkinliğini artırır. Ancak planın başarılı bir biçimde geliştirilmesi ve

uygulanması, bilimsel, mesleki ve teknik bir dizi yeterlik gerektirir. Başarılı bir planlama etkinliği, genel olarak aşağıdaki özellikleri taşır:

- “ Esnek ve işlevsel olmalıdır.
- Eğitim-öğretim çalışmalarında bütünlük ve süreklilik sağlamalıdır.
- Çeşitli öğretim, yöntem ve tekniklerin kullanılmasına olanak sağlamalıdır.
- Öğrencinin ilgi, yetenek ve beklentilerine dönük olmalıdır.
- Öğrenci için yaşamsal önem taşıyan bilgi, beceri ve alışkanlıklar kazandırmaya önem vermelidir.
- Öğrenmede bireysel farklılıklardan kaynaklanan sorunların çözümü için, uygun kapsam ve esnekliğe sahip olmalıdır.
- Amaç-araç, dersin konusuyla örtüşmelidir.
- Öğrenmenin karşılıklı bir etkileşim süreci olduğu bilinci ile öğrencinin katkı ve değerlendirmesine açık tutulmalıdır.
- Geliştirme, uygulama ve değerlendirme süreçlerinde katılımcılığa yer vermelidir.
- Beklenmedik durumların neden olabileceği zaman kayıplarına karşılık alternatif çözümler içermelidir.
- Öğrenmede transfer, ilişkilendirme ve ger bildirim süreçlerinin niteliğine uygun amaç, içerik ve yöntem bütünlüne sahip olmalıdır.”

Her öğretmen, okutacağı dersin amaçlarını gerçekleştirmeye çalışmakla görevlidir. Dersin amaçları, bakanlıkça belirlenen ders programlarının başında yazılıdır. Öğretmeniden beklenen, bu amaçları, amaçlar sıradizinindeki üst amaçlara da uygun olacak şekilde gerçekleştirmesi, öğrencilerini, amaçlarda gösterilen şekilde davranış gösteren bireyler olarak yetiştirmesidir (Başar, 2002:45).

1.4.3. Sınıfta Zaman Yönetimi

Öğretmenin zamanı etkili kullanması hem öğrenci başarısı hem de disiplin problemlerini ortadan kaldırması bakımından önemlidir. Etkili bir sınıf yönetimi için, öncelikle düzenli bir sınıf ortamı ve etkili bir zaman yönetimi gereklidir. Eğer sınıftaki zamanın çoğu, öğretime hazırlık(örneğin, sınıf ortamını düzenleme, derse hazırlık, gürültüyü yatıştırma , disiplini sağlama, istenmeyen davranışları önleme vb.) konularına ayrılırsa, bunun yanında öğrencilerin geç gelmesi, öğrencilerin

sınıftan çağırılması, anonslar, duyurular vb. yollarla söz konusu zaman kesintiye uğratılırsa, öğretimin verimi düştüğü gibi öğrencinin motivasyonu da olumsuz yönde etkilenir (Şişman, 2004:90).

Zaman yönetiminde esas olan, elde mevcut zamanı faaliyetlerimiz açısından en etkin nasıl planlayabileceğimiz ve bu planlamayı ne şekilde uygulayabileceğimizi ortaya koymamızdır. Sınıfta zamanı etkin kullanmanın en önemli koşulu planlı olmaktır. Planlı çalışma alışkanlığı zamanı etkili kullanmada öğretmenlere de her zaman yardımcı olacaktır. Etkili bir öğretmen, öğretim etkinliklerinin tümünü önceden planlayan kişidir. Öğretmen sınıfta geçen tüm zamanı eğitsel etkinlikler için harcamalıdır (Demirel,1999:196).Öğretmenin zamanı dikkatlice kullanması öğrenciler için daha çok öğrenme fırsatı yaratması anlamına gelir. Bu durumda öğrencilerin başarıları artacağı beklenmedik durumlarda ortaya çıkabilecek zaman kayıplarının da önüne bir parça geçilmiş olur (Özkılıç, 2005:87).

Öğretmenin sınıfta zamanı etkin şekilde kullanması için bu konuda yeterli düzeyde bilgiye sahip olması gerekir. Zaman yönetimi, belli bir süreyi en verimli şekilde kullanmayı, kontrol etmeyi öngörür.Sınıfta zamanın etkin kullanımı ile ilgili planlama yapılmazsa, dersin belirli bir noktada, ya dersin içeriği tamamlanmadan ders biter ya da hedeflenen konu dersin belirli bir anında biter.Böylece, sınıfta etkinliklerin nasıl gerçekleşeceği ile ilgili plan yapmayan öğretmenlerin, sınıfta kontrolü kaybetmesine ve sınıfta istenmeyen davranışların görülmesine neden olur.Bu nedenle, öğretmenin sınıfta neyi ne zaman yapacağını önceden planlaması gerekir.

Ekici (2002:80)'ye göre öğretmenin zamanı etkili kullanabilmesi için dikkat edilmesi gereken noktalar vardır. Bunlar şu şekilde sıralanmaktadır:

- “Amaçlar net olarak belirlenmeli
- Detaylı bir ders planı hazırlanmalı
- Öğrencilerin özellikleri bilinmeli ve etkinlikler esnasında bu özellikler dikkate alınmalı
- Materyaller derse başlamadan hazır edilmeli
- Öğretmen derse zamanında ve etkili bir şekilde başlamalı
- Sınıf kuralları sıkı bir şekilde uygulanmalı

- Etkinlikler ve materyaller aktif öğrenmeyi destekleyecek şekilde düzenlenmeli
- Zamanı boşa geçirmeye çalışan öğrencilere taviz verilmemeli.”

Sonuç olarak zaman yönetimi sınıf yönetiminin en kritik ögesidir denebilir. Öğretmen sınıf yönetimi becerileri açısından ne kadar yeterli olursa olsun, etkinliklerini kendisine tanınan süre içerisinde tamamlayamadıkça başarıya ulaşamayacaktır.

1.4.4. Sınıf İçi İlişkilerin Düzenlenmesi

Sınıf düzeninde ve öğretme durumlarının etkililiğinde önemli bir yer tutan sınıf içi ilişkiler dokusunu öğretmenin oluşturabilme düzeyi, öğretim amacına ulaşma derecesini belirlemede etkindir. Sınıf içi ilişkiler dendiğinde, ilk olarak öğretmen-öğrenci ve öğrenci-öğrenci ilişkileri akla gelmektedir (Ağaoğlu, 2007:14).

Öğretmenin sınıf içinde görevini etkili bir biçimde yapması için öncelikle kendisinin ve öğrencilerin buldukları ortamın olumlu özelliklere sahip olması gerekir. Sınıf ortamının olumlu olması yalnız fiziksel ortamın nitelikli olmasına bağlı değildir. Fiziksel ortam olumlu iklim yaratılması için yalnız yardımcı bir etkindir. Önemli olan sınıftaki psikolojik ortamın uyumlu ve olumlu olmasıdır. Bu da sınıf içindeki olumlu öğretmen-öğrenci etkileşimi ile öğrenciler arası olumlu ilişki ile mümkündür. Pek çok araştırma öğretmen öğrenci ilişkisinin niteliğinin öğrencilerin davranışlarının ve akademik başarılarının etkilendiğini göstermektedir. (Erden, 2005:87).

1.4.4.1.Öğretmen-Öğrenci İletişimi

Öğretmen ve öğrenci okulda öğretim sürecinin iki önemli ögesidir.Sınıf içinde en yoğun iletişim öğretmen ile öğrenci arasında yaşanmaktadır.İletişimlerdeki nitelik hem sınıf yönetimi hem de öğrenme bakımından olumlu sonuçlar doğurur.Öğretmenin sınıfta olumlu bir hava yaratması ve öğrenciler iyi bir iletişim sağlaması öğrencilerin derse etkin katılımına katkıda bulunur.Öğretmeni ile olumlu iletişim kurabilen, beklediği iletileri ve dönütleri alabilen öğrenciler olumlu davranışlarını arttırlar.Öğrenciler ile arasında empatik

bir iletişim örüntüsü oluşturan öğretmen, onların bireysel yeteneklerini tanıma şansı yakalar (Hoşgörür, 2007:167).

Öğretmen ve öğrenciler arasında samimi ve güven verici bir ilişki sınıf ortamının en önemli değişkenleri arasındadır. İki kişi arasındaki ilişki birbirlerinin farkına vardıkları anda başlar. Dolayısıyla öğretmenin sınıfa tebessüm ederek girmesi, öğrencilere adları ile hitap etmesi, öğrencilerin kolaylıkla öğretmenleriyle diyalog kurabilmeleri, sınıfta alternatif, öğretmenin görüşleriyle ters düşebilen görüşler ileri sürebilmeleri sıcak ve güven verici öğretmen- öğrenci ilişkilerinin göstergeleri arasında sayılabilir (Özden, 2007:43). Araştırmalara göre, öğrencilerle iyi diyalog kurup problemleri çözmeye çalışan, arkadaşça, dostça davranan, bilgili, neşeli, ilgili, insancıl, sevgi dolu, güvenilir, saygı değer, saygı gösteren, yansız davranan öğretmenlerin iletişim becerileri gelişmiş, aranan öğretmenler olduğu belirlenmiştir. Bu tür öğretmenlerin tutumları sınıf ortamına olumlu yönde yansımaktadır (Ünal ve Ada, 2003:136).

“Sınıf atmosferi üzerinde yapılan araştırmalar öğretmen öğrenci ilişkileri ve ders dışı etkinliklerin sınıfa(okula) ait değerlerin benimsenmesinde rolüne işaret etmektedir. Öğretmenleri ile iyi iletişime geçebildiklerinde öğrencilerin(a) davranışlarının düzeldiği, (b) başarılarının arttığı, (c) daha çok çalıştıkları ve (d) derslerden daha çok hoşlandıkları bu konudaki araştırmaların sonuçları arasındadır” (Özden, 2007:43).

1.4.4.2. Öğrenci-Öğrenci İletişimi

Sınıf içindeki iletişimde öğretmen ve öğrenci ön plana çıkar. Sınıfta öğretmeni ile iletişim kurup öğrenen öğrenci, aynı zamanda sınıfta bulunan diğer akranları ile de iletişim kurarak onlarla da pek çok şeyi paylaşmakta ve öğrenmektedir. Sınıfta öğrenciler arasında iletişim ağı olduğu söylenebilir. Öğrenciler sınıfta aralarında varolan bu iletişim ağı informal yollardan öğrenmeyi sürdürürler. Öğretim kurumlarında akranların sınıfta bir arada öğrenim görmelerinin bir yararının da, onların bilgi, görgü ve deneyimlerini denetimli bir mekanda iletişim yoluyla paylaşmalarına olanak vermek olduğu söylenebilir (Hoşgörür, 2007:171).

Sınıf, çocuğun yaşamının önemli bir kısmını geçirdiği yerdir. Çocuk ait olma, sevme sevilme, başarılı olma, kendini güvende hissetme gibi birçok sosyal ihtiyacını sınıf ortamında karşılamaya çalışır. Çocuğun bu ihtiyaçlarını karşılayabilmesi için öğrenciler arasında olumlu ilişkiler olması gerekir (Erden, 2005: 22).

Memişoğlu (2007:95)'na göre öğrenci-öğrenci etkileşiminin daha etkin olabilmesi için öğretmen aşağıdaki hususlara dikkat etmelidir:

- “Öğrencinin kişiliğine saygı duymalıdır,
- Öğrencileri etkileşime katılmaya yöreklendirmelidir,
- Kendini öğrencilerin yerine koymalıdır,
- Öğrencilerin güçlü yönlerini öne çıkarmalıdır,
- Öğrencilere uygun ödül vermelidir,
- Öğrencilerin kendilerini gerçekleştirmelerine imkan vermelidir.
- Öğrencilere ilişkin yüksek beklentilere sahip olmalıdır.”

Öğretmenin sınıfta uygun bir ortam yaratması halinde, öğrencilerin sınıf içi iletişimi daha etkili olmaktadır. Öğrenciler arasındaki iletişimin yapıcı, yaratıcı duygu ve düşünceleri destekler şekilde yönlendirilmesi, öğrencilerin sınıf içi başarılarının artmasına yardımcı olmaktadır. Sınıf içinde öğrenciler arasında iletişimin sağlıklı olması sınıf yönetimi sorunlarını da azaltmaktadır (Hoşgörür, 2007:172).

1.4.5. Sınıfta Davranış Düzenlemesi

Beşinci boyut, davranış düzenlemelerinden oluşur. Sınıf la ilgili etkinliklerin, eğitim ortamının istenen davranışı sağlayabilir hale getirilmesi, sınıf ikliminin olumlulaştırılması, sorunların, ortaya çıkmadan önce tahmin edilmesi yoluyla istenmeyen davranışların önlenmesi, sınıf kurallarına uyulmasının sağlanması, yapılmış olan istenmeyen davranışların değiştirilmesi bu boyuta ilişkin olarak söylenebilir (Başar, 2004:8).

Sınıf yönetiminin başarısı ya da başarısızlığının en önemli göstergesi öğrencilerin sınıf ta sergiledikleri davranışlardır. Sınıfta öğrenciler rollerine uygun davranıyorsa o sınıfta yönetim sorunu yok demektir. Ancak, olumsuz öğrenci davranışlarının sıkça gözleendiği sınıflarda ise sınıf yönetimi sorunu yaşandığı

söylenbilir (Erden, 2005:34). Yapılan araştırmalarda öğretmenlerin, öğrencilerin davranış sorunlarından dolayı dersin amacını gerçekteşirmede zorlukla karşılaştıkları ve zamanlarının % 20'sini bu davranış sorunlarını ortadan kaldırmaya yönelik harcadıkları belirlenmiştir (Ada, 2007:315).

Öğrenme-öğretme faaliyetlerinin verimli bir şekilde yürütülebilmesi için her öğretmenün öğretim becerilerinin yanı sıra genel anlamda bir sınıf yönetim stratejisinin ve özel anlamda istenmeyen davranışların ortaya çıkmasını önleme ve eğer bu tür davranışlar ortaya çıkmışsa bunları giderme stratejisinin bulunması gerekir.Aksi takdirde, öğretmenin kendisi bazen istenmeyen davranışların ortaya çıkmasına sebep olabilir veya disiplin problemleri sınıfın temel özelliklerinden birisi haline gelebilir (Öztürk, 2007:150).Bu bilgiler ışığında olumlu öğretmen tutumlarını belirlemek yararlı görünmektedir.

Aydın (2007:204)'a göre davranış yönetiminde öğretmenin dikkat etmesi gereken hususlar şunlardır:

- “Öğrenciyi kendi gerçegi içinde bir bütün olarak değerlendirin.
- Öğrencinizi önemseyin ve kendilerine saygı duymaları için onları destekleyin.
- Davranış değerikliği yaratmak için tehdit, şantaj, fiziksel ceza gibi yollara başvurmayın.
- Öğrencilerinizin neyi yapmamalarından çok, neleri neden yapmaları gerektiğini açıklayın.
- Öğrencilerinizin kişiliğini değil, yanlış davranışını eleştirin.
- Sorun oluşmadan gerekli önlemleri alın.
- Olumlu davranışları ödüllendirin.
- Başarısızlığa izin vermeyin.
- Öğrencilerinizin sorumluluk almaları ve başarılı olmaları için gerekli fırsatları yaratın.
- İstenmeyen davranışlar ortaya çıktığında, esnek, nazik, bağışlayıcı ve tutarlı davranmayı sürdürün.
- Öğrencilerinize dönük amaç ve beklentilerinizi gerçekte ölçülerde belirleyin.
- Sözlere davranışlarınızın tutarlı olmasına özen gösterin.

- Ödül ve ceza sisteminizi yansız bir biçimde ve yalnızca eğitsel amaçlar için kullanın.
- Öğrencilerinizin, size yönelik eleştiri ve beklentilerine duyarlık gösterin.
- Öğrencilerinizle ders dışı zamanlarda da birlikte olmak için uygun fırsatlar yaratın.
- Öğrencilerinizin karşısına her zaman temiz, güler yüzlü ve anlayışlı bir görüntü ile çıkın.
- Öğrencilerinizin arasında hiçbir nedenden dolayı ayrımcılık yapmayın ve onları tembel, çalışkan gibi sıfatlarla kategorize etmeyin.
- Anlaşılır, duru ve akıcı dil kullanın ve ses tonunuzu anlattığınız konuya göre ayarlayın.”

1.5. SINIFTA DİSİPLİN VE ÖĞRENCİ DAVRANIŞLARININ YÖNETİMİ

Öğretmenlik mesleğine yeni başlamış olanlar hatta yıllarca bu mesleğe gönül ve emek vermiş olan öğretmenlerin karşılaştıkları sorunlar arasında, sınıf yönetimi ve disiplin sorunlarının geldiğini görmekteyiz. Sınıfta etkili bir öğrenme-öğretme ortamı oluşturmak ve eğitim-öğretimin amaçlarını gerçekleştirmekle yükümlü öğretmenin öğretim yeterliliğinin yanı sıra sınıf yönetimi becerileri ve öğrenci davranışlarının yönetimi konusunda bilgi sahibi olması gerekmektedir.

1.5.1. Sınıfta Disiplin ve Önemi

Disiplin bireye hangi davranışının doğru ve iyi olduğunu, hangi davranışının kötü ve yanlış olduğunu öğretmek ve bireyin öğrendiklerine göre davranıp davranmadığını denetlemektir. Sınıfta disiplin ise öğrenme ortamının düzenini bozucu ve öğrenme yaşantılarını engelleyici öğrenci davranışlarına ilişkin öğretmen tepkilerini içermektedir. Disiplinde önemli olan istenmeyen davranışı yapma ihtiyacını azaltmaktır. Bu da olumlu ilişkilere bağlıdır (Ünal ve Ada, 2003:50). Sınıfta sırada oturmamak, derste izin almadan konuşmak, arkadaşlarını rahatsız etmek, bağırarak ve garip sesler çıkarmak gibi davranışlar disiplini bozan davranışlardır.

Öğrencilerin istenmeyen davranışları, sınıf içindeki öğrenme sürecini olumsuz etkilediği gibi, önemli zaman kayıplarına da yol açar. Diğer yandan

öğrencilerde gözlenen kurallara itaatsizlik, okuldan kaçma, çete türü bir takım faaliyetlere katılma, uyuşturucu kullanma, öğrencinin öğrenim yaşantısının sona ermesine bile sebep olmaktadır. Birçok öğretmen, öğrencilerdeki disiplinsiz davranışların artışı, eğitim ve öğrenmeyi tehdit eden en önemli tehlike olarak kabul etmektedir. Sınıfta disiplin sınıf yönetimi becerisiyle yakından ilişkilidir. Özellikle mesleğe yeni başlayan öğretmenlerin en büyük korkuları sınıfta karşılaşacakları sorunları çözmede yetersiz kalacaklarına ilişkindir. (Yiğit, 2007:42).

Etkili öğretmenler bu davranışların nedenlerini bilgi ve tecrübelerine dayanarak veya empatik bir bakış açısıyla tahmin edebilir, bu davranışları sınıfın sosyal ve duygusal ortamı içerisinde olumluya dönüştürmek için çaba gösterir ve öğrenme-öğretme faaliyetlerinde ve sınıfın ilişki sisteminde birçok değişiklik yapabilir. Bazı öğretmenler ise, ya istenmeyen davranışların farkına varmaz veya çözüm getirmeyen gereksiz müdahalelerle problemin büyümesine yol açabilir. Öğretmen istenmeyen davranışın ortaya çıkış sebeplerinin farkına varmalı ve ortadan kaldırmak için gerekli tedbirleri almalıdır (Öztürk, 2007:150).

1.5.2. Öğrenci Davranışlarını Etkileyen Etmenler

Öğretmenler ve okul yönetimi çoğunlukla davranış problemlerinin kaynağı olarak öğrenciyi suçlamaktadır. Onlara göre, öğrenciler kendi okul ve sınıflarına gelmeden önce veya okul ve sınıfın önemli bir etkisi olmaksızın davranış problemleri göstermektedirler. Dolayısıyla bunu düzeltmenin ve normal davranışları sağlamanın kendilerini aşan bir boyut teşkil ettiğini ve kendilerinin de görevi olmadığını iddia etmektedirler. Bu kısmen doğrudur. Zira bir davranışın ortaya çıkmasının pek çok boyutu vardır ve bir takım davranış problemleri öğrenciden kaynaklanmaktadır. Ancak bu problemler okul ve veli işbirliğiyle rahatlıkla çözülebilir.

Sınıf, öğrencilerin öğretmenle ve kendi aralarında etkileşimde bulunduğu sosyal bir ortam olup sınıfta olumlu bir öğrenme-öğretme ortamının gerçekleşmesi öğrencilerin kabul edilebilir davranış sergilemelerine bağlıdır. Akar (2007:42-43)'a öğrenci davranışlarını etkileyen etmenleri bir veya birkaç nedene bağlamak, her zaman olanaklı olmamakla birlikte, söz konusu davranışları etkileyen değişkenler şöyle sıralanabilir:

- “Öğrencilerin içinde yaşadığı ve okula geldiği çevre, gereksinimleri ve kişilik yapısı, sınıf içi davranışlara yön veren önemli etkenlerdir.
- Olumlu okul ve sınıf ikliminin olduğu okullarda davranışla ilgili sorunlara daha az rastlanmaktadır.
- Yaşantısı düzenli, kendine güvenen, mutlu, olaylara iyimser açıdan yaklaşan, duygusal yönden dengeli olan öğretmenlerin yaşantı özellikleri sınıfa ve öğrencilerin davranışlarına olumlu olarak yansır.
- Amaçları ve okuldan beklentileri olmayan öğrencilerin davranışlarını yönlendirmek, diğer öğrencilere oranla daha güçtür.
- Sınıf yönetimi konusunda yeterli donanıma sahip olmayan öğretmenlerin, öğrenci davranışlarını yönetmeleri ve disiplin sağlamaları oldukça güçtür.
- Çocuğun okul başarısında, okul kadar ailenin de büyük önemi vardır. Bu nedenle, okul ve ailenin sürekli işbirliği içerisinde olması son derece önemlidir.”

1.5.3. Sınıfta Öğrencilerin İstenmedik Davranışları

Sınıf yönetiminin etkinliğini azaltan en önemli unsurlardan biri, sınıfta ortaya çıkan istenmeyen öğrenci davranışlarıdır. İstenmeyen ya da olumsuz davranışlar, öğretmenlerin sınıf yönetiminde karşılaştıkları en önemli problem kaynağı kabul edilmektedir. İstenmeyen davranışların anlamlandırılması, yer ve zamana göre değiştiği gibi, sınıftaki öğrenci grubunun özelliklerine ve öğretmenlerin kişisel ve mesleki özelliklerine göre de değişiklik gösterebilir. İstenmeyen davranışların tek tanımı olmadığı gibi, aynı davranışın farklı öğretmenlerce farklı şekillerde de tanımlanması söz konusu olabilir (Okutan, 2008:7).

İstenmeyen davranış, okulda ve sınıfta eğitim-öğretim etkinliklerine engel olan davranışlar olarak kabul edilmekle birlikte gerçekte istenmeyen davranışların sınırlarının çizilmesi zordur. Çünkü davranışın istenmeyen nitelikte olmasını belirleyen etmenler duruma, koşullara, mekâna vb. bir dizi değişkene bağlıdır. Ancak öğrencilerin sınıf içerisindeki davranışları istenmeyen davranış olarak adlandırabilmek için dört temel ölçütümüz vardır (Korkmaz, 2007:289);

- “Davranışın öğrencinin kendisinin ya da sınıftaki arkadaşların öğrenmesini engellemesidir.

- Davranışın öğrencini kendisini ya da arkadaşlarının güvenliğini tehlikeye sokmasıdır.
- Davranışın okulun araç ve gereçlerine ya da arkadaşlarının eşyalarına zarar vermesidir.
- Davranışın öğrencinin diğer öğrencilerle sosyalleşmesini engellemesidir”

Hemen her eğitim ortamında, önemli ya da önemsiz sorun yaratan pek çok davranışa rastlanır. Ancak bu davranışların önemi ve biçimi eğitimi etkileyen değişkenlere göre değişiklik gösterir. Okulda veya sınıfta gözlenen sorun davranışlardan bir kısmı öğrencinin kendisine zarar verirken; bazıları öğretim ortamını olumsuz etkileyerek, sınıftaki diğer öğrencilere de zarar verebilir. Örneğin derste hayal kuran ya da sessizce başka bir etkinlikte bulunan öğrencinin davranışı yalnız kendisine zarar verir. Sınıfta arkadaşı ile konuşan bir öğrenci ise öğretim etkinliğinin verimini düşürerek, tüm öğrencilere zarar verir (Akçadağ, 2005, 279).

Ünal ve Ada (2003:197-198)’ya göre öğrencilerin sınıfta ortaya çıkabilen istenmeyen davranışlarından bazıları şunlardır:

- “Ders esnasında sınıfta dolaşmak.
- Arkadaşlarını itmek.
- Komiklik yapmak.
- Söz almadan konuşmak.
- Arkadaşlarıyla konuşmak, fısıldaşmak.
- Dikkat dağıtıcı sesler çıkarmak, davranışlarda bulunmak.
- Başka şeylerle ilgilenmek.
- İlgisiz açıklamalarda, yorumlarda bulunmak.
- Şarkı mırıldanmak.
- Sandalye, sıraları sallamak, sıralara vurmak, gacırdatmak.
- Aşırı çekingenlik, utangaçlık.
- Arkadaşlarının eşyalarına zarar vermek.
- Kaba davranışlarda bulunmak.
- Nedensiz devamsızlık.
- Somurtarak oturmak.
- Hayallere dalma, kendini kontrol edememe.

- Aşırı mükemmeliyetçilik. Arkadaşları üzerinde baskı kurma çabası.
- Göz göze gelmemek, sürekli sessiz kalmak.”

Sınıflarda her şeye rağmen istenmeyen davranışların ortaya çıkması kaçınılmazdır. Öğretmene düşen görev, ortaya çıkan bu davranışları iyi teşhis edip, etkili bir liderlik yaklaşımı ile yönetebilmek olmalıdır. Problem davranışları tümüyle ortadan kaldırmak neredeyse imkansızdır. Ancak bu davranışları doğru anlamlandırırsak, doğru çözüm yollarını uygulayabilir ve doğru bir sınıf yönetimi gerçekleştirebiliriz (Okutan, 2008:8).

1.5.4. İstenmeyen Davranışlara Neden Olan Etmenler

Sınıfta istenmeyen davranışlar büyük ölçüde kuralların olmayışı veya öğrencinin kuralları bilmemesi, öğretilenlerin önemsiz ve sıkıcı olması, otoriteye karşı gelme isteği, dikkat çekme ihtiyacı, akademik başarı eksikliği ve duygusal problemlerden kaynaklanmaktadır.

Dersten Sıkılma: İlgi ve ihtiyaçlarına hitap etmeyen yeteneğiyle ilişkili olmayan derslerde öğrencinin sıkılması kaçınılmazdır. Öğretmenin hareketli olmaması, öğrenciyi motive etmemesi ve dersin öğrenci merkezli işlenmemesi de öğrenciyi sıkabilir. Derste sıkılan öğrenci öğrenme-öğretme faaliyetlerine karşı duyarsız kalırken ortamın çeldiricileriyle ilgilenir. Sınıf faaliyetleri esnasında, arkadaşıyla konuşma, elindeki kalemi atıp tutma, kafasını masanın üzerine koyarak uyuma pozisyonuna geçmesi, hayal kurma, kalemiyle defterini veya kitabını karalama vb. davranışlarda bulunabilir. Öğretmenin yapması gereken şey öğrencinin sıkılmasına neden olan faktörleri göz önüne alarak dersi işlemek ve sıkılmasına neden olan başka faktörler varsa bunları ortadan kaldırmak olmalıdır.

Otoriteye Karşı Gelme İsteği: Otoriteye karşı gelme isteği özellikle ergenlik dönemindeki öğrencilerde gözlenir. Öğrenci istenmeyen davranışlar sergileyerek kendini sınırlayan sınırları genişletmek ya da otoriteyi ortadan kaldırmak isteyebilir. Otoriteye karşı gelme isteği, öğrencinin kuralların belirlenmesinde kararlara katılmasının sağlanmasıyla, ilgi, ihtiyaç ve beklentilerine uygun bir eğitimle azaltılabilir (Erol, 2006:28).

Dikkat Çekme: Özellikle ilköğretim çağında bulunan öğrenciler öğretmenin dikkatini çekmek amacıyla istenmeyen davranışlarda bulunurlar. Ailesinden yeterli ilgi ve sevgiyi görmeyen, annesini ya da babasını kaybetmiş çocuklar sevgi görme ihtiyacını okulda karşılamak isteyebilirler. Öğretmen öğrencinin davranışının dikkat çekmek (sevgi ve ilgi görme ihtiyacını karşılayabilir) amacıyla yapıldığını tespit edebilir görmezden gelir, istenen davranışlar sergilediğinde ödüllendirirse istenmeyen davranışları önemli ölçüde azaltabilir.

Kuralların Olmaması veya Öğrenci Tarafından Bilinmemesi: İstenmeyen davranışların ortaya çıkmasının nedenlerinden biri de kuralların olmaması ya da öğrenci tarafından bilinmemesidir. Öğretmen eğitim öğretim yılının ilk haftalarında öğrencilere, sınıf açısından hangi davranışların kabul edilebilir, hangi davranışların kabul edilemez olduğunu (öğrencilerin de görüşlerini alarak), öğrencilerden beklentilerini açık ve net olarak ifade etmelidir.

Sınıf kurallarının geliştirilmesi ve öğretilmesi süreci, olumlu eğitim-öğretim ortamının oluşturulmasına katkı sağlayacaktır. Sınıf içi kurallar, öğrencilerin beklentilerini karşılama oranında içselleştirilecektir. Bu konuda aşağıdaki hususlara dikkat edilmelidir (Arslan, 2007:62):

- “Kararların alınmasında katılım olmalıdır. Kural oluşturma sürecine öğrenciler dahil edilmelidir.
- Kurallar, engelleme ve cezalarla dolu olmaktan çok, hak ve sorumluluklar arasında denge sağlamalı ve toplumdaki bazı değerlerin nasıl geliştirilebileceği anlayışını içinde taşımalıdır.
- Sınıf kurallarının eğitimsel değeri olmalı, öğretim ve okul kurallarıyla bir bütünlük içinde olmalıdır.
- Kurallar, herkes için adil olmalıdır.”

Akademik Başarı Eksikliği: Bazı öğrenciler öğrenim yaşantılarında yaşadıkları başarısızlıklar nedeniyle akademik konularla ilgilenmek istemeyebilirler. Bu aynı zamanda özgüvenle de yakından ilgilidir. Öğretmen başarı duygusunu tattırmanın yollarını bulabilirse bu tür başarı eksikliği olan öğrencilerin istenmeyen davranışlarını da en aza indirmiş olur (İlgar, 2005:169).

Duygusal Sorunlar: Bazı öğrenciler yaşadıkları duygusal problemler nedeniyle sınıfa uyum sağlayamazlar.Öğrenim hayatının gerektirdiği sorumlulukları yerine getiremezler ve istenmeyen davranışlarda bulunurlar.İstenmeyen davranışlara karşı öğretmenin veya öğrencilerin gösterdikleri tepkilerden hoşnutluk duyarlar.Öğretmen bu tür duygusal problemlili öğrencileri tespit etmeli ve profesyonel yardım alması için yardım etmelidir.

1.5.5. İstenmeyen Davranışların Önlenmesinde Öğretmenin Rolü

Öğretmenin bütün çabalarına karşın ister istemez sınıfta istenmeyen davranışlar ve öğretme-öğrenme etkinliklerinin amacına ulaşmasını engelleyici durumlar olabilir. Bundan kaçınmak çoğu zaman olanaksızdır. Ancak çoğu zaman istenmeyen davranışların neden kaynaklandığını bilmek, bu davranışların düzeltilmesinde öğretmenin işini kolaylaştıracaktır (Korkmaz, 2007:297).

Öğretmenin, istenmeyen davranışın yönetebilmesi için öncelikle sorunu tespit edip sağlıklı bir şekilde analiz etmesi ve problemin çözümüne yönelik uygun bir strateji belirlemesi gerekir. Öğretmen, problem durumun ortadan kaldırılmasına yönelik gerçekçi ve uygulanabilir bir yaklaşıma sahip olmak için mevcut durumun hangi koşullarda oluştuğu ve ne gibi sonuçları olduğuna yönelik bir değerlendirmeye sahip olmalıdır.

Öğretmen sınıfta olumsuz öğrenci davranışlarını önlemek için aşağıdaki yaklaşımları kullanabilir:

Görmezden Gelmek: Bazı davranışlar, yoğunluk, süreklilik ve yaygınlık göstermeyen, sadece o anın durumsal koşullarına bağlı olarak ortaya çıkan masum öğrenci kusurlarıdır.Bu tür sorunları, bir problem durumu gibi algılamak doğru değildir.Ancak öğretmen, görmezden geldiği davranışı pekiştirmekten kaçınmalıdır.Böyle bir durumda, öğrenci hatalı davranışının öğretmen tarafından onaylandığı yanılgısına düşebilir.Doğal olarak, davranışının hatalı olduğu konusunda hiçbir dönüt alamayan öğrenci, tutumunu değiştirmek gereksinimi duymaz. Bu nedenle öğretmen, yüz ifadesi veya beden dilini kullanarak davranışı fark ettiğini göstermelidir.

Görmezden gelmek, hatalı davranışın farkında olunduğunu karşı tarafa esnek bir iletişim diliyle yansıtılabilme ustalığının anlatımıdır. Görmezden gelinecek davranışın ortak özelliği, spontane olarak yapılması ve dikkatsizlik sonucu ortaya çıkmalarıdır (Aydın, 2007:220).

Uyarma: Öğrenci, olumsuz bir davranış yaptığının farkında olmayabilir. Dolayısıyla bir uyarma gerekli olabilir. Olumsuz davranış karşısında öğretmenin zaman kaybetmeden öğrenciyi uyarması olumsuz davranışını hissettirmesi gerekir. Uyarma öğrencinin yanlış davranışını bilmesini ve anlamasını sağlar.

Uyarı değişik şekillerde yapılabilir. İstenmeyen davranışı yapan öğrenciyle vücut dilinin uzak veya yakından kullanılması, dokunma, sözle doğrudan veya dolaylı olarak, soru sorma, söz hakkı verme ve sözün doğrudan istenmeyen davranışa getirilmesi şeklinde uyarılar yapılabilir (İlgar, 2005:176).

Dikkat Çekmek: Bazı durumlarda dolaylı veya doğrudan uyarıların etkisiz kalması mümkündür. Dikkat çekmek, kişi ya da grup düzeyinde uyarının ötesinde, cezaya yönelik çağrışımlar da içeren davranış bozuklukları için uygulanır. Sınıfta yüksek sesle veya izinsiz konuşmak, ders araç ve gereçlerini kötü kullanmak bu tür olumsuz davranışlara örnek verilebilir. Bu amaçla, öncelikle sınıfta bir konuşma yaparak, uyulması gereken kuralları hatırlatmalıdır. Sınıf yaşamını düzenleyen kuralların vurgulanması, özellikle gözlenen davranış sorunları üzerinde yoğunlaştırılmalıdır. Öte yandan olumlu örneklerle de değerlendirilerek, öğrencilerin özgüven ve dayanışma duyguları desteklenmelidir. Dikkat çekmenin başarılı bir biçimde uygulanması için, sorunların kişiselleştirilmesinden kaçınılmalıdır (Aydın, 2007:224).

Okul Yönetimi ve Rehberlik Servisi ile İlişki Kurmak: Öğretmen mümkün olduğu kadar öğrencileri ile aralarındaki sorunları okul idaresine, rehberlik servisine, öğrencinin ailesine taşımadan çözmeye çalışmalıdır. Ancak sorun öğretmenin baş edemeyeceği düzeyde ise okul idaresine, rehberlik servisine ve aileye taşınabilir (Yalçınkaya ve Küçükkaragöz, 2006:129).

Ödül ve Ceza Sistemini Kullanmak: Ödül, istendik davranışları pekiştirmeye; ceza istenmeyen davranışları ortadan kaldırmaya yöneliktir. Ödül ve ceza sisteminin temel amacı, öğrenciye kendi davranışlarını yönetmek için gerekli olan duygusal ve düşünsel yeterliği kazandırmaktır (Aydın, 2007:228).

Cezanın öğrenci davranışlarını değiştirme konusunda uzun sürede etkisiz olduğu bilinmektedir. Bununla birlikte cezanın, davranışlar üzerinde geçici etkisi bazı öğretmenleri bunu kullanmaya yöneltmektedir. Ceza uygulamalarının bazı sonuçları şunlardır (Yiğit, 2007:51):

- İstenmeyen davranışların geçici olarak azalmasına yol açabilir.
- Bazen öğretici olabilir.

Öğrenci davranışlarının iyileştirilmesi çalışmalarında başarılı olmak için öğretmenler, cezadan daha fazla övgü ve ödül kullanmalıdır. Övgüyü kullanırken öğrencinin yaşını, konumunu, övgünün dozunu iyi ayarlamak gerekir. Öğrencilerin yaşları büyüdükçe, sınıf içinde yapılan övgü, diğer öğrencileri rahatsız etmekte ve övülenle diğer öğrencilerin arasının açılmasına neden olmaktadır.

1.6. PROBLEM

Toplumsal bir kurum olan eğitim, toplum açısından büyük önem taşımaktadır. Bunun en somut göstergesi, toplumun sınırlı kaynaklarından büyük bir payı eğitime ayırmasıdır. Ulusal savunmadan sonra en büyük pay eğitime ayrılmaktadır. Eğitime ayrılan kaynaklar, okul adı verilen formal örgütler yolu ile değerlendirilmektedir. Bu özel çevrelerde gerçekleştirilmeye çalışılan öğretme öğrenme sürecinin etkililiği oranında toplumun beklentilerine cevap verilebilecektir. Bunun gerçekleştiği yer okullardır. Okulların öğretim birimleri olan sınıflardır (Aydın, 2007:174).

Sınıfın iyi bir şekilde yönetilmesi eğitim öğretim faaliyetlerinde başarılı olmak için ilk ve en önemli adım olarak kabul edilmektedir. Gelenekse anlayışta “bilen öğretir mantığı” artık geçerliğini yitirmiş eğitim biliminin gelişmesiyle artık öğretmenliğin bir bilim ve sanat olduğu ortaya çıkmıştır. Ülkemizde 1997 yılında öğretmen yetiştiren kurumların yeniden yapılandırılmasıyla öğretmenlik meslek

derslerinin arasına özel olarak bir de sınıf yönetimi dersi konmuştur. Bu durum, öğretim etkinliği gerçekleştirmekle yükümlü olan öğretmenler için sınıf yönetiminin ne kadar önemli olduğuna işaret etmektedir (Okutan, 2008:4).

Okul yöneticisinin öğretimin gerçekleşmesi ve geliştirilmesinde kritik rol ve sorumlulukları vardır. Okullara yön veren eğitim yöneticilerinin okulların performans düzeylerini etkilemekte önemli rolleri vardır. İyi bir okulun koşulu iyi bir yöneticidir gerçeğinden hareketle, okul yöneticisi okulun veya öğretimin nerede olduğuna, nereye gideceğine karar vermek gibi önemli liderlik davranışları göstermekle yükümlüdür (İlgar, 2005:91).

Okul müdürü okulun amaçlarını gerçekleştirmesi doğrultusunda eğitimin en önemli işgöreni olan öğretmenini denetlemekle yükümlüdür. Bir okulda yönetici tarafından denetim yapılmadan etkinliklerin başarılı olan ve olmayan yönleri belirlenemez. Okul müdürü bu denetlemeyle öğretmenlerin kendi alanında yetişkinliği, işine bağlılığı ve çalışması, metodu ve bunu uygulamadaki yeterliği, öğrencilerin yetişme seviyeleri ve derslerde elde edilen sonuçların okulun genel seviyesindeki etkileri araştırır (Taymaz, 2005:163).

Öğretmenlerin birinci sicil amiri okul müdürüdür. İlköğretim öğretmenleri hem sicil raporlarına hem de denetmen raporlarına göre değerlendirilmektedir. Sicil raporları yönetici izlenimlerine göre doldurulmaktadır. Mevcut sicil raporundaki 11 sorunun (kriter) yetersizliği paylaşılmakta ve geliştirilmesi beklenmektedir. Ayrıca (örneğin sorumluluk duygusu, tarafsızlığı gibi) bazı davranışların notla değerlendirilmesi olanaklı gözükmemektedir. Müdürler, bu tür davranışları ölçebilecek güvenilir ve geçerli ölçeklere de sahip değildir. Üçüncü sicil amiri ise genelde öğretmeni yeterince tanımadan not vermektedir. Bu genelde birinci ve ikinci sicil amirinin puanına katılmak şeklinde olmaktadır (Can, 2004).

Dolayısıyla bu çalışmada kullandığımız Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği ile okul müdürlerine göre öğretmenlerin yeterliliklerine ilişkin daha kapsamlı bir değerlendirmede bulunmaları mümkündür.

1.6.1. Amaç

Bu araştırmanın genel amacı; sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerini okul yöneticilerinin görüşlerine göre incelemektir. Bu genel amaç çerçevesinde aşağıdaki sorulara cevap aranacaktır.

- Yönetici algılarına göre, sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri cinsiyetlerine göre farklılık göstermekte midir?
- Yönetici algılarına göre, sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri yaşlarına göre farklılık göstermekte midir?
- Yönetici algılarına göre, sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri kıdem yılına göre farklılık göstermekte midir?
- Yönetici algılarına göre, sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri sınıf mevcuduna göre farklılık göstermekte midir?
- Yönetici algılarına göre, sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri öğretim düzeyine göre farklılık göstermekte midir?
- Yönetici algılarına göre, sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri bitirdikleri okula göre farklılık göstermekte midir?

1.6.2. Önem

Atatürk, “Okullarda öğretim vazifesinin güvenilebilir ellere teslimini, memleket evladının, bu vazifeyi kendine hem bir meslek, hem bir ideal sayacak üstün ve saygıdeğer öğretmenler tarafından yetiştirilmesini sağlamak için öğretmenlik; diğer serbest ve yüksek meslekler gibi derece ilerlemeye ve herhalde refah sağlamaya uygun bir meslek haline getirilmelidir. Dünyanın her tarafında öğretmenler insan toplumunun en fedakâr ve saygıdeğer unsurlarıdır.” demiştir (Ataunal, 2003: 17). Bu anlayıştan hareketle ve çağdaş medeniyetler seviyesinin üstüne çıkmak idealimize uygun olarak öğretmenlik mesleği ile ilgili araştırmalar eğitim bilimleri literatüründe yoğunlukla incelenmektedir.

Son yıllarda medyada da takip ettiğimiz kadarıyla okullarda istenmedik öğrenci davranışlarıyla karşılaşılmaktadır. Eğitim öğretim örgütünün en alt sistemi olan sınıflar öğrenciye uygun eğitim öğretim ortamının sağlandığı en önemli birimdir. Sınıf içinde ve dışında öğrenciye eğitim ve öğretimin amaçları

doğrultusunda istendik davranış kazandırmakla sorumlu en önemli öge konumunda bulunan öğretmenlerin bu noktada sorumlulukları büyüktür.Öğretmenlerin etkili sınıf yönetimi becerilerine sahip olması, öğrenciye olumlu davranış kazandırmadaki rolü bilinen bir gerçektir.

Bu nedenle bu araştırmada zorunlu örgün eğitim sürecinde ilk kez okul hayatına başlayan öğrencilere her yönüyle bir model olan sınıf öğretmenlerinin, sınıf yönetimi becerilerinin demografik değişkenlere göre yönetici görüşleri açısından nasıl değiştiğini tespit etmek amaçlanmıştır.

1.6.3. Sayıtlular

1. Örneklem olarak seçilen ilköğretim okullarının yöneticilerinin gözlemledikleri uygulama öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerini ölçmek için yeterlidir.
2. Araştırmaya katılan katılımcılar gerçek görüş ve algılarını ifade etmişlerdir.
3. Seçilen örneklem evreni temsil etmektedir.

1.6.4. Sınırlılıklar

1. Bu araştırma 2007-2008 Eğitim ve Öğretim Yılı ile sınırlıdır.
2. Bu araştırma İstanbul ili Pendik ilçesinde görev yapan ilköğretim okulu yöneticileri ve sınıf öğretmenleri ile sınırlıdır.
3. Yönetici görüşleri okul müdürünün görüşleriyle sınırlıdır

1.6.5. Tanımlar ve Kısaltmalar

Araştırmada kullanılan bazı kavramların tanımları aşağıda belirtilmiştir.

Yönetici: İlköğretim okulu müdürü.

Öğretmen: İlköğretim okulları I. Kademe sınıf öğretmenleri.

Sınıf Yönetimi: “Sınıfta hedefler doğrultusunda öğretim ve öğrenmenin meydana gelmesi için, öğretmenin öğrenme çevresi ve öğrenci davranışlarını düzenlemesi, kontrol etmesi ve değiştirmesiyle ilgili teknik etkinlikler bütünüdür” (Erden,2005:18).

SYBÖ:Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği.

1.7. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Araştırmanın bu bölümünde araştırmamızla ilgili gerek ülkemizde gerekse yurtdışında yapılmış araştırmaların sonuçlarından söz edilecektir.

1.7.1. Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar

Akın (2006), tarafından “Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Becerileri İle İş Doyumları Arasındaki İlişki” adında bir araştırma yapılmıştır. Analizler sonucunda öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri ile iş doyum düzeyleri arasında pozitif yönde anlamlı düşük düzeyde bir ilişki tespit edilmiştir. Bunun yanında, öğretmenlerin sınıf yönetimi beceri düzeyleri ve iş doyum düzeylerinin kimi bağımsız değişkenlere göre farklılaştığı tespit edilmiştir. Sonuç olarak öğretmenlerin yüksek iş doyumunu yaşamaları için sınıf yönetimi becerileri açısından daha donanımlı hale getirilmeleri önerilmektedir.

Söker (2007), tarafından “ İlköğretim Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Konusunda Okullardaki Rehberlik Servisinden Beklentileri” isimli çalışmasında şu sonuçlara ulaşmıştır.

- İlköğretim öğretmenleri sınıf yönetimi konusunda okullarındaki rehberlik servislerini yeterli gördükleri ve öğrencilerini bu servisle çalışmaya tevsik etmektedirler.
- İlköğretim öğretmenleri sınıf yönetimi konusunda okullarındaki rehberlik servislerinden yeterince faydalanmaktadırlar.
- İlköğretim öğretmenleri sınıf yönetimi konusunda okullarındaki rehberlik servislerinin faydalı olduğuna inanmaktadırlar.
- İlköğretim öğretmenleri sınıf yönetimi konusunda rehberlik servisleriyle sıklıkla işbirliğine gitmektedirler.

Burç (2006), tarafından “İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Yeterlilikleri” adında çalışma yapılmıştır. Araştırma bulgularına göre, öğretmenlerin sınıf yönetimi yeterlilik düzeylerine ilişkin müfettiş görüşlerinin; yönetici, öğretmen ve öğrenci görüşlerine göre daha farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenlerin sınıf yönetimi yeterliliklerine ilişkin müfettiş, yönetici ve öğretmen

görüşlerinin; cinsiyete, yasa ve öğrenim durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermediği, öğrenci görüşlerinin cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermediği buna karşılık okudukları sınıfa göre anlamlı bir farklılık gösterdiği saptanmıştır. Buna göre, 4. sınıfta okuyan öğrenciler öğretmenlerin sınıf yönetimi konusundaki yeterliliklerini 5. sınıfta okuyan öğrencilere göre daha olumlu değerlendirdikleri görülmüştür.

Erol (2006), tarafından “Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Uygulamalarına İlişkin Görüşleri” adlı araştırma yapılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, sınıf yönetimi açısından gerekli düzenlemeleri ve davranışları yerine getirmede ve istenmeyen öğrenci davranışları ile baş etmede kullandıkları yöntemlerde kadın öğretmenlerin erkek öğretmenlere, 40-49 yaş grubundaki öğretmenlerin diğer yaş gruplarındaki öğretmenlere, Eğitim Yüksek Okulu ve Lisans Tamamlama mezunu olan öğretmenlerin diğer okul mezunu olan öğretmenlere, diğer bölümlerden mezun olan öğretmenlerin sınıf öğretmenliği bölümü mezunu öğretmenlere, 20 yıl ve üzeri kıdeme sahip olan öğretmenlerin diğer kıdemlerdeki öğretmenlere, 2.sınıfı okutan öğretmenlerin diğer sınıfları okutan öğretmenlere, sınıf mevcudu 31-40 olan öğretmenlerin diğer kıdemlerdeki öğretmenlere göre daha olumlu görüşlere sahip oldukları tespit edilmiş ve daha hassas davrandıkları ortaya çıkmıştır.

Kutlu (2006), tarafından “Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerine Göre Sınıf Yönetiminde Davranış Düzenleme Sürecinin Değerlendirilmesi” adlı araştırma yapılmıştır. Araştırma bulgularına göre, öğretmenlerin gözlemlemiş oldukları istenmeyen öğrenci davranışları ders düzenini bozucu hafif şiddette istenmeyen davranışlardır. En sık karşılaşılan istenmeyen davranışlar; arkadaşlarını sürekli şikayet etme, izin almadan konuşma, başarılı öğrencide ilgi isteği, tv dizilerindeki karakterlere özenme, ödevlerini yapmama, tahtayı karalamadır. Sınıfta en az karşılaşılan istenmeyen davranış hırsızlık yapmadır. Öğretmenler istenmeyen davranışlara karşı öncelikle sözel yöntemler ile beraber beden dilini kullanmakta ileri davranış problemlerinde durumu değiştirme yöntemlerine yer vermektedirler. Öğretmenler fiziksel ceza yöntemini tercih etmemekle birlikte, uygulayan öğretmenlerde az değildir. Öğretmenler en fazla, öğrenciyi dinleyip açık iletişimde bulunma, sorunu kendi çözmeye çalışma, bakışlarla ikaz etme, nasihat verme

yöntemlerini kullanmaktadır. Öğretmenler sınıflarında demokratik bir ortam oluşturmakta ve sınıf ortamının düzenlenmesi için gerekli çalışmaları yapmaktadır.

1.7.2. Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar

Taitz (1996), Amerika Birleşik devletleri, New York eyaletinde (Bronks) yapmış olduğu araştırmasında ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin sınıf yönetimi inanışları ve tekniklerini araştırmıştır. Sınıf bilgileri, öğretmenin eğitim geçmişi, öğretim metodolojisi ve sınıf yönetimi konularını içeren 23 maddelik bir anket uygulaması yapmıştır.

Araştırma sonucunda; öğretmenler arzulanan davranışları öğrencilerinde oluşturmak için genel olarak pozitif teknikler kullanmaktadırlar. Öğretmenler sınıf yönetiminde yeterli olduklarını düşünmektedirler. Öğretmenler istenmeyen öğrenci davranışlarını önlemek için en fazla, öğrenciler ile bireysel ilgilenme, rol oynama, akran gruplarından yararlanma, öğrencilerin problem ve çözümleri hakkında yazması yöntemlerini kullanmaktadırlar. Kuralların belirlenmesi ile ilgili olarak öğretmenlere yöneltilen soruya öğretmenler; % 72 oranında öğrenciler ile beraber oluşturdukları, % 27,3 öğretmenler tarafından oluşturulduğu cevabını vermişlerdir. Öğretmenlerin hiçbiri kuralları belirleme görevini sadece öğrencilere vermemiştir. Araştırmada öğretmenlere 13 yönetim tekniği listelenmiş çok uygun, bazen uygun ve uygun değil cevaplarından birisini vermeleri istenmiştir. Öğretmenler, mantıksal sonuçlar çıkarma, açık ve net beklentilerin oluşturulması, kuralların açıklanması, grup problemlerini çözme toplantıları, aktif dinleme, veli – çocuk – öğretmen konferansları, gelişimciliğe uygun müfredat programlarıyla davranış problemlerini engelleme yöntemlerini çok uygun olarak belirlemişlerdir. Ceza yöntemi bazen uygun olarak değerlendirilmiştir. Öğretmenler tarafından uygun bulunmayan bir yönetim tekniği bulunmamaktadır. Öğretmenlerin daha pozitif yaklaşımlara doğru yöneldiği sonucuna varılmıştır (Akt:Kutlu, 2006:48).

Atıcı (1999), Leicester Üniversitesinde, ‘İlkokul öğretmenlerinin Sınıf Yönetimindeki yetkinlik beklentisi rolünün İngiltere ve Türkiye’de Seçilen bir araştırma grubu üzerinde incelenmesi’ isimli çalışmasında amaçlarını şu şekilde sıralamıştır:

- İngiltere ve Türkiye araştırma grubundaki öğretmenlerin ne gibi sorunlu öğrenci davranışları ile karşılaştıklarını ve bunlarla baş etmede yaygın olarak kullandıkları yöntemleri saptamak
- Öğretmenlerin öğrenci davranışlarına ilişkin yüklenmelerini, bunların ülke ve yetkinlik değişkenine göre değişip değişmediğini incelemek.
- Yüksek ve düşük yetkinlik beklentisine sahip olmanın, öğretmenlerin sorunlu öğrenci davranışları ile baş etmede farklılık yaratıp yaratmadığını belirlemek.
- Sınıf yönetiminde yetkinlik beklentisinin gelişimini etkileyen faktörleri belirlemek.

İlk aşamada Liecester de 51, Adana da 73 ilkokul öğretmeni davranış yönetimi anketini cevaplamışlar ve ankette yer alan yetkinlik beklentisi ölçeğinden aldıkları puanlar her iki grup için ayrı ayrı hesaplanarak her grubun ortalaması ve her bir öğretmenin sahip olduğu puan saptanmıştır. Sonuçlara göre 12 öğretmen seçilerek araştırmanın ikinci aşamasına geçilmiştir. Yapılan gözlemler sonucu 14 soruluk bir görüşme yapılmış ve sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi konusundaki uygulama görüş ve yetkinlik beklentilerindeki rolleri belirlenmeye çalışılmıştır (Akt:Erol: 2006:36).

1.7.3. Araştırmaların Değerlendirilmesi

Yurt içindeki ve yurt dışındaki araştırmalara baktığımızda sınıf yönetimi konusu ile ilgili pek çok araştırmayla karşılaşmaktayız. Bu da sınıf yönetiminin eğitim öğretim sürecindeki önemini ortaya koymaktadır.Yurt içinde yapılan çalışmaları analiz ettiğimizde öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri konusunda bazı olumlu tespitlerin yanında bilgi ve beceri eksikliklerinin olduğu otoriter sınıf yönetimi yaklaşımını benimsediklerini görmekteyiz. Öğretmenlerin etkili sınıf yönetimi bilgi ve becerilerine sahip olması okullarda yaşanan pek çok olumsuzluğu ortadan kaldıracak öğrencilerin olumlu davranışlar kazanmasında önemli rol oynayacaktır.

BÖLÜM II

2. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evreni ve örnekleme, veri toplama araçları ile toplanan verilerin değerlendirilmesinde kullanılacak istatistiksel yöntemlerden bahsedilecektir.

2.1.Araştırma Modeli

Okul yöneticilerinin algılarına göre; sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin çeşitli demografik özellikler açısından incelendiği bu çalışmada genel tarama(survey) modeli kullanılmıştır. Tarama modeli; geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır. Araştırmaya konu olan olay; birey ya da nesne, kendi şartları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır (Karasar,2003:34). Bu çalışmada okul yöneticilerinin algılarına göre; sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin çeşitli demografik özellikler açısından incelenmesi söz konusu olduğu için genel tarama modeli uygun görülmüştür. Eğer bilimsel çalışmalarda sadece tek bir değişken inceleniyorsa araştırma modeli tekil tarama modeline girer.Ancak bu çalışmada bir sürekli, birkaç tane de süreksiz değişken olduğu için; araştırma kapsamında ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Birbirini etkileyebilecek iki farklı durum arasındaki ilişkilerin çeşitli değişkenler açısından incelendiği araştırmalar ilişkisel tarama modelindedir (Gençer, 2002:38). İlişkisel Tarama Modelleri, iki ve daha çok sayıdaki değişken arasında birlikte değişim varlığını ve /ve ya derecesini belirlemeyi amaçlayan araştırma modelleridir.Bu tür bir düzenlemede , aralarında ilişki aranacak değişkenler, tekil aramada olduğu gibi, ayrı ayrı sembolleştirme(değerler verme,ölçme) ilişkisel bir çözümlenmeye olanak verecek şekilde yapılmak zorundadır (Karasar,2003:61).

Araştırmanın bağımlı değişkeni bir sürekli değişkendir(Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği). Bağımsız değişkenler ise anket yolu ile toplanan öğretmen demografik özellikleridir(cinsiyet, yaş, kıdem yılı, öğretim düzeyi, sınıf mevcudu, bitirdikleri okul). İstatistiksel ilkelere göre süreksiz değişkenlere göre sürekli değişken ortalamaları arasındaki farklılıklar incelenebileceği gibi aynı zamanda

nonparametrik eta korelasyon katsayısı da kullanılabilir. Açıklanan bu gerekçeler nedeniyle araştırmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır.

Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri, araştırma modelinin bağımlı değişkenini oluşturmuştur.. Bağımsız değişkenini ise sınıf öğretmenlerinin yaşı, cinsiyeti, kıdem yılı, öğretim düzeyi, sınıf mevcudu ve bitirdikleri okul oluşturmuştur.

Araştırmada, sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin bazı demografik değişkenlere göre(cinsiyet, yaş, kıdem yılı, öğretim düzeyi, sınıf mevcudu, bitirdikleri okul) farklılaşıp farklılaşmadığı yönetici görüşüne göre incelenecektir.

2.2. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini 2007-2008 öğretim yılında İstanbul ili Pendik ilçesindeki resmi ilköğretim okullarında çalışan yönetici ve sınıf öğretmenleri oluşturmuştur.

Araştırmanın örneklem büyüklüğünü saptamak üzere bilimsel olarak kullanılan formül baz alınmıştır. Karasar'a(2003) göre bu formül şu şekilde açıklanmıştır:

$$N = ((z * ss) / e)^2$$

Formülde kullanılan “z” değeri anlamlılık düzeyini; “ss” ölçek toplam ve alt ölçeklerinin standart sapma ortalaması; “e” ise kabul edilen hata miktarıdır. Araştırma kapsamında z değeri 1,96; standart sapma ortalamaları 8,1 ve hata miktarı ise “1” olarak alınmıştır. Bu sonuçları formüle yerleştirdiğimizde aşağıdaki sonuca ulaşılmıştır:

$$N = ((1,96 * 8,1) / 1)^2 = 252$$

Yukarıda bulunan bu sonuca göre örneklem büyüklüğü 252 kişi olarak saptanmıştır.

Araştırmamızın örneklemini ise İstanbul ili Pendik ilçesindeki resmi ilköğretim okullarında çalışan yönetici ve sınıf öğretmenlerini temsil etmesi için

tabakalama örnekleme yöntemi kullanılarak ilçeden 15 okul seçilmiştir. Bu okullarda ki okul müdürleri, okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinden tesadüfi örneklem yoluyla seçilen 300 kişi hakkında test ve anket uygulamıştır. Geri dönen ve sağlıklı doldurulmuş testler ayıklanarak 254 kişi (Demografik özellikler anketinde tek özelliği doldurmayı gözden kaçırmış olanlar da dikkate alınmıştır) üstünden işlemler yapılmıştır.

2.3. Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada sınıf öğretmenlerin sınıf yönetimi beceri yeterliliklerini belirlemek için Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği kullanılacaktır. Araştırmada kullanılacak Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği'ne ilişkin tanıtıcı bilgiler aşağıda verilmiştir.

Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği (SYBÖ)

Delson (1982), tarafından geliştirilen, geçerlik güvenilirlik çalışması Yalçınkaya ve Tombul (2002) tarafından yapılan 25 maddelik SYBÖ'nün her bir maddesinde sınıf yönetimi sürecinin farklı aşamaları ile ilgili öğretmen becerileri gözlemci aday öğretmenlerce gözlemlenmektedir. Ölçekteki tüm ifadeler olumlu ifadeleri içermekte olup; 0: gözlenmedi, 1: zayıf, 2: orta, 3: iyi, 4: çok iyi şeklinde puanlanmaktadır. Ölçek, "fiziki koşullar", "zamanı verimli kullanma", "sunum", "sınıf katılımı", "soru sorma" ve "psikolojik etkenler" olmak üzere altı alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçek maddelerinden alınan puanlar değerlendirilirken kullanılacak puan aralıkları şu şekildedir: 0-0,79: gözlenmedi, 0,80-1,59: zayıf, 1,60-2,39: orta, 2,40-3,19: iyi, 3,20-4,00: çok iyi (Akt: Akın, 2006:76).

Araştırmada kullanılan S.Y.B.Ö. orijinal haline bağlı kalınarak sınıf yönetimi becerilerini ölçmek üzere kullanılmıştır. Ölçekte sınıf yönetiminin literatürde işlenen beş boyutuna da yer verilmiştir. Ancak ölçek maddeleri daha çok sınıf yönetimi boyutlarından öğretimin yönetimi boyutu üzerinde durmaktadır. Diğer boyutlar da ölçekte yer almasına rağmen daha çok öğretimin yönetimi boyutu irdelenmektedir.

Ölçme aracının aslına tamamen sadık kalınmıştır. Demografik özellikler anketi ise araştırmanın amacına uygun olarak hazırlanmış olup altı değişkenden

(cinsiyet, yaş, mesleki kıdem, sınıf mevcudu, ğretim düzeyi, bitirdiği son eğitim kurumu) oluşturulmuştur.

2.4. Veri zmleme Yöntemleri

Bu araştırmanın amacı, sınıf ğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerini çeşitli değişkenler açısından incelemektir. Araştırmanın bağımlı değişkeni, sınıf ğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileridir. İstatistiksel olarak varyans analizi yapılacaktır.

Ayrıca araştırmanın diğer bağımsız değişkenleri, öğretmenlerin cinsiyetleri, yaşları, ğretim düzeyleri, mesleki kıdem yılı, sınıf mevcudu ve bitirdikleri okul ilişki düzeyleridir.

BÖLÜM III

3. BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde araştırmada ele alınan amaçlar doğrultusunda toplanan verilerin istatistiksel çözümlenmeleri sonucunda elde edilen bulgular ve yorumları yer almaktadır. Bulgular bölümünde önce örneklem grubunun genel yapısını tanıtıcı frekans ve yüzde dağılımlarına ait tablo ve şekillerle yer verilmiştir. Diğer bulgular; araştırmanın amaçları ve bu amaçların sunuluş sırasına göre değerlendirilmiştir.

3.1. Anket İle Toplanan Verilere İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın bu bölümünde anket ile toplanan değişkenlerin frekans ve yüzdeler dağılımları tablolaştırılmış ve yorumlanmıştır.

Tablo 3.1.1 Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Cinsiyet Değişkenine Ait Frekans ve Yüzdeler Dağılımı

Cinsiyet	F	%
Bayan	122	48,0
Erkek	132	52,0
Toplam	254	100,0

Yöneticilere göre öğretmenlerin % 52'si(132) bayan ; % 48'i(122) ise erkek öğretmenlerdir. Bayan öğretmen yüzdesinin erkek öğretmen yüzdesinden biraz daha fazla olduğu Tablo 3.1.1'de görülmektedir.

Tablo 3.1.2. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaşlarına İlişkin Frekans ve Yüzdeler Dağılımı

Yaş	F	%
21-30 arası	59	23,2
31-40 arası	130	51,2
41 yaş ve üstü	65	25,6
Toplam	254	100,0

Yöneticilere göre öğretmenlerin yaşları ile ilgili Tablo 3.1.2 incelendiğinde, araştırmaya katılan 254 öğretmenin 51,2'si (130) 31-40 yaş grubundadır ve ilk sırayı almışlardır. Bunu % 25,6(65 kişi) ile 41 yaş ve üstü öğretmenler izlemiştir. Yaş değişkeni açısından son sırayı % 23,2 (59 kişi) ile 21-30 yaş arasındaki öğretmenler almıştır.

Tablo 3.1.3 Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Kıdem Yılı Değişkenine Ait Frekans ve Yüzelik Dağılım

Kıdem Yılı	F	%
5 Yıldan az	38	15,0
6-10 yıl	106	41,7
11-15 yıl	66	26,0
16 yıl ve üstü	44	17,3
Toplam	254	100,0

Yöneticilere göre öğretmenlerin öğretmenlik mesleğindeki kıdem yılına ilişkin dağılım Tablo 3.1.3’de verilmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin kıdem yıllarına ilişkin dağılım incelendiğinde, araştırmaya katılan 254 öğretmenin 106’sının (%41,7) kıdemi 5 yıldan daha azdır ve kıdem açısından en yüksek yüzdeye sahip olmuşlardır. Bunu % 26 ile(66 kişi) kıdemi 11-15 yıl arasında ve % %17,3(44 kişi) kıdemi 16 yıl ve üstü olan öğretmenler izlemiştir. Son sırada %15 ile kıdemi 5 yıldan az olan öğretmenler bulunmaktadır.

Tablo 3.1.4 Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıflarındaki Öğrenci Sayıları Değişkenine Ait Frekans ve Yüzelik Dağılım

Sınıftaki Öğrenci Sayısı	F	%
21-30 arası	10	4,0
31-40 arası	58	23,0
41-50 arası	170	67,5
51-60 arası	14	5,6
Toplam	252	100,0

Yöneticilere göre öğretmenlerin sınıflarındaki öğrenci mevcutlarına ilişkin dağılım Tablo 3.1.4’de gösterilmiştir. Sınıfındaki öğrenci sayısı 41-50 arasında olan öğretmenler araştırma kapsamında ilk sırayı almışlardır(%67,5). Bunu % 23 ile sınıf mevcudu 31-40 ve % 5,6 ile sınıf mevcudu 51-60 arasında olanlar izlemiştir. Son sırada % 4 ile sınıfındaki öğrenci sayısı 21-30 arasında olan öğretmenler almıştır.

Tablo 3.1.5 Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıflarının Öğrenim Düzeyi Değişkenine Ait Frekans ve Yüzdeler Dağılımı

Sınıf Öğrenim Düzeyi	F	%
Birinci Sınıf	53	21,1
İkinci Sınıf	50	19,9
Üçüncü Sınıf	51	20,3
Dördüncü Sınıf	53	21,1
Beşinci Sınıf	44	17,5
Toplam	251	100,0

Yöneticilere göre öğretmenlerin sınıflarının öğrenim düzeyi değişkenine ilişkin dağılım Tablo 3.1.5’de verilmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin sınıflarının öğrenim düzeyi değişkenine ilişkin dağılım incelendiğinde, araştırmaya katılan 251 öğretmenin 53’ü (%21,1) birinci ve dördüncü sınıfları okutmaktadır. Üçüncü sınıflarda öğretim yapan öğretmenlerin yüzdesi 20,3, ikinci sınıflarda öğretim yapan öğretmenlerin yüzdesi 19,9 olmuştur. Beşinci sınıftaki öğrencilere ders veren öğretmenler % 17,5 ile son sırada yer almıştır.

Tablo 3.1.6 Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Mezun Oldukları Kurum Değişkenine Ait Frekans ve Yüzdeler Dağılımı

Öğretmenin Mezun Olduğu Kurum	F	%
Eğitim Fakültesi	164	64,8
Fen Edebiyat Fakültesi	21	8,3
Mesleki ve Teknik Eğitim	8	3,2
Lisans Üstü	11	4,3
Yüksek Öğretmen Okulu	11	4,3
Diğer Fakülteler	38	15,0
Toplam	253	100,0

Yöneticilere göre öğretmenlerin mezun oldukları eğitim kurumu değişkenine ilişkin dağılım Tablo 3.1.6’da verilmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin % 64,8’i eğitim fakültesi mezunudur ve bu sonuç ile eğitim fakültesi mezunları ilk sırayı almıştır. Eğitim ve Fen-Edebiyat fakültesi dışındaki diğer fakültelerden mezun olan öğretmenler ikinci sıradadır ve % 15 ile araştırma kapsamında temsil edilmişlerdir. Edebiyat fakültesi mezunları % 8,3, lisans üstü mezunları ile yüksek öğretmen okulu mezunları % 4,3’dür. Son sırada % 3,2 ile mesleki ve teknik eğitim fakültesinden mezun olan öğretmenler yer almıştır.

3.2. Araştırmanın Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam ve Alt Boyutları Değişkenine Bağlı Olarak Gerçekleştirilen Hipotez Testlerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın bulgular bölümünün ikinci aşamasında anket ile toplanan süreksiz değişkenlere göre araştırmanın sürekli değişkeni olan Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam ve Alt Boyutları (Fiziki koşullar, Zamanı verimli kullanma, Sunum, Sınıf katılımı, Soru Sorma, Psikolojik etmenler) puanları farklılıklarını belirlemek üzere kullanılan hipotez testi sonuçları yer almıştır.

Araştırma bulgularının ikinci aşamasında Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam ve Alt Boyutlarının betimsel istatistiksel değerleri bulunmuş ve tablo 4.2.1’de sunulmuştur. kapsamında parametric istatistiksel teknikleri kullanabilmek için sürekli değişkenlerin normal dağılım koşulu bulunmaktadır. Bunu sağlamak üzere ölçeğin toplam ham puanları için Kolmogorov-Smirnov testi ile sınanmıştır. Kolmogorov-Smirnov Z testinde istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılığın bulunmaması üzerine dağılımın normal olduğu kabul edilmiş ve araştırma kapsamında parametric istatistiksel teknikler kullanılmıştır.

Tablo 3.2.1 Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam ve Alt Boyutları Puanları

Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam ve Alt Boyutları	n	Mak. puan	Min. Puan	Art.Ort	Std.sapm a	Std. Hata
Fiziki Koşullar	254	3,00	12,00	8,5984	,1179	1,8788
Zamanı Verimli Kullanma	254	4,00	16,00	11,5945	,1610	2,5655
Sunum	254	6,00	24,00	17,4213	,2180	3,4743
Sınıf Katılımı	254	3,00	12,00	8,6772	,1222	1,9475
Soru Sorma	254	5,00	20,00	15,0787	,1759	2,8035
Psikolojik Etmenler	254	4,00	16,00	12,0433	,1407	2,2427
TOPLAM	254	25,00	100,00	73,4134	,8562	13,6462

Kolmogorov-Smirnov Z: 2,039 p>,05

Tablo 3.2.1’de yöneticilere göre öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam ve Alt Boyutları puanlarının tanımlayıcı istatistik değerleri yer almıştır.

Sınıf Yönetimi Ölçeğinin fiziki koşullar alt boyutunda 3 madde bulunmaktadır. Bu alt boyutun toplam puanından alınabilecek maksimum puan 15'dir. Grubun ham puanları 2 ile 12 arasında değişim göstermiştir. Aritmetik ortalama 8,60'dır ki, bu mutlak aritmetik ortalama olan 7,5'dan sadece bir puan daha yüksektir. Zamanı verimli kullanma alt boyutunda 4 madde bulunmaktadır. Bu alt boyutun toplam puanından alınabilecek maksimum puan 20'dir. Grubun ham puanları 4 ile 16 arasında değişim göstermiştir. Aritmetik ortalama 11,59'dur ki, bu mutlak aritmetik ortalama olan 10'dan 1,5 puan daha yüksektir. Sunum alt boyutunda 6 madde bulunmaktadır. Bu alt boyutun toplam puanından alınabilecek maksimum puan 30'dur. Grubun ham puanları 6 ile 24 arasında değişim göstermiştir. Aritmetik ortalama 17,42'dir ki, bu mutlak aritmetik ortalama olan 15'den biraz daha yüksektir. Sınıf Katılımı alt boyutunda 3 madde bulunmaktadır. Bu alt boyutun toplam puanından alınabilecek maksimum puan 15'dir. Grubun ham puanları 3 ile 12 arasında değişim göstermiştir. Aritmetik ortalama 8,67'dir ki, bu mutlak aritmetik ortalama olan 7,5'dan biraz daha yüksektir. Soru sorma alt boyutunda 5 madde bulunmaktadır. Bu alt boyutun toplam puanından alınabilecek maksimum puan 25'dir. Grubun ham puanları 5 ile 20 arasında değişim göstermiştir. Aritmetik ortalama 15,07'dir ki, bu mutlak aritmetik ortalama olan 12,5'a çok yakındır. Psikolojik Etmenler alt boyutunda 4 madde bulunmaktadır. Bu alt boyutun toplam puanından alınabilecek maksimum puan 20'dir. Grubun ham puanları 4 ile 16 arasında değişim göstermiştir. Aritmetik ortalama 12,04'dür ki, bu mutlak aritmetik ortalama olan 10'dan iki puan daha yüksektir. Genel olarak yönetici algısına göre öğretmenlerin sınıf becerilerine yönelik çeşitli özellikleri ortalama düzeye yakın çıkmıştır (Tablo 3.2.1).

Sınıf Becerileri Ölçeğinde toplam 25 item bulunmaktadır. Test toplamından alınabilecek maksimum puan 125, mutlak ortalama ise 62,5'dur. Test toplamından alınan minimum puan 25 iken, maksimum puan 100 olmuştur. 100 ile 125 puanları arasında hiçbir öğretmen puan alamamıştır. Bu sonuç açık olarak ortaya koymaktadır ki; yöneticilerin hiçbiri; hiçbir öğretmenin sınıf yönetimi becerisini mükemmel şeklinde algılamamışlardır. Araştırma grubunun aritmetik ortalaması 73,41 olmuştur. Elde edilen bu sonuç mutlak ortalamadan biraz daha yüksek olduğu için, yöneticilerin öğretmenlerin sınıf yönetimi becerisini ortalama düzeyin biraz üstünde algıladıkları anlaşılmaktadır.

Tablo 3.2.2. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Cinsiyet Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam ve Alt Boyut Puanları

Ölçekler	Cinsiyet	N	Art. Ort	Std. Sapma	Std. Hata	t	sd	p
Fiziki Koşullar	Kadın	122	8,5902	1,6898	,1530	-,067	252	,946
Zamanı Verimli Kullanma	Erkek	132	8,6061	2,0444	,1779			
Sunum	Kadın	122	11,582	2,5482	,2307	-,075	252	,941
Sınıf Katılımı	Erkek	132	11,606	2,5911	,2255			
Soru Sorma	Kadın	122	17,409	3,3985	,3077	-,050	252	,960
	Erkek	132	17,431	3,5559	,3095			
Psikolojik Etmeler	Kadın	122	8,6230	1,8106	,1639	-,426	252	,671
Sınıf Yönetimi becerileri	Erkek	132	8,7273	2,0716	,1803			
Toplam	Kadın	122	15,114	2,6417	,2392	,196	252	,844
	Erkek	132	15,045	2,9548	,2572			
	Kadın	122	12,155	2,1667	,1962	,767	252	,444
	Erkek	132	11,939	2,3141	,2014			
	Kadın	122	73,475	12,8887	1,1669	,070	252	,945
	Erkek	132	73,356	14,3597	1,2498			

* p<,05 **p<,01 ***p<,001

Yöneticilere göre cinsiyet değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Toplam ve Alt Boyutları, puanları için yapılan ilişkisiz(bağımsız) grup “t” testi sonuçları Tablo 3.2.2’de yer almıştır.

Cinsiyet değişkenine göre Sınıf Yönetimi Becerileri Toplam ve Alt Boyutları puanları için yapılan ilişkisiz grup “t” testinde hiç bir alt boyutta ve toplam puanlarda istatistiksel açıdan anlamlı farklılıklar elde edilememiştir. Yönetici algısına göre kadın ve erkek öğretmenlerin sınıf yönetme becerileri birbirine eşit düzeydedir. Kadın veya erkek olmak; öğretmenlerin sınıflarını etkin bir şekilde yönetmelerinde etkili bir faktör değildir.

Tablo 3.2.3. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Fiziki Koşullar” Alt Boyutu Puanları

Yaş	N	Art.Ort	Std. Sapma	Std.Hata
21-30 arası	59	8,0678	1,8086	,2355
31-40 arası	130	8,8846	1,6595	,1456
41-50 arası	65	8,6154	2,2128	,2745
Toplam	254	8,6260	1,8708	,1174

Levene: 5,715 sd:2 p<,01

Tablo 3.2.3’de yöneticilere göre öğretmenlerin yaş değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Fiziki Koşullar” Alt Boyutu puanlarının tanımlayıcı istatistik değerleri yer almıştır.

Bu boyutta ilk sırayı 8,88’lik ortalama ile 31-40 yaş grubu öğretmenler almıştır. Bunu ikinci sırada 41-50 yaş grubu öğretmenler izlemiştir(8,62). Son sırada 8,07’lik ortalama ile 21-30 yaş arası öğretmenler bulunmaktadır. Tüm yaş grubu öğretmenlerin sınıf içindeki fiziki koşullarına dayalı sınıf yönetme becerisinde mutlak ortalamanın biraz üstünde yer aldıkları görülmektedir.

Okul Yöneticilerinin öğretmenlerin sınıfın fiziki koşullarına dayalı sınıf yönetimi becerileri konusundaki algı puanlarının varyans farklılığını belirlemek üzere yapılan levene teste istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunmuştur. ($p<,01$) ve varyansların heterojen olduğuna karar verilmiştir.

Tablo 3.2.4. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Fiziki Koşullar” Alt Boyutu Puanları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplararası	27,086	2	13,543	3,960	,020*
Gruplarıçi	858,383	251	3,420		
Toplam	885,469	253			

* $p<,05$ ** $p<,01$ *** $p<,001$ Eta: ,175 Eta²: ,031

Yöneticilere göre öğretmenlerin yaş değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Fiziki Koşullar” alt boyutu puanları için yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) sonuçları Tablo 3.2.4’de yer almıştır.

Yönetici göre öğretmenlerin yaş değişkenine ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Fiziki Koşullar” alt boyutu puanları için yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) sonuçlarında istatistiksel açıdan ,05 düzeyinde anlamlı bir farklılık elde edilmiştir(F: 3,960, $p<,05$). Okul Yöneticilerinin farklı yaştaki öğretmenlerin fiziki koşullara dayalı sınıf yönetimi becerilerini algıları birbirinden farklıdır.

ANOVA işleminde anlamlı farklılığın elde edilmesi üzerine öğretmenlerin yaş değişkeni ile Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Fiziki Koşullar” alt boyutu arasındaki ilişki eta değeri ile saptanmış ve ,175’lik bir sonuç elde edilmiştir. Bu sonuç açıkça göstermektedir ki çalışma grubunu oluşturan yöneticilerinin

öğretmenlerin fiziki koşullara dayalı sınıf yönetimi becerilerini algılamaları puan varyanslarının % 3,1’ni yaş değişkeni karşılamaktadır. Daha açık bir dil ile yaş değişkeni; öğretmenlerin fiziki koşullara dayalı sınıf yönetimi becerilerini % 3 oranında etkilemektedir.

ANOVA işlemi sonucunda elde edilen anlamlı sonuç; adı geçen bu alt boyutta öğretmen yaşlarına göre kümülatif bir farklılık bulunduğu anlamına gelmektedir.. Ancak bu farklılığın hangi ikili gruplar arasından kaynaklandığı belli olmamaktadır. Bu nedenle ANOVA’da istatistiksel açıdan anlamlı farklılık elde edilen bu boyutta; farklılığın hangi ikili gruplar arasından kaynaklandığını belirlemek üzere ANOVA’yı tamamlayıcı hesaplara(post-hoc) geçilmiştir. Tablo 3.2.3’de varyans heterojenliği saptandığı için post hoc teknik olarak Tamhane testi yapılmış ve elde edilen sonuçlar Tablo 3.2.5’de sunulmuştur.

Tablo 3.2.5. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Fiziki Koşullar” Alt Boyutu Puanları

(I) Yaş	(J) Yaş	Ortalama lar arası fark	Std. Hata	p
21-30 arası	31-40 arası	-,8168	,2903	,012*
	41-50 arası	-,5476	,3325	,347
31-40 arası	21-30 arası	,8168	,2903	,012*
	41-50 arası	,2692	,2809	,771
41-50 arası	21-30 arası	,5476	,3325	,347
	31-40 arası	-,2692	,2809	,771

* p<,05 **p<,01 ***p<,001

İkili gruplar arasında yapılan Tamhane testinde 31-40 yaş grubu öğretmenler ile 21-30 yaş diliminde bulunan öğretmenler arasında istatistiksel açıdan ,05 düzeyinde anlamlı farklılıklar elde edilmiştir. 31-40 yaş grubu öğretmenlerin; fiziki koşullara dayalı sınıf yönetimi becerileri, 21-30 yaş grubu öğretmenlerden daha yüksek düzeydedir.(p<,05). Diğer ikili yaş karşılaştırmalarında istatistiksel açıdan anlamlı farklılıklar elde edilememiştir.

Tablo 3.2.6. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Zamanı Verimli Kullanma” Alt Boyutu Puanları

Yaş	N	Art.Ort	Std. Sapma	Std.Hata
21-30 arası	59	11,0169	2,3006	,2995
31-40 arası	130	12,0846	2,4717	,2168
41-50 arası	65	11,4000	3,0557	,3790
Toplam	254	11,6614	2,6262	,1648

Levene: 4,601 sd:2 p<,05

Tablo 3.2.6’da yöneticilere göre öğretmenlerin yaş değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Zamanı Verimli Kullanma” Alt Boyutu puanlarının tanımlayıcı istatistik değerleri yer almıştır.

Bu boyutta ilk sırayı 12,08’lik ortalama ile 31-40 yaş grubu öğretmenler almıştır. Bunu ikinci sırada 41-50 yaş grubu öğretmenler izlemiştir(11,40). Son sırada 11,02’lik ortalama ile 21-30 yaş arası öğretmenler bulunmaktadır. Tüm yaş grubu öğretmenlerin ders içindeki zamanı verimli kullanmaya dayalı sınıf yönetme becerisinde mutlak ortalamanın biraz üstünde yer aldıkları görülmektedir.

Okul Yöneticilerinin öğretmenlerin ders içindeki zamanı verimli kullanmaya dayalı sınıf yönetimi becerileri konusundaki algı puanlarının varyans farklılığını belirlemek üzere yapılan levne testte istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunmuştur. (p<,05) ve varyansların heterojen olduğuna karar verilmiştir.

Tablo 3.2.7. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Zamanı Verimli Kullanma” Alt Boyutu Puanları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplararası	52,230	2	26,115	3,873	,022*
Gruplariçi	1692,652	251	6,744		
Toplam	1744,882	253			

* p<,05 **p<,01 ***p<,001 Eta: ,173 Eta²: ,030

Yöneticilere göre öğretmenlerin yaş değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Zamanı Verimli Kullanma” alt boyutu puanları için yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) sonuçları Tablo 3.2.7’de yer almıştır.

Yönetici algılarına göre öğretmenlerin yaş değişkenine ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Zamanı Verimli Kullanma” alt boyutu puanları için yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) sonuçlarında istatistiksel açıdan ,05 düzeyinde

anlamli bir farklılık elde edilmiştir(F: 3,873, p<,05). Okul Yöneticilerinin farklı yaşta bulunan öğretmenlerin zamanı verimli kullanmaya dayalı sınıf yönetimi becerilerini algıları birbirinden farklıdır.

ANOVA işleminde anlamlı farklılığın elde edilmesi üzerine öğretmenlerin yaş değişkeni ile Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Zamanı Verimli Kullanma” alt boyutu arasındaki ilişki eta değeri ile saptanmış ve ,173’lük bir sonuç elde edilmiştir. Bu sonuç açıkça göstermektedir ki çalışma grubunu oluşturan yöneticilerinin öğretmenlerin zamanı verimli kullanmaya dayalı sınıf yönetimi becerilerini algılamaları puan varyanslarının % 3’nü yaş değişkeni karşılamaktadır. Daha açık bir dil ile yaş değişkeni; öğretmenlerin sınıf içinde sınıf içinde zamanı verimli kullanabilme özelliğine dayalı sınıf yönetimi becerilerini % 3 oranında etkilemektedir.

ANOVA işlemi sonucunda elde edilen anlamlı sonuç; adı geçen bu alt boyutta öğretmen yaşlarına göre kümülatif bir farklılık bulunduğu anlamına gelmektedir. Ancak bu farklılığın hangi ikili gruplar arasından kaynaklandığı belli olmamaktadır. Bu nedenle ANOVA’da istatistiksel açıdan anlamlı farklılık elde edilen bu boyutta; farklılığın hangi ikili gruplar arasından kaynaklandığını belirlemek üzere ANOVA’yı tamamlayıcı hesaplara(post-hoc) geçilmiştir. Tablo 3.2.6’da varyans heterojenliği saptandığı için post hoc teknik olarak Tamhane testi yapılmış ve elde edilen sonuçlar Tablo 3.2.8’de sunulmuştur.

Tablo 3.2.8. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği“Zamanı Verimli Kullanma” Alt Boyutu Puanları

(I) Yaş	(J) Yaş	Ortalamal ar arası fark	Std. Hata	p
21-30 arası	31-40 arası	-1,0677	,4076	,014*
	41-50 arası	-,3831	,4670	,814
31-40 arası	21-30 arası	1,0677	,4076	,014*
	41-50 arası	,6846	,3945	,318
41-50 arası	21-30 arası	,3831	,4670	,814
	31-40 arası	-,6846	,3945	,318

* p<,05 **p<,01 ***p<,001

İkili gruplar arasında yapılan Tamhane testinde 31-40 yaş grubu öğretmenler ile 21-30 yaş diliminde bulunan öğretmenler arasında istatistiksel açıdan ,05 düzeyinde anlamlı farklılık elde edilmiştir. 31-40 yaş grubu öğretmenlerin; ders

içinde zamanı verimli kullanmaya dayalı sınıf yönetimi becerileri, 21-30 yaş grubu öğretmenlerden daha yüksek düzeydedir. ($p<,05$). Diğer ikili yaş karşılaştırmalarında istatistiksel açıdan anlamlı farklılıklar elde edilememiştir.

Tablo 3.2.9. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sunum” Alt Boyutu Puanları

Yaş	N	Art.Ort	Std. Sapma	Std.Hata
21-30 arası	59	16,5254	3,3802	,4401
31-40 arası	130	18,0385	3,1901	,2798
41-50 arası	65	17,7077	4,0840	,5066
Toplam	254	17,6024	3,5212	,2209
Levene: 3,342		sd:2	p<,05	

Tablo 3.2.9’da yöneticilere göre öğretmenlerin yaş değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sunum” Alt Boyutu puanlarının tanımlayıcı istatistik değerleri yer almıştır.

Bu boyutta ilk sırayı 18,04’lük ortalama ile 31-40 yaş grubu öğretmenler almıştır. Bunu ikinci sırada 41-50 yaş grubu öğretmenler izlemiştir(17,71). Son sırada 16,52’lik ortalama ile 21-30 yaş arası öğretmenler bulunmaktadır. Tüm yaş grubu öğretmenlerin ders içindeki sunumu yapmaya dayalı sınıf yönetme becerisinde mutlak ortalamanın biraz üstünde yer aldıkları görülmektedir.

Okul Yöneticilerinin öğretmenlerin ders içindeki sunum yapabilme özelliğine dayalı sınıf yönetimi becerileri konusundaki algı puanlarının varyans farklılığını belirlemek üzere yapılan levene teste istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunmuştur($p<,05$) ve varyansların heterojen olduğuna karar verilmiştir.

Tablo 3.2.10. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sunum” Alt Boyutu Puanları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplararası	93,873	2	46,936	3,872	,022*
Gruplariçi	3042,966	251	12,123		
Toplam	3136,839	253			

* $p<,05$ ** $p<,01$ *** $p<,001$ Eta: ,173 Eta²: ,030

Yöneticilere göre öğretmenlerin yaş değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sunum” alt boyutu puanları için yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) sonuçları Tablo 3.2.10’da yer almıştır.

Araştırma grubunu oluşturan öğretmenlerin yaş değişkenine ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sunum” alt boyutu puanları için yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) sonuçlarında istatistiksel açıdan ,05 düzeyinde anlamlı bir farklılık elde edilmiştir(F: 3,873, $p<,05$). Okul Yöneticilerinin farklı yaşta bulunan öğretmenlerin ders içindeki sunumuna dayalı sınıf yönetimi becerilerini algıları birbirinden farklıdır.

ANOVA işleminde anlamlı farklılığın elde edilmesi üzerine öğretmenlerin yaş değişkeni ile Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sunum” alt boyutu arasındaki ilişki eta değeri ile saptanmış ve ,173'lük bir sonuç elde edilmiştir. Bu sonuç açıkça göstermektedir ki çalışma grubunu oluşturan yöneticilerinin öğretmenlerin sunuma dayalı sınıf yönetimi becerilerini algılamaları puan varyanslarının % 3'nü yaş değişkeni karşılamaktadır. Daha açık bir dil ile yaş değişkeni; öğretmenlerin sunuma dayalı sınıf yönetimi becerilerini % 3 oranında etkilemektedir.

ANOVA işlemi sonucunda elde edilen anlamlı sonuç; adı geçen bu alt boyutta öğretmen yaşlarına göre kümülatif bir farklılık bulunduğu anlamına gelmektedir.. Ancak bu farklılığın hangi ikili gruplar arasından kaynaklandığı belli olmamaktadır. Bu nedenle ANOVA’da istatistiksel açıdan anlamlı farklılık elde edilen bu boyutta; farklılığın hangi ikili gruplar arasından kaynaklandığını belirlemek üzere ANOVA’yı tamamlayıcı hesaplara(post-hoc) geçilmiştir. Tablo 3.2.9’da varyans heterojenliği saptandığı için post hoc teknik olarak Tamhane testi yapılmış ve elde edilen sonuçlar Tablo 3.2.11’de sunulmuştur.

Tablo 3.2.11. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sunum” Alt Boyutu Puanları

(I) Yaş	(J) Yaş	Ortalama lar arası fark	Std. Hata	p
21-30 arası	31-40 arası	-1,5130	,5466	,013*
	41-50 arası	-1,1823	,6261	,223
31-40 arası	21-30 arası	1,5130	,5466	,013*
	41-50 arası	,3308	,5289	,920
41-50 arası	21-30 arası	1,1823	,6261	,223
	31-40 arası	-,3308	,5289	,920

* $p<,05$ ** $p<,01$ *** $p<,001$

İkili gruplar arasında yapılan Tamhane testinde 31-40 yaş grubu öğretmenler ile 21-30 yaş diliminde bulunan öğretmenler arasında istatistiksel açıdan ,05 düzeyinde anlamlı farklılık elde edilmiştir. 31-40 yaş grubu öğretmenlerin; ders içinde etkili sunum yapabilmeye dayalı sınıf yönetimi becerileri, 21-30 yaş grubu öğretmenlerden daha yüksek düzeydedir. ($p<,05$). Diğer ikili yaş karşılaştırmalarında istatistiksel açıdan anlamlı farklılıklar elde edilememiştir.

Tablo 3.2.12. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sınıf Katılımı” Alt Boyutu Puanları

Yaş	N	Art.Ort	Std. Sapma	Std.Hata
21-30 arası	59	8,3051	1,8028	,2347
31-40 arası	130	8,8769	1,8761	,1645
41-50 arası	65	8,6615	2,1957	,2723
Toplam	254	8,6890	1,9524	,1225

Levene: 1,928   sd:2 $p>,05$

Yöneticilere göre öğretmenlerin yaş değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sınıf Katılımı” Alt Boyutu puanlarının tanımlayıcı istatistik değerleri Tablo 3.2.12’de yer almıştır.

Bu boyutta ilk sırayı 8,87’lik ortalama ile 31-40 yaş grubu öğretmenler almıştır. Bunu ikinci sırada 41-50 yaş grubu öğretmenler izlemiştir(8,66). Son sırada 8,31’lik ortalama ile 21-30 yaş arası öğretmenler bulunmaktadır. Tüm yaş grubu öğretmenlerin ders içindeki öğrencileri derse katılmaya teşvik etmesine dayalı sınıf yönetme becerisinde mutlak ortalamanın biraz üstünde yer aldıkları görülmektedir.

Okul Yöneticilerinin öğretmenlerin ders içindeki öğrencileri derse katılmaya teşvik etmesine dayalı sınıf yönetme becerisi konusundaki algı puanlarının varyans farklılığını belirlemek üzere yapılan levene teste istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. ($p>,05$) ve varyansların homojen olduğuna karar verilmiştir. Tüm yaş grubundaki öğretmenlerin sınıf katılımı puanları eşit varyansa sahiptir.

Tablo 3.2.13. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sınıf Katılımı” Alt Boyutu Puanları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplararası	13,336	2	6,668	1,760	,174
Gruplarıçi	951,093	251	3,789		
Toplam	964,429	253			

* $p<,05$ ** $p<,01$ *** $p<,001$

Yöneticilere göre öğretmenlerin yaş değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sınıf Katılımı” alt boyutu puanları için yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) sonuçları Tablo 3.2.13’de sunulmuştur.

Yönetici algılarına göre öğretmenlerin yaş değişkenine ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sınıf Katılımı” alt boyutu puanları için yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) sonuçlarında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık elde edilememiştir(F: 3,760, $p>,05$). Okul Yöneticilerinin farklı yaşta bulunan öğretmenlerin ders içindeki öğrencileri derse katılmaya teşvik etmesine dayalı sınıf yönetimi becerilerini algıları birbirine eşittir.

Tablo 3.2.14. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Soru Sorma” Alt Boyutu Puanları

Yaş	N	Art.Ort	Std. Sapma	Std.Hata
21-30 arası	59	14,4576	2,5952	,3379
31-40 arası	130	15,8077	2,7901	,2447
41-50 arası	65	15,2000	3,0578	,3793
Toplam	254	15,3386	2,8596	,1794

Levene: 2,663 sd:2 $p>,05$

Tablo 3.2.14’de yöneticilere göre öğretmenlerin yaş değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Soru Sorma” Alt Boyutu puanlarının tanımlayıcı istatistik değerleri yer almıştır.

Bu boyutta ilk sırayı 15,81’lik ortalama ile 31-40 yaş grubu öğretmenler almıştır. Bunu ikinci sırada 41-50 yaş grubu öğretmenler izlemiştir(15,20). Son sırada 14,46’lık ortalama ile 21-30 yaş arası öğretmenler bulunmaktadır. Tüm yaş grubu öğretmenlerin ders içinde öğrencilere soru yöneltmeye dayalı sınıf yönetme becerisinde mutlak ortalamanın biraz üstünde yer aldıkları görülmektedir.

Okul Yöneticilerinin öğretmenlerin ders içinde öğrencilere soru yöneltmeye dayalı sınıf yönetimi becerileri konusundaki algı puanlarının varyans farklılığını belirlemek üzere yapılan levene testte istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. ($p>,05$) ve varyansların homojen olduğuna karar verilmiştir.

Tablo 3.2.15. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Soru Sorma” Alt Boyutu Puanları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplararası	75,646	2	37,823	4,763	,009**
Gruplariçi	1993,236	251	7,941		
Toplam	2068,882	253			

* p<,05   **p<,01   ***p<,001   Eta: ,191   Eta²: ,037

Yöneticilere göre öğretmenlerin yaş değişkenine göre Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Soru Sorma” alt boyutu puanları için yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) sonuçları Tablo 3.2.15’de yer almıştır.

Yönetici algılarına göre öğretmenlerin yaş değişkenine ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Soru Sorma” alt boyutu puanları için yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) sonuçlarında istatistiksel açıdan ,01 düzeyinde anlamlı bir farklılık elde edilmiştir(F: 4,763, p<,01). Okul Yöneticilerinin farklı yaştaki öğretmenlerin ders içinde öğrencilere soru yöneltmeye dayalı sınıf yönetimi becerilerini algıları birbirinden farklıdır.

ANOVA işleminde anlamlı farklılığın elde edilmesi üzerine öğretmenlerin yaş değişkeni ile Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Soru Sorma” alt boyutu arasındaki ilişki eta değeri ile saptanmış ve ,191’lik bir sonuç elde edilmiştir. Bu sonuç açıkça göstermektedir ki çalışma grubunu oluşturan yöneticilerinin öğretmenlerin ders içinde öğrencilere soru yöneltmeye dayalı sınıf yönetimi becerilerini algılamaları puan varyanslarının % 3,7’ni yaş değişkeni karşılamaktadır. Daha açık bir dil ile yaş değişkeni; öğretmenlerin sınıf içinde öğrencilere soru yöneltme özelliğine dayalı sınıf yönetimi becerilerini % 3,7 oranında etkilemektedir.

ANOVA işlemi sonucunda elde edilen anlamlı sonuç; adı geçen bu alt boyutta öğretmen yaşlarına göre kümülatif bir farklılık bulunduğu anlamına gelmektedir.. Ancak bu farklılığın hangi ikili gruplar arasından kaynaklandığı belli olmamaktadır. Bu nedenle ANOVA’da istatistiksel açıdan anlamlı farklılık elde edilen bu boyutta; farklılığın hangi ikili gruplar arasından kaynaklandığını belirlemek üzere ANOVA’yı tamamlayıcı hesaplara(post-hoc) geçilmiştir. Tablo 3.2.14’de varyans homojenliği saptandığı için post hoc teknik olarak LSD testi yapılmış ve elde edilen sonuçlar Tablo 3.2.16’da sunulmuştur.

Tablo 3.2.16. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Soru Sorma” Alt Boyutu Puanları

(I) Yaş	(J) Yaş	Ortalama ar arası fark	Std. Hata	p
21-30 arası	31-40 arası	-1,3501	,4424	,003**
	41-50 arası	-,7424	,5067	,144
31-40 arası	21-30 arası	1,3501	,4424	,003**
	41-50 arası	,6077	,4281	,157
41-50 arası	21-30 arası	,7424	,5067	,144
	31-40 arası	-,6077	,4281	,157

* p<,05 **p<,01 ***p<,001

İkili gruplar arasında yapılan LSD testinde 31-40 yaş grubu öğretmenler ile 21-30 yaş diliminde bulunan öğretmenler arasında istatistiksel açıdan ,01 düzeyinde anlamlı farklılık elde edilmiştir. 31-40 yaş grubu öğretmenlerin; ders içinde öğrencilere soru sormalarına dayalı sınıf yönetimi becerileri, 21-30 yaş grubu öğretmenlerden daha yüksek düzeydedir. (p<,01). Diğer ikili yaş karşılaştırmalarında istatistiksel açıdan anlamlı farklılıklar elde edilememiştir.

Tablo 3.2.17. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Psikolojik Etmenler” Alt Boyutu Puanları

Yaş	N	Art.Ort	Std. Sapma	Std.Hata
21-30 arası	59	11,7458	2,1058	,2741
31-40 arası	130	12,2769	1,9923	,1747
41-50 arası	65	11,9077	2,8103	,3486
Toplam	254	12,0591	2,2564	,1416

Levene: 7,567 sd:2 p<,001

Yöneticilere göre öğretmenlerin yaş değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Psikolojik Etmenler” Alt Boyutu puanlarının tanımlayıcı istatistik değerleri Tablo 3.2.17’de yer almıştır.

Bu boyutta ilk sırayı 12,28’lik ortalama ile 31-40 yaş grubu öğretmenler almıştır. Bunu ikinci sırada 41-50 yaş grubu öğretmenler izlemiştir(11,91). Son sırada 11,75’lik ortalama ile 21-30 yaş arası öğretmenler bulunmaktadır. Tüm yaş grubu öğretmenlerin psikolojik etmenlerine dayalı sınıf yönetme becerisinde mutlak ortalamanın biraz üstünde yer aldıkları görülmektedir.

Okul Yöneticilerinin öğretmenlerin psikolojik etmenlerine dayalı sınıf yönetme becerisi konusundaki algı puanlarının varyans farklılığını belirlemek üzere yapılan levene testte istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunmuştur.($p<,001$) ve varyansların heterojen olduğuna karar verilmiştir.

Tablo 3.2.18. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Psikolojik Etmenler” Alt Boyutu Puanları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplararası	13,451	2	6,725	1,324	,268
Gruplarıçi	1274,663	251	5,078		
Toplam	1288,114	253			

* $p<,05$ ** $p<,01$ *** $p<,001$

Yöneticilere göre öğretmenlerin yaş değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Psikolojik Etmenler” alt boyutu puanları için yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) sonuçları Tablo 3.2.18’de sunulmuştur.

Yönetici algılarına göre öğretmenlerin yaş değişkenine ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Psikolojik Etmenler” alt boyutu puanları için yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) sonuçlarında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık elde edilememiştir($F: 1,324, p>,05$). Okul Yöneticilerinin farklı yaştaki öğretmenlerin psikolojik etmenlerine dayalı sınıf yönetimi becerilerini algıları birbirine eşittir.

Tablo 3.2.19. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam Puanları

Yaş	N	Art.Ort	Std. Sapma	Std.Hata
21-30 arası	59	70,1186	12,4777	1,6245
31-40 arası	130	75,7615	11,9104	1,0446
41-50 arası	65	73,6769	15,8026	1,9601
Toplam	254	73,9173	13,2786	,8332

Levene: 7,445 sd:2 $p<,001$

Tablo 3.2.19’da yöneticilere göre öğretmenlerin yaş değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam puanlarının tanımlayıcı istatistik değerleri yer almıştır.

Yönetici algısına göre öğretmenlerin Sınıf Yönetim Becerileri Ölçeği Toplam puan ortalamaları incelendiğinde diğer alt boyutlarda olduğu gibi 31-40 yaş grubu öğretmenlerin birinci sırada yer aldıkları anlaşılmaktadır(75,76). 41-50 yaşları

arasındaki öğretmenler 73,68'lik ortalama ile ikinci sıradadır. Son sırayı yine diğer iki gruba göre daha genç olan öğretmenler almıştır(70,12).

Okul Yöneticilerinin öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri konusundaki algı puanlarının varyans farklılığını belirlemek üzere yapılan levene teste istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunmuştur. ($p<,001$) ve varyansların heterojen olduğuna karar verilmiştir.

Tablo 3.2.20. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam Puanları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplararası	1297,271	2	648,636	3,759	,025*
Gruplariçi	43311,993	251	172,558		
Toplam	44609,264	253			

* $p<,05$ ** $p<,01$ *** $p<,001$ Eta: ,171 Eta²: ,029

Yöneticilere göre öğretmenlerin yaş değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam puanları için yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) sonuçları Tablo 3.2.20'de yer almıştır.

Yönetici algılarına göre öğretmenlerin yaş değişkenine ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam puanları için yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) sonuçlarında istatistiksel açıdan ,05 düzeyinde anlamlı bir farklılık elde edilmiştir(F: 3,759, $p<,05$). Okul Yöneticilerinin farklı yaştaki öğretmenlerin ders içinde sınıf yönetimi becerilerini algıları birbirinden farklıdır.

ANOVA işleminde anlamlı farklılığın elde edilmesi üzerine öğretmenlerin yaş değişkeni ile Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam puanları arasındaki ilişki eta değeri ile saptanmış ve ,171'lik bir sonuç elde edilmiştir. Bu sonuç açıkça göstermektedir ki çalışma grubunu oluşturan yöneticilerinin öğretmenlerin ders içinde sınıf yönetimi becerilerini algılamaları puan varyanslarının % 2,9'nu yaş değişkeni karşılamaktadır. Daha açık bir dil ile yaş değişkeni; öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerini % 2,9 oranında etkilemektedir.

ANOVA işlemi sonucunda elde edilen anlamlı sonuç; adı geçen bu alt boyutta öğretmen yaşlarına göre kümülatif bir farklılık bulunduğu anlamına gelmektedir.. Ancak bu farklılığın hangi ikili gruplar arasından kaynaklandığı belli

olmamaktadır. Bu nedenle ANOVA’da istatistiksel açıdan anlamlı farklılık elde edilen bu boyutta; farklılığın hangi ikili gruplar arasından kaynaklandığını belirlemek üzere ANOVA’yı tamamlayıcı hesaplara(post-hoc) geçilmiştir. Tablo 3.2.19’da varyans heterojenliği saptandığı için post hoc teknik olarak Tamhane testi yapılmış ve elde edilen sonuçlar Tablo 3.2.21’de sunulmuştur.

Tablo 3.2.21. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam Puanları

(I) Yaş	(J) Yaş	Ortalamal ar arası fark	Std. Hata	p
21-30 arası	31-40 arası	-5,6429	2,0621	,013*
	41-50 arası	-3,5583	2,3621	,417
31-40 arası	21-30 arası	5,6429	2,0621	,013*
	41-50 arası	2,0846	1,9955	,726
41-50 arası	21-30 arası	3,5583	2,3621	,417
	31-40 arası	-2,0846	1,9955	,726

* p<,05 **p<,01 ***p<,001

İkili gruplar arasında yapılan Tamhane testinde 31-40 yaş grubu öğretmenler ile 21-30 yaş diliminde bulunan öğretmenler arasında istatistiksel açıdan ,05 düzeyinde anlamlı farklılık elde edilmiştir. 31-40 yaş grubu öğretmenlerin; sınıf yönetimi becerileri, 21-30 yaş grubu öğretmenlerden daha yüksek düzeydedir.(p<,05). Diğer ikili yaş karşılaştırmalarında istatistiksel açıdan anlamlı farklılıklar elde edilememiştir.

Sonuç olarak; öğretmenlerin yaş değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam ve Fiziki koşullar, zamanı verimli kullanma, sunum, soru sorma alt boyutları puan ortalamaları arasında istatistiksel açıdan en az ,05 düzeyinde anlamlı farklılıklar elde edilmiştir.

Tablo 3.2.22. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Kıdem Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Fiziki Koşullar” Alt Boyutu Puanları

Kıdem	N	Art.Ort	Std. Sapma	Std.Hata
5 yıldan az	38	7,9737	1,6189	,2626
6-10 yıl arası	106	8,6981	1,7575	,1707
11-15 yıl arası	66	8,8030	1,8829	,2318
16-20 yıl arası	44	8,7500	2,2322	,3365
Toplam	254	8,6260	1,8708	,1174

Levene: 2,235 sd:3 p>,05

Yöneticilere göre öğretmenlerin kıdem değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Fiziki Koşullar” Alt Boyutu puanlarının tanımlayıcı istatistik değerleri Tablo 3.2.22’de yer almıştır.

Bu boyutta ilk sırayı 8,80’lik ortalama ile kıdemi 11-15 yıl arasında olan öğretmenler almıştır. Bunu ikinci sırada kıdemi 16-20(8,75) ve üçüncü sırada 6-10(8,69) olan öğretmenler izlemiştir. Son sırada 7,97’lik ortalama ile kıdemi 5 yıldan az olan öğretmenler yer almıştır. Tüm farklı kıdeme sahip öğretmenlerin fiziki koşullara dayalı sınıf yönetme becerisinde mutlak ortalamanın biraz üstünde yer aldıkları görülmektedir.

Kıdem değişkenine göre Okul Yöneticilerinin öğretmenlerin fiziki koşullara dayalı sınıf yönetme becerisi konusundaki algı puanlarının varyans farklılığını belirlemek üzere yapılan levene testte istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.($p>,05$) ve varyansların homojen olduğuna karar verilmiştir.

Tablo 3.2.23. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Kıdem Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Fiziki Koşullar” Alt Boyutu Puanları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplararası	19,466	3	6,489	1,873	,135
Gruplarıçi	866,003	250	3,464		
Toplam	885,469	253			

* $p<,05$ ** $p<,01$ *** $p<,001$

Yöneticilere göre öğretmenlerin kıdem değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Fiziki Koşullar” alt boyutu puanları için yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) sonuçları Tablo 3.2.23’de sunulmuştur.

Yönetici algılarına göre öğretmenlerin kıdem değişkenine göre Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Fiziki Koşullar” alt boyutu puanları için yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) sonuçlarında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık elde edilememiştir(F: 1,873, $p>,05$). Okul Yöneticilerinin farklı kıdeme sahip öğretmenlerin fiziki koşullara dayalı sınıf yönetimi becerilerini algıları birbirine eşittir.

Tablo 3.2.24. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Kıdem Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Zamanı Verimli Kullanma” Alt Boyutu Puanları

Kıdem	N	Art.Ort	Std. Sapma	Std.Hata
5 yıldan az	38	10,9737	2,3422	,3800
6-10 yıl arası	106	11,9151	2,4885	,2417
11-15 yıl arası	66	11,7576	2,6139	,3218
16-20 yıl arası	44	11,5000	3,1290	,4717
Toplam	254	11,6614	2,6262	,1648

Levene: 2,789   sd:3   p<,05

Yöneticilere göre öğretmenlerin kıdem değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Zamanı Verimli Kullanma” Alt Boyutu puanlarının tanımlayıcı istatistik değerleri Tablo 3.2.24’de yer almıştır.

Bu boyutta ilk sırayı 11,92’lik ortalama ile kıdemi 6-10 yıl arasında olan öğretmenler almıştır. Bunu ikinci sırada kıdemi 11-15(11,76) ve üçüncü sırada 16-20(11,50) olan öğretmenler izlemiştir. Son sırada 10,97’lik ortalama ile kıdemi 5 yıldan az olan öğretmenler yer almıştır. Tüm farklı kıdeme sahip öğretmenlerin zamanı verimli kullanmaya dayalı sınıf yönetme becerisinde mutlak ortalamanın biraz üstünde yer aldıkları görülmektedir.

Kıdem değişkenine göre Okul Yöneticilerinin öğretmenlerin zamanı verimli kullanmaya dayalı sınıf yönetme becerisi konusundaki algı puanlarının varyans farklılığını belirlemek üzere yapılan levene teste istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunmuştur.(p<,05) ve varyansların heterojen olduğuna karar verilmiştir.

Tablo 3.2.25. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Kıdem Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Zamanı Verimli Kullanma” Alt Boyutu Puanları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplararası	26,551	3	8,850	1,288	,279
Gruplarıçi	1718,331	250	6,873		
Toplam	1744,882	253			

* p<,05   **p<,01   ***p<,001

Yönetici algılarına göre öğretmenlerin kıdem değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Zamanı Verimli Kullanma” alt boyutu puanları için yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) sonuçları Tablo 3.2.25’de sunulmuştur.

Yöneticilere göre öğretmenlerin kıdem değişkenine ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Zamanı Verimli Kullanma” alt boyutu puanları için yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) sonuçlarında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık elde edilememiştir(F: 1,288, $p>,05$). Okul Yöneticilerinin farklı kıdeme sahip öğretmenlerin Zamanı Verimli Kullanmaya dayalı sınıf yönetimi becerilerini algıları birbirine eşittir.

Tablo 3.2.26. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Kıdem Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sunum” Alt Boyutu Puanları

Kıdem	N	Art.Ort	Std. Sapma	Std.Hata
5 yıldan az	38	16,2368	2,9540	,4792
6-10 yıl arası	106	17,5660	3,4915	,3391
11-15 yıl arası	66	18,0303	3,1328	,3856
16-20 yıl arası	44	18,2273	4,3018	,6485
Toplam	254	17,6024	3,5212	,2209

Levene: 3,041   sd:3 $p<,05$

Yöneticilere göre öğretmenlerin kıdem değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sunum” Alt Boyutu puanlarının tanımlayıcı istatistik değerleri Tablo 3.2.26’da yer almıştır.

Bu boyutta ilk sırayı 18,23’lük ortalama ile kıdemi 16-20 yıl arasında olan öğretmenler almıştır. Bunu ikinci sırada kıdemi 11-15(18,03) ve üçüncü sırada 6-10(17,56) olan öğretmenler izlemiştir. Son sırada 16,24’lük ortalama ile kıdemi 5 yıldan az olan öğretmenler yer almıştır.. Tüm farklı kıdeme sahip öğretmenlerin zamanı verimli kullanmaya dayalı sınıf yönetme becerisinde mutlak ortalamanın biraz üstünde yer aldıkları görülmektedir.

Kıdem değişkenine göre Okul Yöneticilerinin öğretmenlerin sunuma dayalı sınıf yönetme becerisi konusundaki algı puanlarının varyans farklılığını belirlemek üzere yapılan levene testte istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunmuştur.($p<,05$) ve varyansların heterojen olduğuna karar verilmiştir.

Tablo 3.2.27. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Kıdem Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sunum” Alt Boyutu Puanları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplararası	100,266	3	33,422	2,752	,043*
Gruplarıçi	3036,573	250	12,146		
Toplam	3136,839	253			

* p<,05 **p<,01 ***p<,001 Eta:,179 Eta²: ,032

Yöneticilere göre öğretmenlerin kıdem değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sunum” alt boyutu puanları için yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) sonuçları Tablo 3.2.27’de sunulmuştur.

Yöneticilere göre öğretmenlerin kıdem değişkenine ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “sunum” alt boyutu puanları için yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) sonuçlarında istatistiksel açıdan ,05 düzeyinde anlamlı bir farklılık elde edilmiştir(F: 2,752, p<,05). Okul Yöneticilerinin farklı kıdeme sahip öğretmenlerin sunuma dayalı sınıf yönetimi becerilerini algıları birbirinden farklıdır.

ANOVA işleminde anlamlı farklılığın elde edilmesi üzerine öğretmenlerin kıdem değişkeni ile Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “sunum” alt boyutu arasındaki ilişki eta değeri ile saptanmış ve ,179’luk bir sonuç elde edilmiştir. Bu sonuç açıkça göstermektedir ki çalışma grubunu oluşturan yöneticilerinin öğretmenlerin ders içinde sunuma dayalı sınıf yönetimi becerilerini algılamaları puan varyanslarının % 3,2’ni kıdem değişkeni karşılamaktadır. Daha açık bir dil ile kıdem değişkeni; öğretmenlerin sınıf içinde sunum yapmaya dayalı sınıf yönetimi becerilerini % 3,2 oranında etkilemektedir.

ANOVA işlemi sonucunda elde edilen anlamlı sonuç; adı geçen bu alt boyutta öğretmen kıdemlerine göre kümülatif bir farklılık bulunduğu anlamına gelmektedir.. Ancak bu farklılığın hangi ikili gruplar arasından kaynaklandığı belli olmamaktadır. Bu nedenle ANOVA’da istatistiksel açıdan anlamlı farklılık elde edilen bu boyutta; farklılığın hangi ikili gruplar arasından kaynaklandığını belirlemek üzere ANOVA’yı tamamlayıcı hesaplara(post-hoc) geçilmiştir. Tablo 3.2.26’da varyans heterojenliği saptandığı için post hoc teknik olarak Tamhane testi yapılmış ve elde edilen sonuçlar Tablo 3.2.28’de sunulmuştur.

Tablo 3.2.28. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Kıdem Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sunum” Alt Boyutu Puanları

(I) Kıdem	(J) Kıdem	Ortalama lar arası fark	Std. Hata	p
5 yıldan az	6-10 yıl arası	-1,3292	,6590	,148
	11-15 yıl arası	-1,7935	,7097	,027*
	16-20 yıl arası	-1,9904	,7718	,091
6-10 yıl arası	5 yıldan az	1,3292	,6590	,148
	11-15 yıl arası	-,4643	,5465	,936
	16-20 yıl arası	-,6612	,6250	,937
11-15 yıl arası	5 yıldan az	1,7935	,7097	,027*
	6-10 yıl arası	,4643	,5465	,936
	16-20 yıl arası	-,1970	,6783	1,000
16-20 yıl arası	5 yıldan az	1,9904	,7718	,091
	6-10 yıl arası	,6612	,6250	,937
	11-15 yıl arası	,1970	,6783	1,000

* p<,05 **p<,01 ***p<,001

İkili gruplar arasında yapılan Tamhane testinde Kıdemi 11-15 yıl olan öğretmenler ile kıdemi 5 yıldan daha az olan öğretmenler arasında istatistiksel açıdan ,05 düzeyinde anlamlı farklılık elde edilmiştir. Kıdemi 11-15 yıl olan öğretmenlerin; sınıf içinde sunuma dayalı sınıf yönetimi becerileri, kıdemi 5 yıldan daha az olan öğretmenlerden daha yüksek düzeydedir. (p<,05). Diğer ikili yaş karşılaştırmalarında istatistiksel açıdan anlamlı farklılıklar elde edilememiştir.

Tablo 3.2.29. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Kıdem Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sınıf Katılımı” Alt Boyutu Puanları

Kıdem	N	Art.Ort	Std. Sapma	Std.Hata
5 yıldan az	38	8,2895	1,7228	,2795
6-10 yıl arası	106	8,6887	1,8992	,1845
11-15 yıl arası	66	8,9545	1,9409	,2389
16-20 yıl arası	44	8,6364	2,2629	,3411
Toplam	254	8,6890	1,9524	,1225

Levene: 1,399 sd:3 p>,05

Yöneticilere göre öğretmenlerin kıdem değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sınıf Katılımı” Alt Boyutu puanlarının tanımlayıcı istatistik değerleri Tablo 3.2.29’da yer almıştır.

Bu boyutta ilk sırayı 8,95’lik ortalama ile kıdemi 11-15 yıl arasında olan öğretmenler almıştır. Bunu ikinci sırada kıdemi 6-10 yıl(8,69) ve üçüncü sırada 16-20(8,64) olan öğretmenler izlemiştir. Son sırada 8,29’luk ortalama ile kıdemi 5

yıldan az olan öğretmenler yer almıştır. Tüm farklı kıdeme sahip öğretmenlerin sınıf katılımına dayalı sınıf yönetme becerisinde mutlak ortalamanın biraz üstünde yer aldıkları görülmektedir.

Kıdem değişkenine göre Okul Yöneticilerinin öğretmenlerin sınıf katılımına dayalı sınıf yönetme becerisi konusundaki algı puanlarının varyans farklılığını belirlemek üzere yapılan levene teste istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. ($p>,05$) ve varyansların homojen olduğuna karar verilmiştir.

Tablo 3.2.30. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Kıdem Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sınıf Katılımı” Alt Boyutu Puanları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplararası	10,841	3	3,614	,947	,418
Gruplarıçi	953,588	250	3,814		
Toplam	964,429	253			

* $p<,05$ ** $p<,01$ *** $p<,001$

Yöneticilere göre öğretmenlerin kıdem değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “sınıf katılımı” alt boyutu puanları için yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) sonuçları Tablo 3.2.30’da sunulmuştur.

Yönetici algılarına göre öğretmenlerin kıdem değişkenine ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sınıf Katılımı” alt boyutu puanları için yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) sonuçlarında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık elde edilememiştir($F: ,947, p>,05$). Okul Yöneticilerinin farklı kıdeme sahip öğretmenlerin sınıf katılımına dayalı sınıf yönetimi becerilerini algıları birbirine eşittir.

Tablo 3.2.31. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Kıdem Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Soru Sorma” Alt Boyutu Puanları

Kıdem	N	Art.Ort	Std. Sapma	Std.Hata
5 yıldan az	38	14,5263	2,5334	,4110
6-10 yıl arası	106	15,3679	2,8329	,2752
11-15 yıl arası	66	15,4394	2,9568	,3640
16-20 yıl arası	44	15,8182	2,9905	,4508
Toplam	254	15,3386	2,8596	,1794

Levene: 1,464 sd:3 $p>,05$

Yöneticilere göre öğretmenlerin kıdem değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Soru Sorma” Alt Boyutu puanlarının tanımlayıcı istatistik değerleri Tablo 3.2.31’de sunulmuştur.

Bu boyutta ilk sırayı 15,82’lik ortalama ile kıdemi 16-20 yıl arasında olan öğretmenler almıştır. Bunu ikinci sırada kıdemi 11-15 yıl(15,44) ve üçüncü sırada 6-10 yıl (15,36) olan öğretmenler izlemiştir. Son sırada 14,53’lük ortalama ile kıdemi 5 yıldan az olan öğretmenler yer almıştır. Tüm farklı kıdeme sahip öğretmenlerin soru sormaya dayalı sınıf yönetme becerisinde mutlak ortalamanın biraz üstünde yer aldıkları görülmektedir.

Kıdem değişkenine göre Okul Yöneticilerinin öğretmenlerin soru sormasına dayalı sınıf yönetme becerisi konusundaki algı puanlarının varyans farklılığını belirlemek üzere yapılan levene teste istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.($p>,05$) ve varyansların homojen olduğuna karar verilmiştir.

Tablo 3.2.32. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Kıdem Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Soru Sorma” Alt Boyutu Puanları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplararası	35,954	3	11,985	1,474	,222
Gruplarıçi	2032,928	250	8,132		
Toplam	2068,882	253			

* $p<,05$ ** $p<,01$ *** $p<,001$

Yöneticilere göre öğretmenlerin kıdem değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Soru Sorma” alt boyutu puanları için yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) sonuçları Tablo 3.2.32’de sunulmuştur.

Yönetici algılarına göre öğretmenlerin kıdem değişkenine ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Soru Sorma” alt boyutu puanları için yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) sonuçlarında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık elde edilememiştir(F: 1,474, $p>,05$). Okul Yöneticilerinin farklı kıdeme sahip öğretmenlerin soru sormalarına dayalı sınıf yönetimi becerilerini algıları birbirine eşittir.

Tablo 3.2.33. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Kıdem Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Psikolojik Etmenler” Alt Boyutu Puanları

Kıdem	N	Art.Ort	Std. Sapma	Std.Hata
5 yıldan az	38	11,4474	2,0228	,3281
6-10 yıl arası	106	12,2075	2,0270	,1969
11-15 yıl arası	66	12,1818	2,2932	,2823
16-20 yıl arası	44	12,0455	2,8363	,4276
Toplam	254	12,0591	2,2564	,1416

Levene: 3,378   sd:3   p<,05

Yöneticilere göre öğretmenlerin kıdem değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Psikolojik Etmenler” Alt Boyutu puanlarının tanımlayıcı istatistik değerleri Tablo 3.2.33’de sunulmuştur.

Bu boyutta ilk sırayı 12,20’lik ortalama ile kıdemi 6-10 yıl arasında olan öğretmenler almıştır. Bunu ikinci sırada kıdemi 11-15 yıl(12,18) ve üçüncü sırada 16-20 yıl (12,05) olan öğretmenler izlemiştir. Son sırada 11,45’lik ortalama ile kıdemi 5 yıldan az olan öğretmenler yer almıştır. Tüm farklı kıdeme sahip öğretmenlerin psikolojik etmenlere dayalı sınıf yönetme becerisinde mutlak ortalamanın biraz üstünde yer aldıkları görülmektedir.

Kıdem değişkenine göre Okul Yöneticilerinin öğretmenlerin psikolojik etmenlere dayalı sınıf yönetme becerisi konusundaki algı puanlarının varyans farklılığını belirlemek üzere yapılan levene teste istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunmuştur.(p<,05) ve varyansların heterojen olduğuna karar verilmiştir.

Tablo 3.2.34. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Kıdem Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Psikolojik Etmenler” Alt Boyutu Puanları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplararası	17,558	3	5,853	1,152	,329
Gruplariçi	1270,556	250	5,082		
Toplam	1288,114	253			

* p<,05   **p<,01   ***p<,001

Tablo 3.2.34’de yöneticilere göre öğretmenlerin kıdem değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Psikolojik Etmenler” alt boyutu puanları için yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) sonuçları sunulmuştur.

Yönetici algılarına göre öğretmenlerin kıdem değişkenine göre Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Psikolojik Etmenler” alt boyutu puanları için yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) sonuçlarında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık elde edilememiştir(F: 1,152, $p>,05$). Okul Yöneticilerinin farklı kıdeme sahip öğretmenlerin psikolojik etmenlere dayalı sınıf yönetimi becerilerini algıları birbirine eşittir.

Tablo 3.2.35. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Kıdem Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam Puanları

Kıdem	N	Art.Ort	Std. Sapma	Std.Hata
5 yıldan az	38	69,4474	11,6658	1,8924
6-10 yıl arası	106	74,1792	12,6090	1,2247
11-15 yıl arası	66	75,1818	13,0960	1,6120
16-20 yıl arası	44	75,2500	15,8351	2,3872
Toplam	254	73,9173	13,2786	,8332

Levene: 3,208   sd:3 $p<,05$

Tablo 3.2.35’de yöneticilere göre öğretmenlerin kıdem değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam puanlarının tanımlayıcı istatistik değerleri sunulmuştur.

Bu boyutta ilk sırayı 75,25’lik ortalama ile kıdemi 16-20 yıl arasında olan öğretmenler almıştır. Bunu ikinci sırada kıdemi 11-15 yıl(75,18) ve üçüncü sırada 6-10 yıl (74,18) olan öğretmenler izlemiştir. Son sırada 69,45’lik ortalama ile kıdemi 5 yıldan az olan öğretmenler yer almıştır. Tüm farklı kıdeme sahip öğretmenlerin sınıf yönetme becerisinde mutlak ortalamanın üstünde yer aldıkları görülmektedir.

Kıdem değişkenine göre Okul Yöneticilerinin öğretmenlerin sınıf yönetme becerisi konusundaki algı puanlarının varyans farklılığını belirlemek üzere yapılan levene teste istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunmuştur.($p<,05$) ve varyansların heterojen olduğuna karar verilmiştir.

Tablo 3.2.36. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Kıdem Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam Puanları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplararası	950,207	3	316,736	1,814	,145
Gruplarıçi	43659,057	250	174,636		
Toplam	44609,264	253			

* p<,05 **p<,01 ***p<,001

Tablo 3.2.36’da yöneticilere göre öğretmenlerin kıdem değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam puanları için yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) sonuçları gösterilmiştir.

Yönetici algılarına göre öğretmenlerin kıdem değişkenine ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam puanları için yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) sonuçlarında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık elde edilememiştir(F: 1,814, p>,05). Okul Yöneticilerinin farklı kıdeme sahip öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerini algıları birbirine eşittir.

Sonuç olarak öğretmenlerin kıdem değişkenine ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam ve Alt Boyutları için yapılan istatistiksel analizlerde sadece “sunum” boyutunda anlamlı farklılık elde edilmiştir.

Araştırmanın bu aşamasında öğretmenlerin öğretim verdikleri sınıftaki öğrenci sayısına göre Sınıf Yönetme Becerileri değişkenine göre farklılıkları saptamak üzere hipotez testi işlemlerine geçilmiştir. Tablo 3.1.4’de görüldüğü gibi sınıf mevcutları içinde iki kategorinin frekans sayıları parametrik istatistik yapacak düzeyde yüksek değildir. Frekans sayısının düşmesiyle doğru orantılı olarak sürekli değişkenlerin dağılımları çarpılacağı için, bu aşamada non-parametrik Kruskal-Wallis Testi yapılmasına karar verilmiştir.

Tablo 3.2.37. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Mevcudu Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Fiziki Koşullar” Alt Boyutu Puanları

Sınıf Mevcudu	n	Sıralamalar Ortalaması	Kay Kare	sd	p
21-30 arası	10	151,45			
31-40 arası	58	149,16			
41-50 arası	170	120,30	11,768	3	,008**
51-60 arası	14	90,14			
Toplam	252				

* p<,05   **p<,01   ***p<,001

Tablo 3.2.37’de yöneticilere göre öğretmenlerin sınıf mevcudu değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Fiziki Koşullar” Alt Boyutu puanları için yapılan Non-Parametrik Kruskal-Wallis Testi sonuçları verilmiştir.

Sınıf mevcudu 21-30 olan öğretmenlerin yöneticiler tarafından algılanan fiziki koşullara dayalı sınıf yönetimi becerileri ilk sırada bulunmaktadır(SO: 151,45). İkinci sırada sınıf mevcudu 31-40 olan öğretmenler(149,16), üçüncü sırada sınıf mevcudu 41-50 olan öğretmenler(SO: 120,30) yer almaktadır. Sınıfında 51-60 öğrenciye eğitim vermekte olan öğretmenlerin yöneticileri tarafından algılanan fiziki koşullara dayalı sınıf yönetme becerileri en son sırada yer almıştır(SO:90,14). Genel olarak sınıf mevcudu düştükçe öğretmenlerin yöneticiler tarafından algılanan fiziki koşullara dayalı sınıf yönetimi becerileri yükselmektedir.

Yapılan istatistik analiz sonucunda istatistiksel açıdan ,01 düzeyinde anlamlı bir farklılık elde edilmiştir. Öğretmenlerin sınıflarında bulunan öğrenci sayıları farklılaştıkça, buna bağlı olarak yöneticileri tarafından algılanan fiziki koşullara dayalı sınıf yönetimi becerileri farklılaşmaktadır.

Sınıf mevcuduna göre öğretmenlerin yöneticiler tarafından algılanan fiziki koşullara dayalı sınıf yönetimi becerilerinin kümülatif farklılık ortaya koymasından sonra, ikili gruplar arasındaki farklılıkları belirlemek üzere yine non-parametrik mann-whitney “U” testi işlemlerine geçilmiştir.

Tablo 3.2.38. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Mevcudu Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Fiziki Koşullar” Alt Boyutu Puanları

Sınıf Mevcudu	n	Sıralamalar Ortalaması	Sıralamalar Toplamı	U	z	p
21-30 arası	10	36,75	367,50	267,500	-,398	,691
31-40 arası	58	34,11	1978,50			
21-30 arası	10	110,20	1102,00	653,000	-1,244	,214
41-50 arası	170	89,34	15188,00			
21-30 arası	10	15,50	155,00	40,000	-1,776	,076
51-60 arası	14	10,36	145,00			
31-40 arası	58	134,14	7780,00	3791,000	-2,659	,008**
41-50 arası	170	107,80	18326,00			
31-40 arası	58	39,91	2314,50	208,500	-2,870	,004**
51-60 arası	14	22,39	313,50			
41-50 arası	170	94,16	16006,50	908,500	-1,486	,137
51-60 arası	14	72,39	1013,50			

* p<,05   **p<,01   ***p<,001

Yöneticilere göre öğretmenlerin sınıf mevcudu değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Fiziki Koşullar” Alt Boyutu puanları ikili gruplar için yapılan non-parametrik Mann-Whitney “U” Testi sonuçları Tablo 3.2.38’de yer almıştır.

Yapılan analizler sonucunda sadece iki ayrı ikili karşılaştırmada istatistiksel açıdan anlamlı farklılık elde edilmiştir. Sınıf mevcudu 31-40 öğrenci olan öğretmenlerin yöneticileri tarafından algılanan fiziki koşullara dayalı sınıf yönetimi becerileri, 41-50 arasında olanlardan anlamlı derecede daha yüksektir(p<,01). Sınıf mevcudu 31-40 öğrenci olan öğretmenlerin yöneticileri tarafından algılanan fiziki koşullara dayalı sınıf yönetimi becerileri, 51-60 arasında olanlardan anlamlı derecede daha yüksektir(p<,01).

Adı geçen bu alt boyutta, sınıf mevcudu değişkenine göre diğer ikili karşılaştırmalar arasında anlamlı farklılıklar elde edilememiştir.

Tablo 3.2.39. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Mevcudu Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Zamanı Verimli Kullanma” Alt Boyutu Puanları

Sınıf Mevcudu	n	Sıralamalar Ortalaması	Kay Kare	sd	p
21-30 arası	10	139,85			
31-40 arası	58	156,42			
41-50 arası	170	118,69	16,199	3	,001***
51-60 arası	14	87,89			
Toplam	252				

* p<,05 **p<,01 ***p<,001

Tablo 3.2.39’da yöneticilere göre öğretmenlerin sınıf mevcudu değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Zamanı Verimli Kullanma” Alt Boyutu puanları için yapılan Non-Parametrik Kruskal-Wallis Testi sonuçları verilmiştir.

Sınıf mevcudu 21-30 olan öğretmenlerin yöneticiler tarafından algılanan zamanı verimli kullanmaya dayalı sınıf yönetimi becerileri ilk sırada bulunmaktadır(SO: 139,85). İkinci sırada sınıf mevcudu 31-40 olan öğretmenler(156,62), üçüncü sırada sınıf mevcudu 41-50 olan öğretmenler(SO: 118,69) bulunmaktadır. Sınıfında 51-60 öğrenciye eğitim vermekte olan öğretmenlerin yöneticileri tarafından algılanan zamanı verimli kullanmaya dayalı sınıf yönetme becerileri en son sırada yer almıştır(SO:87,89). Genel olarak sınıf mevcudu düştükçe öğretmenlerin yöneticiler tarafından algılanan zamanı verimli kullanmaya dayalı sınıf yönetimi becerileri yükselmektedir.

Yapılan istatistik analiz sonucunda istatistiksel açıdan ,001 düzeyinde anlamlı bir farklılık elde edilmiştir. Öğretmenlerin sınıflarında bulunan öğrenci sayıları farklılaştıkça, buna bağlı olarak yöneticileri tarafından algılanan zamanı verimli kullanmaya dayalı sınıf yönetimi becerileri farklılaşmaktadır.

Sınıf mevcuduna göre öğretmenlerin yöneticiler tarafından algılanan zamanı verimli kullanmaya dayalı sınıf yönetimi becerilerinin kümülatif farklılık ortaya koymasından sonra, ikili gruplar arasındaki farklılıkları belirlemek üzere yine non-parametrik mann-whitney “U” testi işlemlerine geçilmiştir.

Tablo 3.2.40. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Mevcudu Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Zamanı Verimli Kullanma” Alt Boyutu Puanları

Sınıf Mevcudu	n	Sıralamalar Ortalaması	Sıralamalar Toplamı	U	z	p
21-30 arası	10	30,85	308,50	253,500	-,639	,523
31-40 arası	58	35,13	2037,50			
21-30 arası	10	104,80	1048,00	707,000	-,899	,369
41-50 arası	170	89,66	15242,00			
21-30 arası	10	15,20	152,00	43,000	-1,601	,109
51-60 arası	14	10,57	148,00			
31-40 arası	58	140,00	8120,00	3451,000	-3,432	,001***
41-50 arası	170	105,80	17986,00			
31-40 arası	58	40,29	2337,00	186,000	-3,160	,002**
51-60 arası	14	20,79	291,00			
41-50 arası	170	94,23	16018,50	896,500	-1,543	,123
51-60 arası	14	71,54	1001,50			

* p<,05 **p<,01 ***p<,001

Yöneticilere göre öğretmenlerin sınıf mevcudu değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Zamanı Verimli Kullanma” Alt Boyutu puanları ikili gruplar için yapılan non-parametrik Mann-Whitney “U” Testi sonuçları Tablo 3.2.40’da yer almıştır.

Yapılan analizler sonucunda sadece iki ayrı ikili karşılaştırmada istatistiksel açıdan anlamlı farklılık elde edilmiştir. Sınıf mevcudu 31-40 öğrenci olan öğretmenlerin yöneticileri tarafından algılanan zamanı verimli kullanmaya dayalı sınıf yönetimi becerileri, 41-50 arasında olanlardan anlamlı derecede daha yüksektir(p<,001). Sınıf mevcudu 31-40 öğrenci olan öğretmenlerin yöneticileri tarafından algılanan zamanı verimli kullanmaya dayalı sınıf yönetimi becerileri, 51-60 arasında olanlardan anlamlı derecede daha yüksektir(p<,01).

Adı geçen bu alt boyutta, sınıf mevcudu değişkenine göre diğer ikili karşılaştırmalar arasında anlamlı farklılıklar elde edilememiştir.

Tablo 3.2.41. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Mevcudu Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sunum” Alt Boyutu Puanları

Sınıf Mevcudu	n	Sıralamalar Ortalaması	Kay Kare	sd	p
21-30 arası	10	151,95			
31-40 arası	58	149,28			
41-50 arası	170	118,41	9,591	3	,022*
51-60 arası	14	112,11			
Toplam	252				

* p<,05 **p<,01 ***p<,001

Tablo 3.2.41’de yöneticilere göre öğretmenlerin sınıf mevcudu değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sunum” Alt Boyutu puanları için yapılan Non-Parametrik Kruskal-Wallis Testi sonuçları verilmiştir.

Sınıf mevcudu 21-30 olan öğretmenlerin yöneticiler tarafından algılanan sunuma dayalı sınıf yönetimi becerileri ilk sırada bulunmaktadır(SO: 151,95). İkinci sırada sınıf mevcudu 31-40 olan öğretmenler(149,28), üçüncü sırada sınıf mevcudu 41-50 olan öğretmenler(SO: 118,41) yer almıştır. Sınıfında 51-60 öğrenciye eğitim vermekte olan öğretmenlerin yöneticileri tarafından algılanan sunuma dayalı sınıf yönetme becerileri en son sırada yer almıştır(SO:112,11). Genel olarak sınıf mevcudu düşükçe öğretmenlerin yöneticiler tarafından algılanan sunuma dayalı sınıf yönetimi becerileri yükselmektedir.

Yapılan istatistik analiz sonucunda istatistiksel açıdan ,05 düzeyinde anlamlı bir farklılık elde edilmiştir. Öğretmenlerin sınıflarında bulunan öğrenci sayıları farklılaştıkça, buna bağlı olarak yöneticileri tarafından algılanan sunuma dayalı sınıf yönetimi becerileri farklılaşmaktadır.

Sınıf mevcuduna göre öğretmenlerin yöneticiler tarafından algılanan sunuma dayalı sınıf yönetimi becerilerinin kümülatif farklılık ortaya koymasından sonra, ikili gruplar arasındaki farklılıkları belirlemek üzere yine non-parametrik mann-whitney “U” testi işlemlerine geçilmiştir.

Tablo 3.2.42. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Mevcudu Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sunum” Alt Boyutu Puanları

Sınıf Mevcudu	n	Sıralamalar Ortalaması	Sıralamalar Toplamı	U	z	p
21-30 arası	10	33,85	338,50	283,500	-,114	,910
31-40 arası	58	34,61	2007,50			
21-30 arası	10	113,80	1138,00	617,000	-1,460	,144
41-50 arası	170	89,13	15152,00			
21-30 arası	10	15,30	153,00	42,000	-1,650	,108
51-60 arası	14	10,50	147,00			
31-40 arası	58	134,72	7814,00	3757,000	-2,713	,007**
41-50 arası	170	107,60	18292,00			
31-40 arası	58	38,95	2259,00	264,000	-2,035	,042*
51-60 arası	14	26,36	369,00			
41-50 arası	170	92,69	15756,50	1158,500	-,165	,869
51-60 arası	14	90,25	1263,50			

* p<,05 **p<,01 ***p<,001

Yöneticilere göre öğretmenlerin sınıf mevcudu değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sunum” Alt Boyutu puanları ikili gruplar için yapılan non-parametrik Mann-Whitney “U” Testi sonuçları Tablo 3.2.42’de yer almıştır.

Yapılan analizler sonucunda sadece iki ayrı ikili karşılaştırmada istatistiksel açıdan anlamlı farklılık elde edilmiştir. Sınıf mevcudu 31-40 öğrenci olan öğretmenlerin yöneticileri tarafından algılanan sunuma dayalı sınıf yönetimi becerileri, 41-50 arasında olanlardan anlamlı derecede daha yüksektir(p<,01). Sınıf mevcudu 31-40 öğrenci olan öğretmenlerin yöneticileri tarafından algılanan sunuma dayalı sınıf yönetimi becerileri, 51-60 arasında olanlardan anlamlı derecede daha yüksektir(p<,05).

Adı geçen bu alt boyutta, sınıf mevcudu değişkenine göre diğer ikili karşılaştırmalar arasında anlamlı farklılıklar elde edilememiştir.

Tablo 3.2.43. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Mevcudu Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sınıf Katılımı” Alt Boyutu Puanları

Sınıf Mevcudu	n	Sıralamalar Ortalaması	Kay Kare	sd	p
21-30 arası	10	139,30			
31-40 arası	58	160,81			
41-50 arası	170	115,87	18,474	3	,000***
51-60 arası	14	104,25			
Toplam	252				

* p<,05 **p<,01 ***p<,001

Tablo 3.2.43’de yöneticilere göre öğretmenlerin sınıf mevcudu değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sınıf Katılımı” Alt Boyutu puanları için yapılan Non-Parametrik Kruskal-Wallis Testi sonuçları verilmiştir.

Sınıf mevcudu 31-40 olan öğretmenlerin yöneticiler tarafından algılanan sınıf katılımına dayalı sınıf yönetimi becerileri ilk sırada bulunmaktadır(SO: 160,81). İkinci sırada sınıf mevcudu 21-30 olan öğretmenler(139,30), üçüncü sırada sınıf mevcudu 41-50 olan öğretmenler(SO: 115,87) yer almıştır.. Sınıfında 51-60 öğrenciye eğitim vermekte olan öğretmenlerin yöneticileri tarafından algılanan sınıf katılımına dayalı sınıf yönetme becerileri en son sırada yer almıştır(SO:104,25). Genel olarak sınıf mevcudu düştükçe öğretmenlerin yöneticiler tarafından algılanan sınıf katılımına dayalı sınıf yönetimi becerileri yükselmektedir.

Yapılan istatistik analiz sonucunda istatistiksel açıdan ,001 düzeyinde anlamlı bir farklılık elde edilmiştir. Öğretmenlerin sınıflarında bulunan öğrenci sayıları farklılaştıkça, buna bağlı olarak yöneticilere göre sınıf katılımına dayalı sınıf yönetimi becerileri farklılaşmaktadır. Ancak diğer alt boyutların aksine bu boyutta sınıf mevcudu 31-40 arasında olan öğretmenlerin sınıf katılımına yönelik sınıf yönetimi becerilerinin birinci sırayı almış olması araştırmanın önemli bir bulgusudur.

Sınıf mevcuduna göre öğretmenlerin yöneticilere göre sınıf katılımına dayalı sınıf yönetimi becerilerinin kümülatif farklılık ortaya koymasından sonra, ikili gruplar arasındaki farklılıkları belirlemek üzere yine non-parametrik mann-whitney “U” testi işlemlerine geçilmiştir.

Tablo 3.2.44. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Mevcudu Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sınıf Katılımı” Alt Boyutu Puanları

Sınıf Mevcudu	n	Sıralamalar Ortalaması	Sıralamalar Toplamı	U	z	p
21-30 arası	10	28,15	281,50	226,500	-1,127	,260
31-40 arası	58	35,59	2064,50			
21-30 arası	10	107,40	1074,00	681,000	-1,068	,286
41-50 arası	170	89,51	15216,00			
21-30 arası	10	14,75	147,50	47,500	-1,343	,192
51-60 arası	14	10,89	152,50			
31-40 arası	58	144,35	8372,50	3198,500	-4,034	,000***
41-50 arası	170	104,31	17733,50			
31-40 arası	58	39,86	2312,00	211,000	-2,823	,005**
51-60 arası	14	22,57	316,00			
41-50 arası	170	93,05	15819,00	1096,000	-,496	,620
51-60 arası	14	85,79	1201,00			

* p<,05 **p<,01 ***p<,001

Yöneticilere göre öğretmenlerin sınıf mevcudu değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “sınıf Katılımı” Alt Boyutu puanları ikili gruplar için yapılan non-parametrik Mann-Whitney “U” Testi sonuçları Tablo 3.2.44’de yer almıştır.

Yapılan analizler sonucunda sadece iki ayrı ikili karşılaştırmada istatistiksel açıdan anlamlı farklılık elde edilmiştir. Sınıf mevcudu 31-40 öğrenci olan öğretmenlerin yöneticileri tarafından algılanan sınıf katılımına dayalı sınıf yönetimi becerileri, 41-50 arasında olanlardan anlamlı derecede daha yüksektir(p<,001). Sınıf mevcudu 31-40 öğrenci olan öğretmenlerin yöneticileri tarafından algılanan sınıf katılımına dayalı sınıf yönetimi becerileri, 51-60 arasında olanlardan anlamlı derecede daha yüksektir(p<,01).

Adı geçen bu alt boyutta, sınıf mevcudu değişkenine göre diğer ikili karşılaştırmalar arasında anlamlı farklılıklar elde edilememiştir.

Tablo 3.2.45. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Mevcudu Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Soru Sorma” Alt Boyutu Puanları

Sınıf Mevcudu	n	Sıralamalar Ortalaması	Kay Kare	sd	p
21-30 arası	10	143,50			
31-40 arası	58	140,11			
41-50 arası	170	121,13	3,557	3	,313
51-60 arası	14	123,14			
Toplam	252				

* p<,05 **p<,01 ***p<,001

Tablo 3.2.45’de yöneticilere göre öğretmenlerin sınıf mevcudu değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Soru Sorma” Alt Boyutu puanları için yapılan Non-Parametrik Kruskal-Wallis Testi sonuçları verilmiştir.

Sınıf mevcudu 21-30 olan öğretmenlerin yöneticiler tarafından algılanan soru sormaya dayalı sınıf yönetimi becerileri ilk sırada bulunmaktadır(SO: 143,50). İkinci sırada sınıf mevcudu 31-40 olan öğretmenler(140,11), üçüncü sırada sınıf mevcudu 41-50 olan öğretmenler(SO: 121,13) yer almıştır. Sınıfında 51-60 öğrenciye eğitim vermekte olan öğretmenlerin yöneticileri tarafından algılanan soru sormaya dayalı sınıf yönetme becerileri en son sırada yer almıştır(SO:123,14). Genel olarak sınıf mevcudu düştükçe öğretmenlerin yöneticiler tarafından algılanan soru sormaya dayalı sınıf yönetimi becerileri yükselmektedir.

Yapılan istatistik analiz sonucunda istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık elde edilememiştir. Öğretmenlerin sınıflarında bulunan öğrenci sayıları farklılaştıkça, buna bağlı olarak yöneticileri tarafından algılanan soru sormaya dayalı sınıf yönetimi becerileri farklılaşmamaktadır.

Tablo 3.2.46. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Mevcudu Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Psikolojik Etmenler” Alt Boyutu Puanları

Sınıf Mevcudu	n	Sıralamalar Ortalaması	Kay Kare	sd	p
21-30 arası	10	139,05			
31-40 arası	58	146,55			
41-50 arası	170	120,51	6,936	3	,074
51-60 arası	14	107,21			
Toplam	252				

* p<,05 **p<,01 ***p<,001

Tablo 3.2.46’da yöneticilere göre öğretmenlerin sınıf mevcudu değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Psikolojik Etmenler” Alt Boyutu puanları için yapılan Non-Parametrik Kruskal-Wallis Testi sonuçları verilmiştir.

Sınıf mevcudu 31-40 olan öğretmenlerin yöneticiler tarafından algılanan psikolojik etmenlere dayalı sınıf yönetimi becerileri ilk sırada bulunmaktadır(SO: 146,55). İkinci sırada sınıf mevcudu 21-30 olan öğretmenler(139,05), üçüncü sırada sınıf mevcudu 41-50 olan öğretmenler(SO: 120,51) yer almıştır. Sınıfında 51-60 öğrenciye eğitim vermekte olan öğretmenlerin yöneticileri tarafından algılanan psikolojik etmenlere dayalı sınıf yönetme becerileri en son sırada yer almıştır(SO:107,21). Genel olarak sınıf mevcudu düştükçe öğretmenlerin yöneticiler tarafından algılanan psikolojik etmenlere dayalı sınıf yönetimi becerileri yükselmektedir.

Yapılan istatistik analiz sonucunda istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık elde edilememiştir. Öğretmenlerin sınıflarında bulunan öğrenci sayıları farklılaştıkça, buna bağlı olarak yöneticileri tarafından algılanan psikolojik etmenlere dayalı sınıf yönetimi becerileri farklılaşmamaktadır.

Tablo 3.2.47. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Mevcudu Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam Puanları

Sınıf Mevcudu	n	Sıralamalar Ortalaması	Kay Kare	sd	p
21-30 arası	10	150,20			
31-40 arası	58	152,62			
41-50 arası	170	118,04	12,129	3	,007**
51-60 arası	14	104,07			
Toplam	252				

* p<,05 **p<,01 ***p<,001

Tablo 3.2.47’de yöneticilere göre öğretmenlerin sınıf mevcudu değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam puanları için yapılan Non-Parametrik Kruskal-Wallis Testi sonuçları verilmiştir.

Sınıf mevcudu 31-40 olan öğretmenlerin yöneticiler tarafından algılanan sınıf yönetimi becerileri ilk sırada bulunmaktadır(SO: 152,62). İkinci sırada sınıf mevcudu 21-30 olan öğretmenler(150,20), üçüncü sırada sınıf mevcudu 41-50 olan öğretmenler(SO: 118,04) bulunmaktadır. Sınıfında 51-60 öğrenciye eğitim vermekte olan öğretmenlerin yöneticileri tarafından algılanan sınıf yönetme becerileri en son

sırada yer almıştır(SO:104,07). Genel olarak sınıf mevcudu düştükçe öğretmenlerin yöneticiler tarafından algılanan sınıf yönetimi becerileri yükselmektedir.

Yapılan istatistik analiz sonucunda istatistiksel açıdan ,01 düzeyinde anlamlı bir farklılık elde edilmiştir. Öğretmenlerin sınıflarında bulunan öğrenci sayıları farklılaştıkça, buna bağlı olarak yöneticileri tarafından algılanan sınıf yönetimi becerileri farklılaşmaktadır.

Sınıf mevcuduna göre öğretmenlerin yöneticiler tarafından algılanan sınıf yönetimi becerilerinin kümülatif farklılık ortaya koymasından sonra, ikili gruplar arasındaki farklılıkları belirlemek üzere yine non-parametrik mann-whitney “U” testi işlemlerine geçilmiştir.

Tablo 3.2.48. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Mevcudu Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam Puanları

Sınıf Mevcudu	n	Sıralamalar Ortalaması	Sıralamalar Toplamı	U	z	p
21-30 arası	10	32,90	329,00	274,000	-,277	,781
31-40 arası	58	34,78	2017,00			
21-30 arası	10	112,90	1129,00	626,000	-1,399	,162
41-50 arası	170	89,18	15161,00			
21-30 arası	10	15,40	154,00	41,000	-1,703	,096
51-60 arası	14	10,43	146,00			
31-40 arası	58	137,27	7961,50	3609,500	-3,045	,002**
41-50 arası	170	106,73	18144,50			
31-40 arası	58	39,58	2295,50	227,500	-2,542	,011*
51-60 arası	14	23,75	332,50			
41-50 arası	170	93,13	15831,50	1083,500	-,556	,578
51-60 arası	14	84,89	1188,50			

* p<,05 **p<,01 ***p<,001

Yöneticilere göre öğretmenlerin sınıf mevcudu değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam puanları ikili gruplar için yapılan non-parametrik Mann-Whitney “U” Testi sonuçları Tablo 3.2.48’de yer almıştır.

Yapılan analizler sonucunda sadece iki ayrı ikili karşılaştırmada istatistiksel açıdan anlamlı farklılık elde edilmiştir. Sınıf mevcudu 31-40 öğrenci olan öğretmenlerin yöneticileri tarafından algılanan sınıf yönetimi becerileri, 41-50 arasında olanlardan anlamlı derecede daha yüksektir(p<,01). Sınıf mevcudu 31-40

öğrenci olan öğretmenlerin yöneticileri tarafından algılanan sınıf yönetimi becerileri, 51-60 arasında olanlardan anlamlı derecede daha yüksektir($p<,05$).

Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam puanlarında sınıf mevcudu değişkenine göre diğer ikili karşılaştırmalar arasında anlamlı farklılıklar elde edilememiştir.

Sonuç olarak sınıflarda bulunan öğrenci sayısı değişkenine göre öğretmenlerin yöneticileri tarafından algılanan fiziki koşullar, zamanı verimli kullanma, sunuma ve genele dayalı sınıf yönetim becerileri farklılık gösterirken; soru sorma ve psikolojik etmenler alt boyutlarına dayalı sınıf yönetimi becerileri istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılığa neden olmamıştır.

Tablo 3.2.49. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Öğretim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Fiziki Koşullar” Alt Boyutu Puanları

Sınıf Öğretim Düzeyi	N	Art.Ort	Std. Sapma	Std.Hata
1. sınıf	53	8,5472	1,9765	,2715
2. sınıf	50	8,7400	1,8932	,2677
3. sınıf	51	8,8824	1,9864	,2782
4. sınıf	53	8,3019	1,7930	,2463
5. sınıf	44	8,7045	1,7465	,2633
Toplam	251	8,6295	1,8810	,1187

Levene: ,558 sd:4 $p>,05$

Yöneticilere göre öğretmenlerin okuttukları sınıf öğretim düzeyi değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Fiziki Koşullar” Alt Boyutu puanlarının tanımlayıcı istatistik değerleri Tablo 3.2.49’da yer almıştır.

Bu boyutta ilk sırayı 8,88’lik ortalama ile 3.sınıfı okutmakta olan öğretmenler almıştır. Bunu ikinci sırada 2.sınıfı okutmakta (8,74) , üçüncü sırada beşinci sınıfı okutmakta (8,70) ve dördüncü sırada 1.sınıfı okutmakta(8,55) olan olan öğretmenler izlemiştir. Son sırada 8,30’luk ortalama ile 4. sınıfı okutmakta olan öğretmenler yer almıştır. Tüm farklı öğretim kademesinde öğretim vermekte olan öğretmenlerin fiziki koşullara dayalı sınıf yönetme becerisinde mutlak ortalamanın biraz üstünde yer aldıkları görülmektedir.

Sınıf öğretim düzeyi değişkenine göre Okul Yöneticilerinin öğretmenlerin fiziki koşullara dayalı sınıf yönetme becerisi konusundaki algı puanlarının varyans farklılığını belirlemek üzere yapılan levene teste istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.($p>,05$) ve varyansların homojen olduğuna karar verilmiştir.

Tablo 3.2.50. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Öğretim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Fiziki Koşullar” Alt Boyutu Puanları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplararası	10,167	4	2,542	,715	,582
Gruplariçi	874,375	246	3,554		
Toplam	884,542	250			

* $p<,05$ ** $p<,01$ *** $p<,001$

Yöneticilere göre öğretmenlerin sınıf öğretim düzeyi değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Fiziki Koşullar” alt boyutu puanları için yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) sonuçları Tablo 3.2.50’de sunulmuştur.

Yönetici algılarına göre öğretmenlerin sınıf öğretim düzeyi değişkenine ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Fiziki Koşullar” alt boyutu puanları için yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) sonuçlarında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık elde edilememiştir($F: ,715, p>,05$). Okul Yöneticilerinin farklı sınıflarda öğretim vermekte olan öğretmenlerin fiziki koşullara dayalı sınıf yönetimi becerilerini algıları birbirine eşittir.

Tablo 3.2.51. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Öğretim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Zamanı Verimli Kullanma” Alt Boyutu Puanları

Sınıf Öğretim Düzeyi	N	Art.Ort	Std. Sapma	Std.Hata
1. sınıf	53	11,7547	2,6668	,3663
2. sınıf	50	11,8000	2,7848	,3938
3. sınıf	51	11,9020	2,7514	,3853
4. sınıf	53	11,0000	2,3616	,3244
5. sınıf	44	12,0909	2,4948	,3761
Toplam	251	11,6932	2,6240	,1656

Levene: ,432 sd:4 $p>,05$

Yöneticilere göre öğretmenlerin okuttukları sınıf öğretim düzeyi değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Zamanı Verimli Kullanma” Alt Boyutu puanlarının tanımlayıcı istatistik değerleri Tablo 3.2.51’de yer almıştır.

Bu boyutta ilk sırayı 12,09’luk ortalama ile 5.sınıfı okutmakta olan öğretmenler almıştır. Bunu ikinci sırada 3.sınıfı okutmakta (11,90) , üçüncü sırada ikinci sınıfı okutmakta (11,80) ve dördüncü sırada 1.sınıfı okutmakta(11,75) olan öğretmenler izlemiştir. Son sırada 11’lik ortalama ile 4. sınıfı okutmakta olan öğretmenler yer almıştır. Tüm farklı öğretim kademesinde öğretim vermekte olan öğretmenlerin zamanı verimli kullanmaya dayalı sınıf yönetme becerisinde mutlak ortalamanın biraz üstünde yer aldıkları görülmektedir.

Sınıf öğretim düzeyi değişkenine göre Okul Yöneticilerinin öğretmenlerin zamanı verimli kullanmaya dayalı sınıf yönetme becerisi konusundaki algı puanlarının varyans farklılığını belirlemek üzere yapılan levene teste istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.($p>,05$) ve varyansların homojen olduğuna karar verilmiştir.

Tablo 3.2.52. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Öğretim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Zamanı Verimli Kullanma” Alt Boyutu Puanları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplararası	35,421	4	8,855	1,292	,274
Gruplariçi	1685,957	246	6,853		
Toplam	1721,378	250			

* $p<,05$ ** $p<,01$ *** $p<,001$

Yöneticilere göre öğretmenlerin sınıf öğretim düzeyi değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Zamanı Verimli Kullanma” alt boyutu puanları için yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) sonuçları Tablo 3.2.52’de sunulmuştur.

Yönetici algılarına göre öğretmenlerin sınıf öğretim düzeyi değişkenine göre Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Zamanı Verimli Kullanma” alt boyutu puanları için yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) sonuçlarında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık elde edilememiştir($F: 1,292, p>,05$). Okul Yöneticilerinin farklı

sınıflarda öğretim vermekte olan öğretmenlerin zamanı verimli kullanmaya dayalı sınıf yönetimi becerilerini algıları birbirine eşittir.

Tablo 3.2.53. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Öğretim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sunum” Alt Boyutu Puanları

Sınıf Öğretim Düzeyi	N	Art.Ort	Std. Sapma	Std.Hata
1. sınıf	53	17,5660	3,7133	,5101
2. sınıf	50	17,8800	3,4025	,4812
3. sınıf	51	17,5294	3,8593	,5404
4. sınıf	53	17,1132	3,4287	,4710
5. sınıf	44	18,0000	3,3061	,4984
Toplam	251	17,6016	3,5407	,2235

Levene: ,188   sd:4   p>,05

Yöneticilere göre öğretmenlerin okuttukları sınıf öğretim düzeyi değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sunum” Alt Boyutu puanlarının tanımlayıcı istatistik değerleri Tablo 3.2.53’de yer almıştır.

Bu boyutta ilk sırayı 18’lik ortalama ile 5.sınıfı okutmakta olan öğretmenler almıştır. Bunu ikinci sırada 2.sınıfı okutmakta (17,88) , üçüncü sırada birinci sınıfı okutmakta (17,57) ve dördüncü sırada 3.sınıfı okutmakta(17,53) olan öğretmenler izlemiştir. Son sırada 17,11’lik ortalama ile 4. sınıfı okutmakta olan öğretmenler yer almıştır. Tüm farklı öğretim kademesinde öğretim vermekte olan öğretmenlerin sunuma dayalı sınıf yönetme becerisinde mutlak ortalamanın biraz üstünde yer aldıkları görülmektedir.

Sınıf öğretim düzeyi değişkenine göre Okul Yöneticilerinin öğretmenlerin zamanı verimli kullanmaya dayalı sınıf yönetme becerisi konusundaki algı puanlarının varyans farklılığını belirlemek üzere yapılan levne testte istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.(p>,05) ve varyansların homojen olduğuna karar verilmiştir.

Tablo 3.2.54. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Öğretim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sunum” Alt Boyutu Puanları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplararası	23,834	4	5,958	,471	,757
Gruplariçi	3110,326	246	12,644		
Toplam	3134,159	250			

* p<,05 **p<,01 ***p<,001

Yöneticilere göre öğretmenlerin sınıf öğretim düzeyi değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sunum” alt boyutu puanları için yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) sonuçları Tablo 3.2.54’de sunulmuştur.

Yönetici algılarına göre öğretmenlerin sınıf öğretim düzeyi değişkenine ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sunum” alt boyutu puanları için yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) sonuçlarında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık elde edilememiştir(F: ,471, p>,05). Okul Yöneticilerinin farklı sınıflarda öğretim vermekte olan öğretmenlerin sunuma dayalı sınıf yönetimi becerilerini algıları birbirine eşittir.

Tablo 3.2.55. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Öğretim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sınıf Katılımı” Alt Boyutu Puanları

Sınıf Öğretim Düzeyi	N	Art.Ort	Std. Sapma	Std.Hata
1. sınıf	53	8,6415	1,9621	,2695
2. sınıf	50	8,9400	1,9940	,2820
3. sınıf	51	8,7843	2,0911	,2928
4. sınıf	53	8,3396	1,9109	,2625
5. sınıf	44	8,7955	1,8625	,2808
Toplam	251	8,6932	1,9630	,1239

Levene: ,270 sd:4 p>,05

Tablo 3.2.55’de yöneticilere göre öğretmenlerin öğretim yaptıkları sınıf öğretim düzeyi değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sınıf Katılımı” Alt Boyutu puanlarının tanımlayıcı istatistik değerleri yer almıştır.

Bu boyutta ilk sırayı 8,94'lük ortalama ile 2.sınıfı okutmakta olan öğretmenler almıştır. Bunu ikinci sırada 5.sınıfı okutmakta (8,80) , üçüncü sırada üçüncü sınıfı okutmakta (8,78) ve dördüncü sırada 1.sınıfı okutmakta(8,64) olan olan öğretmenler izlemiştir. Son sırada 8,34'lük ortalama ile 4. sınıfı okutmakta olan öğretmenler yer almıştır. Tüm farklı öğretim kademesinde öğretim vermekte olan öğretmenlerin sınıf katılımı dayalı sınıf yönetme becerisinde mutlak ortalamanın biraz üstünde yer aldıkları görülmektedir.

Sınıf öğretim düzeyi değişkenine göre Okul Yöneticilerinin öğretmenlerin sınıf katılımına dayalı sınıf yönetme becerisi konusundaki algı puanlarının varyans farklılığını belirlemek üzere yapılan levene teste istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.($p>,05$) ve varyansların homojen olduğuna karar verilmiştir.

Tablo 3.2.56. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Öğretim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sınıf Katılımı” Alt Boyutu Puanları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplararası	10,696	4	2,674	,691	,599
Gruplarıçi	952,682	246	3,873		
Toplam	963,378	250			

* $p<,05$ ** $p<,01$ *** $p<,001$

Tablo 3.2.56’da yöneticilere göre öğretmenlerin sınıf öğretim düzeyi değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sınıf Katılımı” alt boyutu puanları için yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) sonuçları gösterilmiştir.

Yöneticilere göre öğretmenlerin sınıf öğretim düzeyi değişkenine ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sınıf Katılımı” alt boyutu puanları için yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) sonuçlarında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık elde edilememiştir($F: ,691; p>,05$). Okul Yöneticilerinin farklı sınıflarda öğretim vermekte olan öğretmenlerin sınıf katılımına dayalı sınıf yönetimi becerilerini algıları birbirine eşittir.

Tablo 3.2.57. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Öğretim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Soru Sorma” Alt Boyutu Puanları

Sınıf Öğretim Düzeyi	N	Art.Ort	Std. Sapma	Std.Hata
1. sınıf	53	15,0943	3,1210	,4287
2. sınıf	50	15,7200	2,9280	,4141
3. sınıf	51	15,7059	2,7734	,3884
4. sınıf	53	14,9057	2,7475	,3774
5. sınıf	44	15,3409	2,7782	,4188
Toplam	251	15,3466	2,8725	,1813

Levene: ,308   sd:4   p>,05

Tablo 3.2.57’de yöneticilere göre öğretmenlerin öğretim yaptıkları sınıf öğretim düzeyi değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Soru Sorma” Alt Boyutu puanlarının tanımlayıcı istatistik değerleri yer almıştır.

Bu boyutta ilk sırayı 15,72’lik ortalama ile 2.sınıfı okutmakta olan öğretmenler almıştır. Bunu ikinci sırada 3.sınıfı okutmakta (15,71) , üçüncü sırada beşinci sınıfı okutmakta (15,34) ve dördüncü sırada 1.sınıfı okutmakta(15,09) olan öğretmenler izlemiştir. Son sırada 14,91’lik ortalama ile 4. sınıfı okutmakta olan öğretmenler yer almıştır. Tüm farklı öğretim kademesinde öğretim vermekte olan öğretmenlerin soru sormaya dayalı sınıf yönetme becerisinde mutlak ortalamanın biraz üstünde yer aldıkları görülmektedir.

Sınıf öğretim düzeyi değişkenine göre Okul Yöneticilerinin öğretmenlerin soru sormaya dayalı sınıf yönetme becerisi konusundaki algı puanlarının varyans farklılığını belirlemek üzere yapılan levene teste istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.(p>,05) ve varyansların homojen olduğuna karar verilmiştir.

Tablo 3.2.58. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Öğretim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Soru Sorma” Alt Boyutu Puanları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplararası	27,233	4	6,808	,823	,512
Gruplariçi	2035,611	246	8,275		
Toplam	2062,845	250			

* p<,05   **p<,01   ***p<,001

Tablo 3.2.58’de araştırma grubunu oluşturan öğretmenlerin sınıf öğretim düzeyi değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Soru Sorma” alt boyutu puanları için yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) sonuçları gösterilmiştir.

Yöneticilere göre öğretmenlerin sınıf öğretim düzeyi değişkenine ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Soru Sorma” alt boyutu puanları için yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) sonuçlarında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık elde edilememiştir(F: ,823; p>,05). Okul Yöneticilerinin farklı sınıflarda öğretim vermekte olan öğretmenlerin soru sormaya dayalı sınıf yönetimi becerilerini algıları birbirine eşittir.

Tablo 3.2.59. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Öğretim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Psikolojik Etmenler” Alt Boyutu Puanları

Sınıf Öğretim Düzeyi	N	Art.Ort	Std. Sapma	Std.Hata
1. sınıf	53	11,9623	2,4959	,3428
2. sınıf	50	12,1400	2,2224	,3143
3. sınıf	51	12,1569	2,4031	,3365
4. sınıf	53	12,0000	2,1122	,2901
5. sınıf	44	12,0909	2,1330	,3216
Toplam	251	12,0677	2,2661	,1430

Levene: ,405 sd:4 p>,05

Tablo 3.2.59’da yöneticilere göre öğretmenlerin öğretim yaptıkları sınıf öğretim düzeyi değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Psikolojik Etmenler” Alt Boyutu puanlarının tanımlayıcı istatistik değerleri yer almıştır.

Bu boyutta ilk sırayı 12,16’lık ortalama ile 3.sınıfı okutmakta olan öğretmenler almıştır. Bunu ikinci sırada 2.sınıfı okutmakta (12,14) , üçüncü sırada beşinci sınıfı okutmakta (12,09) ve dördüncü sırada 4.sınıfı okutmakta(12,00) olan öğretmenler izlemiştir. Son sırada 14,96’lık ortalama ile 1. sınıfı okutmakta olan öğretmenler yer almıştır. Tüm farklı öğretim kademesinde öğretim vermekte olan öğretmenlerin psikolojik etmenlere dayalı sınıf yönetme becerisinde mutlak ortalamanın biraz üstünde yer aldıkları görülmektedir.

Sınıf öğretim düzeyi değişkenine göre Okul Yöneticilerinin öğretmenlerin soru sormaya dayalı sınıf yönetme becerisi konusundaki algı puanlarının varyans

farklılığını belirlemek üzere yapılan levene teste istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.($p>,05$) ve varyansların homojen olduğuna karar verilmiştir.

Tablo 3.2.60. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Öğretim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Psikolojik Etmenler” Alt Boyutu Puanları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplararası	1,523	4	,381	,073	,990
Gruplarıçi	1282,326	246	5,213		
Toplam	1283,849	250			

* $p<,05$ ** $p<,01$ *** $p<,001$

Tablo 3.2.60’da araştırma grubunu oluşturan öğretmenlerin sınıf öğretim düzeyi değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Psikolojik Etmenler” alt boyutu puanları için yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) sonuçları gösterilmiştir.

Yöneticilere göre öğretmenlerin sınıf öğretim düzeyi değişkenine ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Psikolojik Etmenler” alt boyutu puanları için yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) sonuçlarında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık elde edilememiştir($F: ,073$; $p>,05$). Okul Yöneticilerinin farklı sınıflarda öğretim vermekte olan öğretmenlerin psikolojik etmenlere dayalı sınıf yönetimi becerilerini algıları birbirine eşittir.

Tablo 3.2.61. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Öğretim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam Puanları

Sınıf Öğretim Düzeyi	N	Art.Ort	Std. Sapma	Std.Hata
1. sınıf	53	73,2075	14,7497	2,0260
2. sınıf	50	75,0000	13,6696	1,9332
3. sınıf	51	75,1176	12,6849	1,7762
4. sınıf	53	71,7736	12,8567	1,7660
5. sınıf	44	75,0455	12,7224	1,9180
Toplam	251	73,9721	13,3457	,8424

Levene: ,626 sd:4 $p>,05$

Tablo 3.2.61’de yöneticilere göre öğretmenlerin öğretim yaptıkları sınıf öğretim düzeyi değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam puanlarının tanımlayıcı istatistik değerleri yer almıştır.

Bu boyutta ilk sırayı 75,12'lik ortalama ile 3.sınıfı okutmakta olan öğretmenler almıştır. Bunu ikinci sırada 5.sınıfı okutmakta (75,05) , üçüncü sırada ikinci sınıfı okutmakta (75,00) ve dördüncü sırada 1.sınıfı okutmakta(73,21) olan öğretmenler izlemiştir. Son sırada 71,77'lik ortalama ile 4. sınıfı okutmakta olan öğretmenler yer almıştır. Tüm farklı öğretim kademesinde öğretim vermekte olan öğretmenlerin sınıf yönetme becerisinde mutlak ortalamanın biraz üstünde yer aldıkları görülmektedir.

Sınıf öğretim düzeyi değişkenine ilişkin Okul Yöneticilerinin öğretmenlerin sınıf yönetme becerisi konusundaki algı puanlarının varyans farklılığını belirlemek üzere yapılan levene teste istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.($p>,05$) ve varyansların homojen olduğuna karar verilmiştir.

Tablo 3.2.62. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Sınıf Öğretim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam Puanları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplararası	457,602	4	114,400	,639	,635
Gruplarıçi	44069,203	246	179,143		
Toplam	44526,805	250			

* $p<,05$ ** $p<,01$ *** $p<,001$

Tablo 3.2.62'de yöneticilere göre öğretmenlerin sınıf öğretim düzeyi değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam puanları için yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) sonuçları gösterilmiştir.

Yönetici algılarına göre öğretmenlerin sınıf öğretim düzeyi değişkenine ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam puanları için yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi(ANOVA) sonuçlarında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık elde edilememiştir(F: ,639; $p>,05$). Okul Yöneticilerinin farklı sınıflarda öğretim vermekte olan öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerini algılamaları birbirine eşittir.

Yönetici algılarına göre öğretmenlerin sınıf öğretim düzeyi değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam ve Alt Boyut Puanları için yapılan istatistiksel analizlerin hiçbirinde anlamlı farklılıklar bulunamamıştır.

Tablo 3.2.63. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Eğitim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Fiziki Koşullar” Alt Boyutu Puanları

Eğitim Düzeyi	n	Sıralamalar Ortalaması	Kay Kare	sd	p
Eğitim Fakültesi	164	125,31			
Fen Edebiyat Fakültesi	21	134,95			
Mesleki ve Teknik Eğitim	8	124,44	2,720	5	,743
Lisans Üstü	11	111,91			
Yüksek Öğretmen Okulu	11	156,91			
Diğer Fakülteler	38	126,14			
Toplam	253				

* p<,05 **p<,01 ***p<,001

Tablo 3.2.63’de araştırma grubunu oluşturan öğretmenlerin eğitim düzeyi değişkenine göre Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Fiziki Koşullar” Alt Boyutu puanları için yapılan Non-Parametrik Kruskal-Wallis Testi sonuçları verilmiştir.

Yüksek Öğretmen Okulundan mezun olan öğretmenlerin yöneticiler tarafından algılanan fiziki koşullara dayalı sınıf yönetimi becerileri ilk sırada bulunmaktadır(SO: 156,91). İkinci sırada Fen edebiyat Fakültesi mezunu olan öğretmenler(134,95), üçüncü sırada Eğitim Fakültesinden mezun olan öğretmenler(SO: 125,31), dördüncü sırada Diğer Fakültelerden mezun olan öğretmenler(126,14) ve beşinci sırada Mesleki ve Teknik Eğitim Fakültesinden mezun olan öğretmenler yer almıştır. Yüksek lisans derecesine sahip olan öğretmenlerin yöneticileri tarafından algılanan fiziki koşullara dayalı sınıf yönetme becerileri en son sırada yer almıştır(SO:111,91).

Yapılan istatistik analiz sonucunda istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık elde edilememiştir. Öğretmenlerin mezun oldukları eğitim kurumu farklılaştıkça, buna bağlı olarak yöneticileri tarafından algılanan fiziki koşullara dayalı sınıf yönetimi becerileri farklılaşmamaktadır.

Tablo 3.2.64. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Eğitim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Zamanı Verimli Kullanma” Alt Boyutu Puanları

Eğitim Düzeyi	n	Sıralamalar Ortalaması	Kay Kare	sd	p
Eğitim Fakültesi	164	126,12			
Fen Edebiyat Fakültesi	21	134,21			
Mesleki ve Teknik Eğitim	8	114,00	2,854	5	,722
Lisans Üstü	11	146,73			
Yüksek Öğretmen Okulu	11	148,23			
Diğer Fakülteler	38	117,71			
Toplam	253				

* p<,05   **p<,01   ***p<,001

Tablo 3.2.64’de yöneticilere göre öğretmenlerin eğitim düzeyi değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Zamanı Verimli Kullanma” Alt Boyutu puanları için yapılan Non-Parametrik Kruskal-Wallis Testi sonuçları verilmiştir.

Yüksek Öğretmen Okulundan mezun olan öğretmenlerin yöneticiler tarafından algılanan zamanı verimli kullanmaya dayalı sınıf yönetimi becerileri ilk sırada bulunmaktadır(SO: 148,23). İkinci sırada Yüksek lisans derecesine sahip olan öğretmenler(146,73), üçüncü sırada Fen edebiyat Fakültesi mezunu olan öğretmenler(134,21), dördüncü sırada Eğitim Fakültesinden mezun olan öğretmenler(SO: 126,12) ve beşinci sırada Diğer Fakültelerden mezun olan öğretmenler(117,71) bulunmaktadır. Mesleki ve Teknik Eğitim Fakültesinden mezun olan öğretmenler 114’lük sıralamalar ortalaması ile son sırada yer almıştır.

Yapılan istatistik analiz sonucunda istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık elde edilememiştir. Öğretmenlerin mezun oldukları eğitim kurumu farklılaştıkça, buna bağlı olarak yöneticileri tarafından algılanan zamanı verimli kullanmaya dayalı sınıf yönetimi becerileri farklılaşmamaktadır.

Tablo 3.2.65. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Eğitim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sunum” Alt Boyutu Puanları

Eğitim Düzeyi	n	Sıralamalar Ortalaması	Kay Kare	sd	p
Eğitim Fakültesi	164	123,20			
Fen Edebiyat Fakültesi	21	140,38			
Mesleki ve Teknik Eğitim	8	134,63	3,335	5	,648
Lisans Üstü	11	134,91			
Yüksek Öğretmen Okulu	11	157,09			
Diğer Fakülteler	38	123,39			
Toplam	253				

* p<,05 **p<,01 ***p<,001

Tablo 3.2.65’de yöneticilere göre öğretmenlerin eğitim düzeyi değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sunum” Alt Boyutu puanları için yapılan Non-Parametrik Kruskal-Wallis Testi sonuçları verilmiştir.

Yüksek Öğretmen Okulundan mezun olan öğretmenlerin yöneticiler tarafından algılanan sunuma dayalı sınıf yönetimi becerileri ilk sırada bulunmaktadır(SO: 157,09). İkinci sırada Fen edebiyat Fakültesi mezunu olan öğretmenler(140,38), üçüncü sırada Yüksek lisans derecesine sahip olan öğretmenler(134,91), dördüncü sırada Mesleki ve Teknik Eğitim Fakültesinden mezun olan öğretmenler (134,63) ve beşinci sırada Diğer Fakültelerden mezun olan öğretmenler(123,39) bulunmaktadır. Eğitim Fakültesinden mezun olan öğretmenler, 123,20’lik sıralamalar ortalaması ile son sırada yer almıştır.

Yapılan istatistik analiz sonucunda istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık elde edilememiştir. Öğretmenlerin mezun oldukları eğitim kurumu ,yöneticileri tarafından algılanan sunuma dayalı sınıf yönetimi becerilerinde farklılığa neden olmamaktadır.

Tablo 3.2.66. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Eğitim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sınıf Katılımı” Alt Boyutu Puanları

Eğitim Düzeyi	n	Sıralamalar Ortalaması	Kay Kare	sd	p
Eğitim Fakültesi	164	125,08			
Fen Edebiyat Fakültesi	21	127,64			
Mesleki ve Teknik Eğitim	8	158,94	4,771	5	,445
Lisans Üstü	11	135,91			
Yüksek Öğretmen Okulu	11	158,77			
Diğer Fakülteler	38	116,43			
Toplam	253				

* p<,05 **p<,01 ***p<,001

Tablo 3.2.66’da yöneticilere göre öğretmenlerin eğitim düzeyi değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Sınıf Katılımı” Alt Boyutu puanları için yapılan Non-Parametrik Kruskal-Wallis Testi sonuçları verilmiştir.

Mesleki ve Teknik Eğitim fakültesinden mezun olan öğretmenlerin yöneticiler tarafından algılanan sınıf katılımına dayalı sınıf yönetimi becerileri ilk sırada bulunmaktadır(SO: 158,94). İkinci sırada Yüksek Öğretmen Okulu mezunu olan öğretmenler (158,77), üçüncü sırada Yüksek lisans derecesine sahip olan öğretmenler(135,91), dördüncü sırada Fen ve Edebiyat Fakültesinden mezun olan öğretmenler (127,64) ve beşinci sırada Eğitim Fakültesinden mezun olan öğretmenler(125,08) bulunmaktadır. Diğer Fakültelerden mezun olan öğretmenler, 116,43’lük sıralamalar ortalaması ile son sırada yer almıştır.

Yapılan istatistik analiz sonucunda istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık elde edilememiştir. Öğretmenlerin mezun oldukları eğitim kurumu ,yöneticileri tarafından algılanan sınıf katılımına dayalı sınıf yönetimi becerilerinde farklılığa neden olmamaktadır.

Tablo 3.2.67. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Eğitim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Soru Sorma” Alt Boyutu Puanları

Eğitim Düzeyi	n	Sıralamalar Ortalaması	Kay Kare	sd	p
Eğitim Fakültesi	164	125,65			
Fen Edebiyat Fakültesi	21	127,38			
Mesleki ve Teknik Eğitim	8	156,56	3,977	5	,553
Lisans Üstü	11	124,14			
Yüksek Öğretmen Okulu	11	158,23			
Diğer Fakülteler	38	118,18			
Toplam	253				

* p<,05 **p<,01 ***p<,001

Tablo 3.2.67’de yöneticilere göre öğretmenlerin eğitim düzeyi değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Soru Sorma” Alt Boyutu puanları için yapılan Non-Parametrik Kruskal-Wallis Testi sonuçları verilmiştir.

Yüksek Öğretmen Okulundan mezun olan öğretmenlerin yöneticiler tarafından algılanan soru sormaya dayalı sınıf yönetimi becerileri ilk sırada bulunmaktadır(SO: 158,23). İkinci sırada Mesleki ve Teknik Eğitim Fakültesi mezunu olan öğretmenler (156,56), üçüncü sırada Fen ve Edebiyat Fakültesinden mezun olan öğretmenler(127,38), dördüncü sırada Eğitim Fakültesinden mezun olan öğretmenler(125,65) ve beşinci sırada lisans üstü derecesine sahip olan öğretmenler(124,14) yer almıştır. Diğer Fakültelerden mezun olan öğretmenler, 118,18’lik sıralamalar ortalaması ile son sırada yer almıştır.

Yapılan istatistik analiz sonucunda istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık elde edilememiştir. Öğretmenlerin mezun oldukları eğitim kurumu ,yöneticileri tarafından algılanan soru sormaya dayalı sınıf yönetimi becerilerinde farklılığa neden olmamaktadır.

Tablo 3.2.68. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Eğitim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Psikolojik Etmenler” Alt Boyutu Puanları

Eğitim Düzeyi	n	Sıralamalar Ortalaması	Kay Kare	sd	p
Eğitim Fakültesi	164	124,54			
Fen Edebiyat Fakültesi	21	124,90			
Mesleki ve Teknik Eğitim	8	140,69	1,930	5	,859
Lisans Üstü	11	138,95			
Yüksek Öğretmen Okulu	11	150,23			
Diğer Fakülteler	38	125,71			
Toplam	253				

* p<,05   **p<,01   ***p<,001

Tablo 3.2.68’de yöneticilere göre öğretmenlerin eğitim düzeyi değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği “Psikolojik Etmenler” Alt Boyutu puanları için yapılan Non-Parametrik Kruskal-Wallis Testi sonuçları verilmiştir.

Yüksek Öğretmen Okulundan mezun olan öğretmenlerin yöneticiler tarafından algılanan psikolojik etmenlere dayalı sınıf yönetimi becerileri ilk sırada bulunmaktadır(SO: 150,23). İkinci sırada Mesleki ve Teknik Eğitim Fakültesi mezunu olan öğretmenler (140,69), üçüncü sırada lisans üstü derecesine sahip olan öğretmenler(138,95), dördüncü sırada Diğer Fakültelerden mezun olan öğretmenler(125,71) ve beşinci sırada Fen ve Edebiyat fakültesi mezunu olan öğretmenler(124,90) yer almıştır. Eğitim Fakültesinden mezun olan öğretmenler, 124,54’lük sıralamalar ortalaması ile son sırada yer almıştır.

Yapılan istatistik analiz sonucunda istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık elde edilememiştir. Öğretmenlerin mezun oldukları eğitim kurumu ,yöneticileri tarafından algılanan psikolojik etmenlere dayalı sınıf yönetimi becerilerinde farklılığa neden olmamaktadır.

Tablo 3.2.69. Yöneticilere Göre Öğretmenlerin Eğitim Düzeyi Değişkenine Ait Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam Puanları

Eğitim Düzeyi	n	Sıralamalar Ortalaması	Kay Kare	sd	p
Eğitim Fakültesi	164	125,45			
Fen Edebiyat Fakültesi	21	131,55			
Mesleki ve Teknik Eğitim	8	143,75	3,501	5	,623
Lisans Üstü	11	135,77			
Yüksek Öğretmen Okulu	11	157,73			
Diğer Fakülteler	38	116,20			
Toplam	253				

* p<,05 **p<,01 ***p<,001

Tablo 3.2.69'da yöneticilere göre öğretmenlerin eğitim düzeyi değişkenine ilişkin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam puanları için yapılan Non-Parametrik Kruskal-Wallis Testi sonuçları verilmiştir.

Yüksek Öğretmen Okulundan mezun olan öğretmenlerin yöneticiler tarafından algılanan sınıf yönetimi becerileri ilk sırada bulunmaktadır (SO: 157,73). İkinci sırada Mesleki ve Teknik Eğitim Fakültesi mezunu olan öğretmenler (143,75), üçüncü sırada lisans üstü derecesine sahip olan öğretmenler (135,77), dördüncü sırada Fen ve Edebiyat fakültesi mezun olan öğretmenler (131,55) ve beşinci sırada Eğitim Fakültesinden mezunu olan öğretmenler (125,45) yer almıştır. Diğer Fakültelerden mezun olan öğretmenler, 116,20'lik sıralamalar ortalaması ile son sırada yer almıştır.

Yapılan istatistik analiz sonucunda istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık elde edilememiştir. Öğretmenlerin mezun oldukları eğitim kurumu ,yöneticileri tarafından algılanan sınıf yönetimi becerilerinde farklılığa neden olmamaktadır.

Sonuç olarak öğretmenler hangi eğitim fakültesinden mezun olursa olsun, yöneticileri tarafından algılanan Sınıf Yönetimi Ölçeği Toplam ve Alt Boyut ortalamaları birbirine eşittir.

BÖLÜM IV

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırma bulgularının sonuçlarına dayanarak uygulayıcılara ve araştırmacılara önerilerde bulunulmuştur.

4.1. Sonuç

Yönetici algılarına göre sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerini belirlemeye yönelik olarak İstanbul ili Pendik ilçe merkezinde 15 ilköğretim okulunda 254 sınıf öğretmenine uygulanan anket sonucunda elde edilen verilerin analizlerinde aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

- Yöneticilere göre öğretmenlerin % 52'si(132) bayan ; % 48'i(122) ise erkek öğretmenlerdir.
- Yöneticilere göre öğretmenlerin 51,2'si (130) 31–40 yaş grubundadır ve ilk sırayı almışlardır. Bunu % 25,6(65 kişi) ile 41 yaş ve üstü öğretmenler izlemiştir. Yaş değişkeni açısından son sırayı % 23,2 (59 kişi)ile 21–30 yaş arasındaki öğretmenler almıştır.
- Yöneticilere göre öğretmenlerin kıdem yıllarına ilişkin dağılım incelendiğinde, araştırmaya katılan 254 öğretmenin 106'sının (%41,7) kıdemi 6–11 yıl arasındadır ve kıdem açısından en yüksek yüzdeye sahip olmuşlardır. Bunu % 26 ile(66 kişi) kıdemi 11–15 yıl arasında ve %17,3(44 kişi) kıdemi 16 yıl ve üstü olan öğretmenler izlemiştir. Son sırada %15 ile kıdemi 5 yıldan az olan öğretmenler bulunmaktadır.
- Sınıfındaki öğrenci sayısı 41–50 arasında olan öğretmenler araştırma kapsamında ilk sırayı almışlardır(%67,5). Bunu % 23 ile sınıf mevcudu 31-40 ve % 5,6 ile sınıf mevcudu 51-60 arasında olanlar izlemiştir. Son sırada % 4 ile sınıfındaki öğrenci sayısı 21–30 arasında olan öğretmenler almıştır.
- Yöneticilere göre öğretmenlerin sınıflarının öğrenim düzeyi değişkenine ilişkin dağılım incelendiğinde, araştırmaya katılan 251 öğretmenin 53'ü (%21,1) birinci ve dördüncü sınıfları okutmaktadır. Üçüncü sınıflarda öğretim yapan öğretmenlerin yüzdesi 20,3, ikinci sınıflarda öğretim yapan

öğretmenlerin yüzdesi 19,9 olmuştur. Beşinci sınıftaki öğrencilere ders veren öğretmenler % 17,5 ile son sırada yer almıştır.

- Yöneticilere göre öğretmenlerin % 64,8'i eğitim fakültesi mezunudur ve bu sonuç ile eğitim fakültesi mezunları ilk sırayı almıştır. Eğitim ve Fen-Edebiyat Fakültesi dışındaki diğer fakültelerden mezun olan öğretmenler ikinci sıradadır ve % 15 ile araştırma kapsamında temsil edilmişlerdir. Edebiyat fakültesi mezunları % 8,3, lisansüstü mezunları ile yüksek öğretmen okulu mezunları % 4,3'dür. Son sırada % 3,2 ile mesleki ve teknik eğitim fakültesinden mezun olan öğretmenler yer almıştır.
- Cinsiyet değişkenine göre Sınıf Yönetimi Becerileri Toplam ve Alt Boyutları puanları için yapılan ilişkisiz grup "t" testinde hiç bir alt boyutta ve toplam puanlarda istatistiksel açıdan anlamlı farklılıklar elde edilememiştir. Yönetici algısına göre kadın ve erkek öğretmenlerin sınıf yönetme becerileri birbirine eşit düzeydedir. Kadın veya erkek olmak; öğretmenlerin sınıflarını etkin bir şekilde yönetmelerinde etkili bir faktör değildir.
- Sınıf öğretmenlerinin yaş değişkenine göre Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam ve Fiziki koşullar, zamanı verimli kullanma, sunum, soru sorma alt boyutları puan ortalamaları arasında istatistiksel açıdan en az ,05 düzeyinde anlamlı farklılıklar elde edilmiştir. Ancak sınıf katılımı ve psikolojik etmenler boyutlarında yaş değişkenine göre anlamlı farklılıklar elde edilememiştir.
- 31-40 yaş grubu öğretmenlerin; fiziki koşullara dayalı sınıf yönetimi becerileri, 21-30 yaş grubu öğretmenlerden daha yüksek düzeydedir.($p < ,05$). Diğer ikili yaş karşılaştırmalarında istatistiksel açıdan anlamlı farklılıklar elde edilememiştir.
- 31-40 yaş grubu öğretmenlerin; ders içinde zamanı verimli kullanmaya dayalı sınıf yönetimi becerileri, 21-30 yaş grubu öğretmenlerden daha yüksek düzeydedir.($p < ,05$). Diğer ikili yaş karşılaştırmalarında istatistiksel açıdan anlamlı farklılıklar elde edilememiştir.
- Yaş değişkenine göre ikili gruplar arasında yapılan Tamhane testinde 31-40 yaş grubu öğretmenler ile 21-30 yaş diliminde bulunan öğretmenler arasında istatistiksel açıdan, 05 düzeyinde anlamlı farklılık elde edilmiştir. 31-40 yaş grubu öğretmenlerin; ders içinde etkili sunum yapabilmeye dayalı sınıf yönetimi becerileri, 21-30 yaş grubu öğretmenlerden daha yüksek

düzyededir.($p<,05$). Diğer ikili yaş karşılaştırmalarında istatistiksel açıdan anlamlı farklılıklar elde edilememiştir.

- Yaş değişkenine göre ikili gruplar arasında yapılan LSD testinde 31–40 yaş grubu öğretmenler ile 21–30 yaş diliminde bulunan öğretmenler arasında istatistiksel açıdan, 01 düzeyinde anlamlı farklılık elde edilmiştir. 31–40 yaş grubu öğretmenlerin; ders içinde öğrencilere soru sormalarına dayalı sınıf yönetimi becerileri, 21–30 yaş grubu öğretmenlerden daha yüksek dzyededir.($p<,01$). Diğer ikili yaş karşılaştırmalarında istatistiksel açıdan anlamlı farklılıklar elde edilememiştir.
- Sonuç olarak öğretmenlerin kıdem değişkenine göre Sınıf Yönetimi Becerileri leği Toplam ve Alt Boyutları için yapılan istatistiksel analizlerde sadece “sunum” boyutunda anlamlı farklılık elde edilmiştir. Kıdemi 11–15 yıl olan öğretmenler ile kıdemi 5 yıldan daha az olan öğretmenler arasında istatistiksel açıdan, 05 düzeyinde anlamlı farklılık elde edilmiştir. Kıdemi 11–15 yıl olan öğretmenlerin; sınıf içinde sunuma dayalı sınıf yönetimi becerileri, kıdemi 5 yıldan daha az olan öğretmenlerden daha yüksek dzyededir.($p<,05$).
- Öğretmenlerin sınıflarında bulunan ğrenci sayıları farklılaştıka, buna bağlı olarak yöneticileri tarafından algılanan zamanı verimli kullanmaya dayalı sınıf yönetimi becerileri farklılaşmaktadır. Sınıf mevcudu 31-40 ğrenci olan öğretmenlerin yöneticileri tarafından algılanan zamanı verimli kullanmaya dayalı sınıf yönetimi becerileri, 41-50 arasında olanlardan anlamlı derecede daha yüksektir($p<,001$). Sınıf mevcudu 31-40 ğrenci olan öğretmenlerin yöneticileri tarafından algılanan zamanı verimli kullanmaya dayalı sınıf yönetimi becerileri, 51-60 arasında olanlardan anlamlı derecede daha yüksektir($p<,01$).
- Öğretmenlerin sınıflarında bulunan ğrenci sayıları farklılaştıka, buna bağlı olarak yöneticileri tarafından algılanan sunuma dayalı sınıf yönetimi becerileri farklılaşmaktadır. Sınıf mevcudu 31-40 ğrenci olan öğretmenlerin yöneticileri tarafından algılanan sunuma dayalı sınıf yönetimi becerileri, 41-50 arasında olanlardan anlamlı derecede daha yüksektir($p<,01$). Sınıf mevcudu 31-40 ğrenci olan öğretmenlerin yöneticileri tarafından algılanan

sunuma dayalı sınıf yönetimi becerileri, 51-60 arasında olanlardan anlamlı derecede daha yüksektir($p<,05$).

- Öğretmenlerin sınıflarında bulunan öğrenci sayıları farklılaştıkça, buna bağlı olarak yöneticileri tarafından algılanan sınıf katılımına dayalı sınıf yönetimi becerileri farklılaşmaktadır. Ancak diğer alt boyutların aksine bu boyutta sınıf mevcudu 31-40 arasında olan öğretmenlerin sınıf katılımına yönelik sınıf yönetimi becerilerinin birinci sırayı almış olması araştırmanın önemli bir bulgusudur. Sınıf mevcudu 31-40 öğrenci olan öğretmenlerin yöneticileri tarafından algılanan sınıf katılımına dayalı sınıf yönetimi becerileri, 41-50 arasında olanlardan anlamlı derecede daha yüksektir($p<,001$). Sınıf mevcudu 31-40 öğrenci olan öğretmenlerin yöneticileri tarafından algılanan sınıf katılımına dayalı sınıf yönetimi becerileri, 51-60 arasında olanlardan anlamlı derecede daha yüksektir($p<,01$).
- Öğretmenlerin sınıflarında bulunan öğrenci sayıları farklılaştıkça, buna bağlı olarak yöneticileri tarafından algılanan sınıf yönetimi becerileri farklılaşmaktadır. Sınıf mevcudu 31-40 öğrenci olan öğretmenlerin yöneticileri tarafından algılanan sınıf yönetimi becerileri, 41-50 arasında olanlardan anlamlı derecede daha yüksektir($p<,01$). Sınıf mevcudu 31-40 öğrenci olan öğretmenlerin yöneticileri tarafından algılanan sınıf yönetimi becerileri, 51-60 arasında olanlardan anlamlı derecede daha yüksektir($p<,05$).
- Sınıflarda bulunan öğrenci sayısı değişkenine göre öğretmenlerin yöneticileri tarafından algılanan soru sorma ve psikolojik etmenler alt boyutlarına dayalı sınıf yönetimi becerileri istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılığa neden olmamıştır.
- Yöneticilere göre öğretmenlerin sınıf öğretim düzeyi değişkenine göre Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği Toplam ve Alt Boyut Puanları için yapılan istatistiksel analizlerin hiçbirinde anlamlı farklılıklar bulunamamıştır.
- Yöneticilere göre öğretmenler hangi eğitim fakültesinden mezun olursa olsun, yöneticileri tarafından algılanan Sınıf Yönetimi Ölçeği Toplam ve Alt Boyut ortalamaları birbirine eşit düzeydedir.

Araştırmada kullanılan Sınıf Becerileri Ölçeğinde toplam 25 item bulunmaktadır. Test toplamından alınabilecek maksimum puan 125, mutlak ortalama ise 62,5'dur. Test toplamından alınan minimum puan 25 iken, maksimum puan 100

olmuştur. 100 ile 125 puanları arasında hiçbir öğretmen puan alamamıştır. Bu sonuç açık olarak ortaya koymaktadır ki; yöneticilerin hiçbiri; hiçbir öğretmenin sınıf yönetimi becerisini mükemmel şekilde algılamamışlardır. Araştırma grubunun aritmetik ortalaması 73,41 olmuştur. Elde edilen bu sonuç mutlak ortalamadan biraz daha yüksek olduğu için, yöneticilerin öğretmenlerin sınıf yönetimi becerisini ortalama düzeyin biraz üstünde algıladıkları anlaşılmaktadır

4.2. Uygulayıcılara Öneriler

Bu araştırmada yukarıda belirtilen sonuçlar ışığında aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir:

- Öğretmenlerin, Sınıf Yönetimi Becerilerine ilişkin, bütün alt boyutlar bağlamındaki davranışları kazanmaları ve göstermelerinin sağlanması yoluna gidilmelidir. Öğretmenler bu konuda hizmet içi eğitime tabi tutulmalıdır.
- Sınıftaki öğrenci sayıları arttırılmamalı, bazı sınıflar dar olduğundan fırsat bulunursa öğrenci sayıları azaltılmaya çalışılmalıdır. Sınıf mevcudu konusunda belli bir standart olmamakla birlikte etkili bir sınıf yönetimi için sınıf mevcutları, 25-30 arası bir düzeyde sınırlandırılmalıdır.
- Öğretmen derse hazırlıklı girmeli ve sınıfta zamanın tümü eğitsel amaçlara yönelik etkinlikler için kullanılmalıdır.
- Okullarımızda etkin öğrenme yöntemlerinin uygulanmasıyla öğrenci katılımı kendiliğinden en üst düzeye çıkacağı söylenebilir. Öğretmenler, etkin öğrenme teknikleri konusunda hizmet içi eğitimden geçirilmelidir.
- Bir sınıfın fiziksel düzeni, öğretmenin öğretim etkinliklerini rahat bir şekilde yürütmesinde ve öğrencinin derse aktif katılımında oldukça önemlidir. Fiziksel mekan öğrencinin ihtiyaçları na cevap verecek şekilde düzenlenmelidir.
- Sınıf içinde en yoğun iletişim öğretmen ve öğrenci arasında yaşanmaktadır. Öğretmenin sınıfta pozitif bir hava yaratması ve öğrenciler ile iyi bir iletişim kurması öğrencilerin derse etkin katılımına katkıda bulunur. Bu duruma göre öğretmenler öğrencileriyle iletişimlerinde empatik bir iletişim örüntüsü geliştirmelidirler.

- Öğretmenler genellikle kendilerinin merkezde olduğu, dersin akışını ve öğrencileri yönlendirdiği, değerlendirmeyi kendilerinin yaptığı öğretim stratejilerini kullanmaktadırlar. Öğretmenler öğrencinin derse aktif katılımını sağlayan öğretim yöntem ve tekniklerini kullanmalıdırlar.

4.3. Araştırmacılara Öneriler

Bu çalışma İstanbul ili Pendik ilçe merkezindeki ilköğretim okullarında yönetici olarak görev yapan 15 ilköğretim okulu müdürü ve 254 sınıf öğretmeniyle yapılmış olup sınıf öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerilerini Belirlemeye yönelik yapılan bu çalışma, ilköğretim okulu müdürlerinin gözlemleriyle sınırlandırılmış bir çalışmadır. Sınıf öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerileri hakkında daha kapsamlı fikir vermesi bakımından öğretmenlerin kendi Sınıf Yönetimi Becerilerine yönelik algıları, öğretmenleri denetleyen ilköğretim müfettişlerinin sınıf öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerilerine ilişkin gözlemlerine yönelik yüksek lisans, doktora çalışmalarıyla genişletilebilir. Yapılan bu çalışmada ortaya çıkan sonuçlar itibarıyla sınıf içi etkinliklerde zaman kaybına neden olan durumlar, öğrencilerin derse katılımını etkileyen faktörler, sınıfın fiziksel düzeninin öğretme-öğrenme sürecine etkileri üzerinde çalışmalar yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Ada, Ş. (2007). “Sınıf İçi Olası Sorunlara Karşı Alınabilecek Önlemler”,**Sınıf Yönetimi**. Editör:Zeki Kaya .Ankara: Pegem Yayınları.
- Ağaoğlu, E. (2007). “Sınıf Yönetimi ile İlgili Genel Olgular”, **Sınıf Yönetimi**. Editör:Zeki Kaya.Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Akın, U. (2006). “Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Becerileri ile İş Doyumları Arasındaki İlişki”.(Yüksek Lisans Tezi). Gaziosmanpaşa Üniversitesi.
- Arslan, H. (2007). “Sınıf Kuralları”, **Sınıf Yönetimi**. Editör: Mehmet Şişman ; Selahattin Turan. Ankara: Öğreti Yayınları.
- Ataunal, A. (2003). “ **Niçin ve Nasıl Bir Öğretmen**”,Ankara: Milli Eğitim Vakfı Yayınları No: 4.
- Akar, İ. (2007). “Öğrenci Davranışlarını Etkileyen Etmenler” , **Sınıf Yönetimi**. Editör: Zeki Kaya . Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Akçadağ, T. (2005). “Sorun Davranışların Yönetimi”, **Etkili Sınıf Yönetimi**. Editör: Hüseyin Kıran. Ankara: Anı Yayınları.
- Aydın, A. (2007). **Sınıf Yönetimi**. Ankara: Tek Ağaç Eylül Yayıncılık.
- Aydın, M. (2005). **Eğitim Yönetimi**. Ankara: Hatiboğlu Yayınları.
- Aydın, M. (2007). **Çağdaş Eğitim Denetimi**. Ankara: Hatiboğlu Yayınları.
- Burç, E. D. (2006). “İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Yeterlilikleri”. (Yüksek Lisans Tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi.
- Başar, E. (2001). **Genel Öğretim Yöntemleri**. Samsun: Kardeşler Matbaacılık.
- Başar, H. (2002). **Sınıf Yönetimi**. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Başar, H. (2004). **Sınıf Yönetimi**. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Başaran, İ. E. (2006).**Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi**. Ankara: Ekinoks Yayınları.
- Baloğlu, N. (2002). “Türkiye İlköğretim Birinci Kademedeki Görevli Öğretmenlerin Davranış Yönetimi Yeterlilikleri”, **Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi** , Sayı:1, 2002.
- Binbaşoğlu, C. (2003). **Eğitim ve Öğretim Üzerine Yazılar**. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Can, N. (2004). “İlköğretim Öğretmenlerinin Denetimi ve Sorunları”, **Milli Eğitim Dergisi**, Sayı:161.
<http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/index-arsiv2.htm>, (16/05/2009).

- Can, N. (2005). "Sınıfta Bir Lider Olarak Öğretmen", **Sınıf Yönetimi**. Editör: Mehmet Şişman; Selahattin Turan. Ankara : Öğreti Yayınları.
- Celep, C. (2002). **Sınıf Yönetimi ve Disiplini**. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Celep, C. (2003). **Sınıf Yönetimi ve Disiplini**. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Çelik, V. (2005). **Sınıf Yönetimi**. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Çalık, T. (2004). "Sınıf Yönetimi ve Özellikleri", **Sınıf Yönetimi**. Editör: Leyla Küçükahmet. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım .
- Çalık, T. (2005). "Yeni Öğretim Yılına Hazırlık", **Sınıf Yönetiminde Yeni Yaklaşımlar**. Editör: Leyla Küçükahmet. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Çakmak, M. (2005). "Sınıf Ortamı ve Grup Etkileşimi", **Sınıf Yönetiminde Yeni Yaklaşımlar**. Editör: Leyla Küçükahmet. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Demirel, Ö. (1999). **Öğretme Sanatı: Plandan Değerlendirmeye**. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Demirel, Ö. (2000). **Planlamadan Uygulamaya Öğretme Sanatı**, Ankara, Pegem A Yayıncılık.
- Dönmez, B . (2007). "Sosyal Bir Sistem Olarak Sınıf", **Sınıf Yönetimi**. Editör: Mehmet Şişman; Selahattin Turan. Ankara: Öğreti Yayınları.
- Ekici, G. (2007). "Öğretim Yönetimi", **Sınıf Yönetimi**. Editör: Emin Karip. Ankara: Pegem Yayınları.
- Erdoğan, A. (1997). **Genel Öğretim Yöntemleri Ders Notları**. Manisa: Celal Bayar Üniversitesi Matbaa Birimi.
- Erden, M. (2005). **Sınıf Yönetimi**. İstanbul: Epsilon Yayıncılık.
- Erden, M. (1998). **Öğretmenlik Mesleğine Giriş**. İstanbul: Alkım Yayınları.
- Erol, Z. (2006). "Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Uygulamalarına İlişkin Görüşleri" .(Yüksek Lisans Tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi.
- Erdoğan, İ. (2007). **Sınıf Yönetimi**. İstanbul: Sistem Yayıncılık.
- Fidan, N. ve Erden, M. (1993). **Eğitime Giriş**. Ankara: Meteksan Matbaacılık ve Teknik Sanayi Ticaret Anonim Şirketi Baskı Tesisleri.
- Gençer, A. (2002). "Öğretmenlerin İş Doyumu ile Mesleki Tükenmişlik Düzeyleri Arasındaki İlişki" .(Yüksek Lisans Tezi). Osmangazi Üniversitesi.
- Gözübüyük, Ş. (2006). **Yönetim Hukuku**. Ankara: Turhan Yayınevi.
- Gündüz, H.B. (2004). "Eğitim Okul ve Sınıf Yönetimi", **Sınıf Yönetimi**. Editör:

- Şule Çetin; M. Çağatay Özdemir. Ankara: Asil Yayın.
- Hoşgörür, V. (2007). “İletişim”, **Sınıf Yönetimi**. Editör: Zeki Kaya .Ankara: Pegem Yayınları.
- Ilgar, L. (2005). **Sınıf Yönetimi**. İstanbul: Beta Yayın Dağıtım.
- İmer, G. (2001). “Olumlu Öğrenmeye Uygun Ortam Yaratma”, **Sınıf Yönetiminde Yeni Yaklaşımlar**. Editör: Leyla Küçükahmet . Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Işık, H. (2007). “Öğretim Ortamlarının Fiziksel Düzeni”, **Sınıf Yönetimi**. Editör: Mehmet Şişman; Selahattin Turan. Ankara: Öğreti Yayınları.
- Karasar, N. (2003). **Bilimsel Araştırma Yöntemi**. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Korkmaz, İ. (2007). “İstenmeyen Davranışların Önlenmesi”, **Sınıf Yönetimi**. Editör: Zeki Kaya . Ankara: Pegem Yayınları.
- Kutlu, E. (2006). “Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerine Göre Sınıf Yönetiminde Davranış Düzenleme Sürecinin Değerlendirilmesi”. (Yüksek Lisans Tezi). Erciyes Üniversitesi.
- Korkmaz, N. (2007). “ İlköğretim Okullarında Etkili Sınıf Yönetiminde Öğretmen Davranışlarının İncelenmesi”. (Yüksek Lisans Tezi) Beykent Üniversitesi.
- Memişoğlu, S.P. (2005). “Sınıfta İletişim Süreci”, **Sınıf Yönetimi**. Editör: Mehmet Şişman; Selahattin Turan. Ankara: Öğreti Yayınları.
- Okutan, M. (2008). **Sınıf Yönetiminde Örnek Olaylar**. Ankara: Öğreti Yayınları.
- Özden, Y. (2007). “Sınıf İçinde Öğrenme Öğretme Ortamının Düzenlenmesi”, **Sınıf Yönetimi**. Editör: Emin Karip. Ankara: Pegem Yayınları.
- Öztürk, B (2007). “Sınıfta İstenmeyen Davranışların Önlenmesi ve Giderilmesi”, **Sınıf Yönetimi**. Editör: Emin Karip. Ankara :Pegem A Yayıncılık.
- Özkılıç, R. (2005). “Sınıfta Zaman Yönetimi”, **Sınıf Yönetiminde Yeni Yaklaşımlar**. Editör: Leyla Küçükahmet. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Özyürek, M. (2001). **Sınıf Yönetimi**. Ankara: Karatepe Yayınları.
- Sarıtaş, M. (2005). “Sınıf Yönetimi ve Disiplinle İlgili Kurallar Geliştirme”, **Sınıf Yönetiminde Yeni Yaklaşımlar**. Editör: Leyla Küçükahmet. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Sarıtaş, M. (2007). “Öğretmen-Veli Görüşmelerinin Yönetimi”, **Sınıf Yönetimi**. Editör: Mehmet Şişman; Selahattin Turan. Ankara: Öğreti Yayınları.

- Söker, V. (2007). “İlköğretim Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Konusunda Okullardaki Rehberlik Servisinden Beklentileri”. (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi.
- Şişman, M. (2004). **Öğretim Liderliği**. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Taymaz, H. (2005). **Eğitim Sisteminde Teftiş**. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Tortop, N., İsbir, E.G ve Aykaç, B. (2005). **Yönetim Bilimi**. Ankara: Yargı Yayınevi.
- Tutkun, F. Ö. (2005). “Sınıfta Yerleşim Düzeni”, **Sınıf Yönetimi**. Editör: Zeki Kaya, Ankara: Pegem Yayınları.
- Tutkun, Ö. F. (2007). “Sınıf Düzeni”, **Sınıf Yönetimi**. Editör: Zeki Kaya . Ankara: Pegem Yayınları.
- Tekışık, H. H. (2004). “Öğretmenin Eğitime-Öğretmen Yeterlikleri ve Görevleri”, **Çağdaş Eğitim Dergisi**, Tekışık Eğitim Araştırma Geliştirme Vakfı Yayını, Sayı:312.
- Tabanlı, E. (2005). “Sınıf Ortamının Fiziksel Özellikleri”, **Etkili Sınıf Yönetimi**. Editör: Hüseyin. Ankara: Kıran Anı Yayınları.
- Turan, S. (2007). “Sınıf Yönetiminin Temelleri”, **Sınıf Yönetimi**. Editör: Mehmet Şişman; Selahattin Turan. Ankara: Öğreti Yayınları.
- Ünal, S. ve Ada, S. (2003). **Sınıf Yönetimi**. İstanbul: Marmara Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi Matbaa Birimi.
- Yaka, A. (2006). “Sınıf Yönetimi Yaklaşımları”, **Sınıf Yönetimi**. Editör: Mustafa Yılman. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Yiğit, B. (2007). “Sınıfta Disiplin ve Öğrenci Davranışının Yönetimi”, **Sınıf Yönetimi**. Editör: Mehmet Şişman ; Selahattin Turan. Ankara: Öğreti Yayınları.
- Yalçınkaya, M. ve Küçükkaragöz, H. (2006). “Sınıfta Disiplin Kuralları Belirleme ve Uygulaması”, **Sınıf Yönetimi**. Editör: Mustafa Yılman. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Yalçınkaya, M. ve Tombul, Y. (2002). “İlköğretim Okulu Şınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerilerine İlişkin Algı ve Gözlemler”, **Ege Eğitim Dergisi**, 1(2): 96-108

EK-1: DEMOGRAFİK ÖZELLİKLER ANKETİ

Sayın Yönetici,

Aşağıda dersine gözlemci olarak katılacağımız öğretmene ilişkin " Demografik Özellikler Anketi" ve "Sınıf Yönetimi Gözlem Ölçeği" yer almaktadır.Çalışmada kullanılacak veriler tamamen bilimsel amaçlı kullanılacak ve gizli tutulacaktır.Çalışmanın başarısı sizin içtenlikle vereceğiniz yanıtlara bağlıdır.

İlgi ve yardımlarınız için teşekkür ederim.

Hayati AKDENİZ

Gözlemlenen öğretmenin

Okulu:.....İlköğretim Okulu

Gözlemlenen öğretmenin sınıfı ve şubesi:.....

1-Cinsiyeti

1.( )Kadın   2.( )Erkek

2- Yaşı

1.( )21-30
2.( )31-40
3.( )41-50
4.( )51 ve yukarıtı

3-Mesleki kıdemi

a.( )5 yıl ve daha az   d.( )16-20 yıl
b.( )6-11 yıl   e.( )21-25 yıl
c.( )11-15 yıl   f.( )26 yıl ve daha çok

4-Sınıf mevcudu

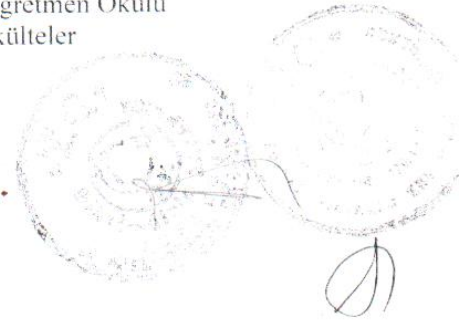
1.( )21-30   2.( )31-40   3.( )41-50   4.( )51-60   5.( )61 ve üzeri

5- Sınıfın öğretim düzeyi

a- 1.sınıf   b-2.sınıf   c-3. sınıf   d- 4.sınıf   e- 5.sınıf

6-Bitirdiği son eğitim kurumu

a.( )Eğitim Fakültesi   d-Yüksek Lisans veya Doktora
b.( )Fen-Edebiyat Fakültesi   e- Yüksek Öğretmen Okulu
c.( )Mesleki ve Teknik Eğitim   f- Diğer Fakülteler

T.C.
İSTANBUL VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : B.08.4.MEM.4.34.00.18.580/1884/47667
Konu: Anket.
(Hayati AKDENİZ)

2 Mayıs 2008

VALİLİK MAKAMINA

- İlgi : a-)Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü'nün 18/04/2008 tarih ve 624 sayılı yazısı.
b-)Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul ve Kurumlarda Yapılacak Araştırma ve Araştırma Desteğine Yönelik İzin ve Uygulama Yönergesi.
c-)Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Araştırma Geliştirme Dairesi Başkanlığı'nın 11/04/2007 tarih ve 1950 sayılı emri.
d-)Millî Eğitim Müdürlüğü Anket Komisyonu'nun 01/05/2008 tarihli tutanağı.

Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Yönetimi ve Denetimi Yüksek Lisans öğrencisi **Hayati AKDENİZ'in**, İlimiz Pendik İlçesinde bulunan İlköğretim Okullarındaki sınıf öğretmenlerine uygulanmak üzere "**Yönetici Algılarına Göre Sınıf Öğretmenlerinin, Sınıf Yönetimi Becerilerinin İncelenmesi**" konulu anket çalışmalarını yapma istekleri hakkındaki İlgi (a) yazı ve ekleri Müdürlüğümüzce incelenmiştir.

Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Yönetimi ve Denetimi Yüksek Lisans öğrencisi **Hayati AKDENİZ'in**, İlimiz Pendik ilçesinde bulunan ilköğretim okullarındaki sınıf öğretmenlerine uygulanmak üzere "**Yönetici Algılarına Göre Sınıf Öğretmenlerinin, Sınıf Yönetimi Becerilerinin İncelenmesi**" konulu anket çalışmalarını yapması, bilimsel amaç dışında kullanılması koşuluyla, okul idarelerinin denetim, gözetim ve sorumluluğunda, İlgi (c) Bakanlık Emri esasları dahilinde uygulanması, sonuçtan Müdürlüğümüze rapor halinde (CD formatında)bilgi verilmesi kaydıyla Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamınızca da uygun görüldüğü takdirde Olurlarınıza arz ederim.

M. Ata ÖZER
Millî Eğitim Müdürü

EKLER :
Ek-1. İLĞİ (a)yazı ve ekleri

OLUR
01/05/2008
Hikmet DİNÇ
Vali a.
Vali Yardımcısı

NOT : Verilecek cevapta tarih, kayıt numarası, dosya numarası yazılması rica olunur.
Adres :İstanbul Millî Eğitim Müdürlüğü A.Blok Ankara cad. No:2 Cağaloğlu 526 13 82

T.C.
İSTANBUL VALİLİĞİ
İl Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayı : B.08.4.MEM.4.34.00.18.580/ 1916/48399
Konu : **Anket.**
(Hayati AKDENİZ)

5../05/2008

MALTEPE ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğüne

- İlgi: a) Valilik Makamının 02/05/2008 tarih ve 1884/47667 sayılı Oluru.
b) Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı'nın Okul ve Kurumlarda Yapılacak Araştırma ve Araştırma Desteğine Yönelik izin ve Uygulama Yönergesi.
c) 18/04/2008 tarih ve 624 sayılı yazınız.

Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü Eğitim Yönetimi ve Denetimi Tezli Yüksek Lisans öğrencisi **Hayati AKDENİZ'in**, İlimiz OEndik İlçesinde bulunan ilköğretim okullarındaki sınıf öğretmenlerine uygulanmak üzere "**Yönetici Algularına Göre Sınıf Öğretmenlerinin, Sınıf Yönetimi Becerilerinin İncelenmesi**" konulu anket uygulaması yapma isteği ilgi (a) Valilik Oluru ile uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi, gereğinin ilgi (a) Valilik Oluru doğrultusunda, gerekli duyurunun anketçi tarafından yapılmasını, işlem bittikten sonra 2(iki) hafta içinde sonuçtan Müdürlüğümüz Kültür Bölümüne rapor halinde bilgi verilmesini arz ederim.

Erdem DEMİRCİ
Müdür a.
Müdür Yardımcısı

EKLER :
Ek-1. İLGİ (a) Valilik Oluru.
2. Anket soruları.

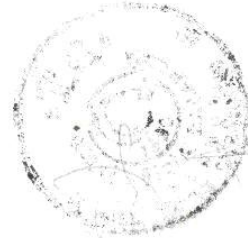
EGITIME
%100
DESTEK
4440632

NOT : Verilecek cevapta tarih, kayıt numarası, dosya numarası yazılması rica olunur.
Adres : İstanbul Milli Eğitim Müdürlüğü A.Blok Ankara cad. No:2 Cağaloğlu 2125261382
E-Mail : kultur34@meb.gov.tr **Web :** <http://istanbul.meb.gov.tr/bolumler/kultur>

EK-3 SINIF YÖNETİMİ BECERİLERİ ÖLÇEĞİ

GOZLENMEDI	ZAYIF	ORTA	IYI	ÇOK İYI
0	1	2	3	4

1. Sınıfın tertip ve düzeni 0 1 2 3 4
2. Ev ödevlerini verme, toplama ve düzeltmede zamanı iyi kullanabilme 0 1 2 3 4
3. Değişik ders etkinliklerini ders saatine dengeli yayabilme 0 1 2 3 4
4. Dersin amacı ve öğrenci gereksinimlerini doğrultusunda değişik öğrenme yöntemlerinden yararlanabilme 0 1 2 3 4
5. Öğretmenin sınıfa yönelttiği soruların açıklığı ve anlaşılabilirliği 0 1 2 3 4
6. Sınıfta ilgiyi canlı tutmak için, sınıfı güdüleyebilme ve farklı konulara değinebilme 0 1 2 3 4
7. Sınıf düzenlemesinin çekiciliği 0 1 2 3 4
8. Sınıftaki rutin işlerin (tahtanın silinmesi, bazı araç-gereçlerin çoğaltılması vb.) yerine getirilmesinde yönlendirici olabilme 0 1 2 3 4
9. Dersi daha çok öğrenci merkezli işleyebilme 0 1 2 3 4
10. Ders başlamadan önce ders araç-gereçlerini hazır bulundurma 0 1 2 3 4
11. Sınıf içi etkinlikleri günlük yaşam ile ilişkilendirebilme, öğrenci için anlamlı hale getirebilme 0 1 2 3 4

12. Dersin hızını ve seyrini öğrencinin öğrenme düzeyine göre ayarlayabilme, günlük planı buna uyarlayabilme ① ② ③ ④
13. Yazı tahtasında yapılan çalışmaların düzenli ve okunaklı olması ① ② ③ ④
14. Dersin hedeflerini belirleme ve ön öğrenmelerle ilişkilendirebilme ① ② ③ ④
15. Öğrencilerin, yanıt ve yorumlarını sabırla dinleme, anlayış gösterme ① ② ③ ④
16. Yanlış yanıtları ustalıkla düzeltebilme ① ② ③ ④
17. Bir etkinlikten diğerine geçişte, öğrencinin ilgisini sürdürebilme ① ② ③ ④
18. Soruları öncelikle kişilere değil, sınıfın tümüne yöneltme ① ② ③ ④
19. Sınıftaki oturma düzenini, değişik öğrenme etkinliklerine izin verecek biçimde düzenleme ① ② ③ ④
20. Öğrenme etkinliğini önemli konuları özetleme ile sonuçlandırma ① ② ③ ④
21. Öğrencilere adıyla seslenme ① ② ③ ④
22. Sınıfta öğretmen-öğrenci ve öğrencilerin kendi aralarında canlı bir etkileşim ortamı yaratabilme ① ② ③ ④
23. Soruları belirli öğrencilere değil, farklı öğrencilere yöneltebilme ① ② ③ ④
24. Sınıftaki tüm öğrencilere derse katılmaları için teşvik etme ① ② ③ ④
25. Öğrencilere yalnızca yanıt hakkı değil, soru sorma fırsatları da verebilme ① ② ③ ④

